

Jaarboek 2014

Jaarboek 2014

KONINKLIJKE VLAAMSE ACADEMIE VAN BELGIË
VOOR WETENSCHAPPEN EN KUNSTEN

© Koninklijke Vlaamse Academie van België
voor Wetenschappen en Kunsten
Hertogsstraat 1
B-1000 Brussel / België
Tel.: 02 550 23 23
Fax: 02 550 23 78
info@kvab.be
<http://www.kvab.be>
Depotnummer: D/2015/0455/07

© Foto's: Koninklijke Vlaamse Academie van
België voor Wetenschappen en Kunsten

Inhoudstafel

Voorwoord	7
Bestuur van de Academie – 2014.....	9
Bestuur van de Academie – 2015.....	10
Nieuwe leden	11
Algemene Openbare Vergadering - 13 december 2014.....	22
Programma	22
Beschouwingen van de Klassen	23
Klasse van de Natuurwetenschappen	23
Klasse van de Menswetenschappen.....	25
Klasse van de Kunsten	27
Klasse van de Technische Wetenschappen.....	30
Mededelingen in de Klassen	32
Klasse van de Natuurwetenschappen	32
Klasse van de Menswetenschappen.....	33
Klasse van de Kunsten	34
Klasse van de Technische Wetenschappen.....	35
Overzicht vergaderingen	36
Huldiging jarige leden.....	37
Academische Fondsen en Prijzen.....	48
Laureaten van de Academie 2014.....	48
Gouden Penning 2014.....	52
Laureaten Fondsprijzen 2014	55
Octaaf Callebautprijs	55
Charles De Clercqprijs.....	56
Jan Gillisprijs	57
Mgr. René Lenaertsprijs.....	58
Marie-Christiane Maselisprijs	59
Frans Van Cauwelaert Prijs.....	60
Henri Vanderlindenprijs	62
Prijs van de Vlaamse Wetenschappelijke Stichting	63
Onderscheiding Wetenschapscommunicatie	65
Denkersprogramma 2014 – F2KS.....	68

Denkersprogramma 2014 – Blended Learning	74
Jaarverslag VLAC	79
Jaarverslag Contactfora	81
CoHiWet	83
Reflectiegroep Energie	84
Onderscheiding Wetenschapscommunicatie	85
Academisch Cultureel Forum.....	86
Vlaamse Academische Stem - VLAST.....	87
Jonge Academie.....	89
VCWI	90
Standpunten	92
Nationaal Biografisch Woordenboek.....	97
Nationale Samenwerking	99
Internationale Samenwerking	102
Bilaterale uitwisselingen	102
RASAB.....	104
In Memoriam.....	106
Karel DIERICKX (19 april 1940 – 6 december 2014)	106
Elisabeth DHANENS (10 mei 1915 – 11 maart 2014)	108
Jean FAVIER (2 april 1932 – 12 augustus 2014)	110
Samenstelling Academie – December 2014	113
Klasse van de Natuurwetenschappen	113
Klasse van de Menswetenschappen.....	115
Klasse van de Kunsten	117
Klasse van de Technische Wetenschappen.....	119
Commissies van de Academie	121
Kandidaturencommissie	121
Laureatencommissie	122

Langlopende Projecten	123
Adviesraad Contactfora	123
Academisch Cultureel Forum.....	123
Wetenschappelijke commissie van het Nationaal Biografisch Woordenboek	123
Vlaamse Academische Stem (VLAST)	124
Reflectiegroep Energie	125
Adviesraad Jonge Academie.....	125
Stuurgroep Wetenschapscommunicatie	125
Commissie Historische Wetenschappen	126
Wetenschappelijk Comité Humanisme in de Nederlanden.....	126
Wetenschappelijk Comité Klassieke Studies.....	127
Wetenschappelijk Comité Rechtsgeschiedenis.....	127
 Commissies voor de Academische Fondsen	129
O. Callebautfonds	129
Mgr. J. Coppensfonds.....	129
Mgr. C. De Clercqfonds.....	129
O. Dupontfonds.....	129
E. Duvergerfonds.....	130
J. Gillisfonds	130
Mgr. R. Lenaertsfonds.....	130
Mac Leodfonds.....	130
M.-C. Maselisfonds.....	131
H. Schoutedenfonds.....	131
H. Vanderlindenfonds	131
F. Van der Muerenfonds	131
P. van Oyefonds.....	132
F. Van Cauwelaertfonds.....	132
 Instellingen onder voogdij van de Academie	133
Koninklijke Commissie voor Geschiedenis.....	133
Koninklijke Commissie voor Toponymie en Dialectologie	133
Belgisch Historisch Instituut te Rome	134
Studiecentrum voor de vijftiende-eeuwse Schilderkunst in de Zuidelijke Nederlanden en het Prinsbisdom Luik.....	134
Belgisch Tijdschrift voor Filologie en Geschiedenis	134
Archief- en Bibliotheekwezen in België	134
Interuniversitair Centrum voor Hedendaagse Geschiedenis	134
Union Académique Internationale.....	134
Vlaamse Commissie voor Wetenschappelijke Integriteit (VCWI)	134
Vlaamse Commissie voor Wetenschappelijke Integriteit (VCWI) - Comité van Toezicht.....	135

Voorwoord

In 2014 is heel wat verwezenlijkt en ook heel wat veranderd in de Academie. Er werden nieuwe statuten gestemd evenals een nieuw huishoudelijk reglement. In beide gevallen werd het ontwerp uitgewerkt door een commissie waarvan Hubert Bocken de penvoerder was.

Vanaf september nam ik als algemeen beheerder ook de taken waar van vast secretaris, een functie waarin ik in december bevestigd werd voor de periode 2015-2018. Hubert Bocken werd verkozen als ondervoorzitter voor de periode 2015-2016. Op 31 december eindigde het voorzittersmandaat van Ludo Gelders. Hij wordt opgevolgd door Willem Elias, met ingang van januari 2015.

Eind juni 2014 heeft het VLAC (Vlaams Academisch Centrum) zijn deuren gesloten en verlieten de laatste VLAC-fellows de Academie. Ondertussen werd hard gewerkt aan de reeks Standpunten en aan een aantal initiatieven van recente datum. Het Denkersprogramma geraakte op kruissnelheid, met twee programma's ("Blended Learning" en "Vlaanderen op weg naar een kennismaatschappij"), die beide besloten werden met succesvolle symposia. Er werden twee nieuwe thema's voor 2015 voorbereid: "Kunst en geld" en "De Naoorlogse wereld is voorbij"; de geselecteerde buitenlandse denkers zijn respectievelijk Cees Hamelink en Ian Buruma, beide van Nederlandse komaf.

De VCWI (Vlaamse Commissie voor Wetenschappelijke Integriteit) maakte een eerste volledig werkjaar mee en wordt voortaan ook secretariael ondersteund door de KVAB. De Jonge Academie, de Onderscheiding Wetenschapscommunicatie en de Reflectiegroep Energie bevestigden hun meerwaarde voor de KVAB, evenals de activiteiten van het ACF (Academisch Cultureel Forum) en de bilaterale uitwisselingen. De zender "Cultuur 7" wijdde zeven uitzendingen aan het boek "Mee met Morgen", waarbij rond een selectie van thema's telkens een wetenschapper en een kunstenaar geïnterviewd werden door Mark Eyskens en Frans Boenders.

De contactfora kregen een vernieuwde impuls en met de aanpassing van het reglement verwachten we in 2015 een nog grotere respons. VLAST (Vlaamse Academische Stem) is niet langer een vzw, maar opereert voortaan als een commissie van de KVAB, waarin de zusteracademie KANTL haar zeggenschap blijft behouden. De activiteiten van VLAST gaan onverdroten verder en lidmaatschap van VLAST blijft aan te raden voor al wie het werk van KVAB en KANTL genegen is.

In oktober 2014 werd het 21ste deel van het Nationaal Biografisch Woordenboek voorgesteld, tevens een feesteditie bij de 50ste verjaardag van het belangrijkste biografische repertorium in Vlaanderen.

Net zoals in 2013 voldoen we aan de vereisten ons opgelegd door het convenant. Er werd gewerkt aan de implementatie van het organisatieontwikkelingsplan en de Academie werd verder verjongd en vervrouwelijkt.

Niettegenstaande de vele activiteiten kon ook het boekjaar 2014 afgesloten worden met een positief saldo. In de voorbije twee jaar hebben we het substantiële verlies van de jaren 2010-2012 voor de helft kunnen goedmaken. Een strikte budgetopvolging blijft zich echter opdringen alleen al als we rekening houden met het benodigde sociaal passief en met een Denkersprogramma dat ondertussen volledig op kruissnelheid gekomen is. Net nu wordt onze overheidssubsidie vanaf 2015 sterk verminderd zodat we gegarandeerd op een tekort afstevenen voor wat de uitgaven binnen convenant betreft. Dit zullen we moeten kunnen bijpassen met inkomsten buiten convenant.

2014 was een bruisend jaar dank zij de inzet van velen, waarvoor mijn dank.

Freddy Dumortier
Vast secretaris

Bestuur van de Academie – 2014

Beschermheer:

Zijne Majesteit Koning Filip

Bestuur van de Academie:

Voorzitter: Ludo Gelders

Vast secretaris: Géry van Outryve d'Ydewalle

Algemeen beheerder: Freddy Dumortier

Bestuurscommissie:

Bestuurders:

Klasse van de Natuurwetenschappen: Paul Van Houtte

Klasse van de Menswetenschappen: Hubert Bocken

Klasse van de Kunsten: Siegfried De Buck

Klasse van de Technische Wetenschappen: Jaques Willems

Onderbestuurders:

Klasse van de Natuurwetenschappen: Jean-Pierre Henriët

Klasse van de Menswetenschappen: Ronny Lesthaege

Klasse van de Kunsten: Lucien Posman

Klasse van de Technische Wetenschappen: Paul Verstraeten

Aftredend bestuurders:

Klasse van de Natuurwetenschappen: Irina Veretennicoff

Klasse van de Menswetenschappen: Paul Van Rompuy

Klasse van de Kunsten: Michel Buylen

Klasse van de Technische Wetenschappen: Jan Kretzschmar

Vertegenwoordigers:

Klasse van de Natuurwetenschappen: Els Van Damme

Klasse van de Menswetenschappen: Wilfried Dewachter

Klasse van de Kunsten: Karel Dierickx

Klasse van de Technische Wetenschappen: Joos Vandewalle

Aantredend voorzitter:

Willem Elias

Bestuur van de Academie – 2015

Beschermheer:

Zijne Majesteit Koning Filip

Bestuur van de Academie:

Voorzitter: Willem Elias

Ondervoorzitter: Hubert Bocken

Vast secretaris: Freddy Dumortier

Raad van Bestuur:

Bestuurders:

Klasse van de Natuurwetenschappen: Paul Van Houtte

Klasse van de Menswetenschappen: Karel Velle

Klasse van de Kunsten: Siegfried De Buck

Klasse van de Technische Wetenschappen: Joos Vandewalle

Onderbestuurders:

Klasse van de Natuurwetenschappen: Jean-Pierre Henriët

Klasse van de Menswetenschappen: Godelieve Laureys

Klasse van de Kunsten: Lucien Posman

Klasse van de Technische Wetenschappen: Paul Verstraeten

Aftredend bestuurders:

Klasse van de Natuurwetenschappen: Irina Veretennicoff

Klasse van de Menswetenschappen: Paul Van Rompuy

Klasse van de Kunsten: Michel Buylen

Klasse van de Technische Wetenschappen: Jaques Willems

Vertegenwoordigers:

Klasse van de Natuurwetenschappen: Els Van Damme

Klasse van de Menswetenschappen: Jaak Billiet

Klasse van de Kunsten: Francis Strauven

Klasse van de Technische Wetenschappen: Guido Beazar

Aftredend voorzitter:

Ludo Gelders

Nieuwe leden

Yolande BERBERS

Yolande Berbers (°1958) behaalde een diploma van burgerlijk ingenieur in de computerwetenschappen (1982) en een doctoraat in dezelfde discipline (1987), beide aan de KU Leuven. In 1990 werd ze er aangesteld in het ZAP-kader.

Ze is lid van de onderzoeksgroep DistriNet van het departement computerwetenschappen. Haar onderzoeksinteresse omvat gedistribueerde systemen, componentgeoriënteerde softwarearchitecturen en middleware, met bijzondere aandacht voor contextgedreven embedded mobiele toepassingen.

Berbers geeft les over computerarchitectuur, besturingssystemen, real time en embedded systemen. Ze is verantwoordelijk voor stages in de Master in de ingenieurswetenschappen: computerwetenschappen.

Ze is lid van ACM en IEEE. Ze zetelt sinds 2007 in de scientific board van het INRIA (Frankrijk). Sinds December 2013 is ze voorzitter van LICT, de Leuven Center on Information and Communication Technology, die complementaire expertise samenbrengt van elektronici, computerwetenschappers, juristen en sociologen op het gebied van ICT in de KU Leuven.

Yolande Berbers is vice-decaan van de Faculteit Ingenieurswetenschappen van de KU Leuven, en in die hoedanigheid vooral bezig met kwaliteitszorg voor het onderwijs van de faculteit. Ze is ook voorzitter van de stuurgroep die de instellingsreviews aan de KU Leuven voorbereidt.

Yolande Berbers werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Technische Wetenschappen.

Michaël BORREMANS

Michaël Borremans (°1963) volgde zijn kunstopleiding aan de Hogeschool voor Kunst en Wetenschappen Sint-Lucas te Gent. Oorspronkelijk opgeleid als fotograaf was hij jarenlang docent aan het Stedelijk Secundair Kunstinstituut te Gent. Pas midden jaren negentig legt hij zich toe op het tekenen en schilderen en breekt internationaal door.

In zijn gevarieerd oeuvre worden de bedrieglijkheid van de voorstelling en de absurditeit van het bestaan op een suggestieve, ironische manier blootgelegd. Borremans gaat persoonlijke verwijzingen naar historische schilderijen van bv. Velázquez, Goya en Manet niet uit de weg, en refereert ook vaak aan literatuur, fotografie en film. Zijn aandacht voor de macht van de verbeelding maakt zijn subversieve beeldtaal bijzonder aantrekkelijk.

Zijn werk was o.m. te zien op de Manifesta 5 (San Sebastian), het Museum für Gegenwartskunst (Bazel), de Kunsthalle Bremerhaven, het SMAK, het Cleveland Museum of Art (Ohio), The Royal Hibernian Academy, Gallagher Gallery (Dublin), het Museum of Contemporary Art KIASMA (Helsinki), Biënnale van Berlijn, het Museum of Contemporary Art (Denver) en in de David Zwirner Gallery (New York). In 2008 ontwierp hij de hoes van de plaat Vantage Point voor dEUS. In het voorjaar van 2014 liep er een grote overzichtstentoonstelling van zijn werk in het Paleis voor Schone Kunsten in Brussel. Daarna was dezelfde tentoonstelling te zien in het Museum of Art van Tel Aviv Israël en vervolgens in het Dallas Museum of Art.

Michaël Borremans werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Kunsten.

Veerle DARRAS

Veerle Darras (°1955) is gewoon hoogleraar aan de KU Leuven en hoofd van het Laboratorium voor Vergelijkende Endocrinologie in het Departement Biologie.

Haar onderzoek richt zich vooral op de rol van schildklierhormonen in de embryonale en postnatale ontwikkeling bij gewervelde dieren, met als voornaamste proefdiermodellen de zebravis, de axolotl, de kip en de zebravink. Het doel is aan te tonen hoe de ontwikkeling van hersenen en perifere organen in de juiste banen wordt geleid door de leeftijds- en celspecifieke veranderingen in expressie en activiteit van transporters, de jodasen en receptoren die de werking van schildklierhormonen reguleren. Het onderzoek maakt gebruik van moleculair biologische technieken voor in vivo en in vitro knock-down/knock-out van individuele regulatoren en probeert via het resulterende fenotype hun rol in de ontwikkeling te achterhalen.

Darras behaalde het diploma van Licentiaat in de Dierkunde in 1977 en van Doctor in de Wetenschappen in 1982. Na enkele jaren onderzoek als post-doc aan de KU Leuven en vervolgens in de industrie werd ze eind 1986 aangesteld als bevoegd verklaard navorser van het toenmalige Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (NFWO) in het Laboratorium voor Vergelijkende Endocrinologie. Ze werd er onderzoeksleider NFWO en in 1997 voltijds hoogleraar aan de KU Leuven.

Haar onderwijsopdracht omvat algemene dierkunde (bachelor) en endocrinologie en ecofysiologie (master). Ze werd opeenvolgend hoofd van de Afdeling Dierenfysiologie en Neurobiologie (1998-2010) en hoofd van het Departement Biologie (2010-2014).

Veerle Darras werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Natuurwetenschappen.

Steven DE FEYTER

Steven De Feyter (°1971) is een gerenommeerde nanochemicus. Hij is momenteel voorzitter van het Departement Chemie aan de KU Leuven en associate editor van het RSC tijdschrift Chemical Communications.

De rode draad doorheen zijn onderzoek is het modifieren van oppervlakken met moleculen en het gebruik van vooral niet-optische microscopietechnieken om moleculen en nano-objecten aan oppervlakken te visualiseren. De onderzoeksactiviteiten zijn divers en eerder fundamenteel van aard. Dit onderzoek probeert enerzijds bij te dragen tot het ontwikkelen van nieuwe tweedimensionale materialen en functionele oppervlakken, en zoekt anderzijds inzicht in ziektegerelateerde biochemische processen. Het onderzoek kan rekenen op nationale en internationale steun, waaronder een ERC Advanced grant.

De Feyter studeerde Chemie aan KULAK en KU Leuven en maakte een doctoraat bij de onderzoeksgroep van Frans De Schrijver, in het Laboratorium voor Fotochemie en Spectroscopie. De nieuwe rastersondemicroscopen, en vooral scanning tunneling microscopie (STM), openden voor hem de poort naar de wereld van de nano-objecten. Dankzij een Fulbright beurs kwam hij in 1998 naar het California Institute of Technology (Caltech). Bij Ahmed Zewail (Nobelprijs 1999) leerde hij de wereld van de supersnelle spectroscopie kennen in wat toen 'Femtoland' heette. In 1999 keerde hij als FWO-postdoc terug naar Leuven waar hij een onderzoeksgroep uitbouwde rond het thema 'Nanochemie aan oppervlakken'. Nu, 15 jaar later, telt deze groep meer dan 20 medewerkers.

Steven De Feyter werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Natuurwetenschappen.

Catherine DE ZEGHER

Catherine de Zegher (°1955) studeerde kunstgeschiedenis en archeologie aan de UGent en is momenteel directeur van het Museum voor Schone Kunsten te Gent. In 2013 was zij directeur van de vijfde Moskou Biënnale (Rusland) en ook curator van het Australisch Paviljoen (Simryn Gill) in de 55ste Biënnale van Venetië. Van 2011 tot 2012

was ze artistiek directeur van de 18de Biënnale van Sydney (Australië). In 2010 maakte ze in het Museum of Modern Art in New York de grootschalige overzichtstentoonstelling over tekenen in de 20ste eeuw: *On Line. Drawing Through the Twentieth Century*, die tot de beste museumtentoonstelling en catalogus werd uitgeroepen door AICA (International Association of Art Critics).

Daarvoor was Catherine de Zegher directeur van Tentoonstellingen en Publicaties bij de Art Gallery of Ontario in Toronto (Canada), waar ze de herinstallatie van de collectie superviseerde, na de renovatie van het museumgebouw door Frank Gehry. Internationaal verwierf ze vooral faam als directeur van The Drawing Center in New York (1999-2006).

Voor haar vertrek naar Noord-Amerika was Catherine de Zegher directeur van Kunststichting Kanaal in Kortrijk, waar ze de baanbrekende tentoonstelling maakte *Inside the Visible. An Elliptical Traverse of 20th-Century Art in, of, and from the Feminine*, die getoond werd in de ICA Boston, de Whitechapel in London, en de Art Gallery of Western Australia in Perth. In 1997 was ze curator van het Belgisch Paviljoen in Venetië (Thierry De Cordier).

Catherine de Zegher was lid van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen (1986-2004) en werkte voor de Provincie West-Vlaanderen van 1982 tot 1987 in de afdeling Kunstpatrimonium in Brugge.

Zij ontving van AICA (International Association of Art Critics) en AAMC (Association of Art Museum Curators) de laatste tien jaar diverse prijzen voor haar tentoonstellingen en boeken. Ze is de auteur en uitgever van vele boeken, waaronder *Women Artists at the Millennium* en *Women's Work Is Never Done*.

Catherine de Zegher werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Kunsten.

Jan DELCOUR

Jan Delcour (°1956) is als voedingsingenieur gewoon hoogleraar aan de KU Leuven en gasthoogleraar aan UAntwerpen.

Delcour doet onderzoek naar de constituenten van graangewassen en naar hun omvormingen door enzymssystemen. De verworven basisinzichten past hij toe bij de ontwikkeling en optimalisering van graangebaseerde processen en de productie van gezondheidsbevorderende componenten. De impact van zijn onderzoeksoutput maakte hem tot ISI highly cited author (domein agricultural sciences).

Hij studeerde af als ingenieur voor de scheikunde en landbouwindustrieën (KU Leuven 1983) en promoveerde twee jaar later in de landbouwwetenschappen. Voor hij hoogleraar werd aan KU Leuven, was hij NATO research fellow aan Kansas State University. Delcour is voorzitter van het Leuven Food Science and Nutrition Research Centre (LForCe) en behaalde Methusalemfinanciering (2007-2021) vanwege de Vlaamse overheid. Hij is mede-oprichter van de KU Leuven spinout Fugeia (2008) en titularis van de W.K. Kellogg Chair in Cereal Science and Nutrition (KU Leuven, 2010-2015). Sinds 2006 is hij voorzitter van de Raad van Bestuur van Tilia Holding, Brouwerij Lindemans en De Linde. Hij is ook president-elect (2013), President (2014) en Chairman of the Board (2015) van AACC International.

Hij is co-auteur van het boek *Principles of Cereal Science and Technology* en sleepte vele prestigieuze prijzen in de wacht.

Jan Delcour werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Technische Wetenschappen.

Dirk HEIRBAUT

Dirk Heirbaut (°1966) studeerde geschiedenis en rechten aan de UGent, waar hij in 1997 promoveerde over het Vlaamse leenrecht gedurende de hoge middeleeuwen. Hij werd in 1998 benoemd als docent rechtsgeschiedenis en Romeins recht. Hij is directeur van het Instituut voor Rechtsgeschiedenis in Gent en sinds 1 oktober 2014 gewoon hoogleraar.

Dirk Heirbaut voert onderzoek over de meest uiteenlopende terreinen van de rechtsgeschiedenis en probeert daarbij steeds zoveel mogelijk vergelijkend te werken. Zijn bijzondere aandacht gaat naar de geschiedenis van het middeleeuwse leenrecht in Vlaanderen, Lotharingen en Saksen. Voor al die gebieden probeert hij een gezicht te geven aan de vaak anonieme auteurs van het middeleeuwse gewoonterecht. Daarnaast verricht hij ook onderzoek over de methodologie van de rechtsgeschiedenis, de geschiedenis van het Belgische privaatrecht na Napoleon en codificatiegeschiedenis van het privaatrecht, handels- en gerechtelijk gerecht in West-Europa.

Dirk Heirbaut is auteur van meerdere boeken en artikelen over rechtsgeschiedenis, lid van de redactie van het Tijdschrift voor Rechtsgeschiedenis en Pro Memorie, en co-redacteur van de rechtshistorische reeksen Iuris Scripta Historica, Studies in the History of Private law, Justitie en Maatschappij. Hij was gastprofessor in Uppsala, Brussel, Amsterdam en Bergen en verbleef daarnaast ook voor onderzoek in Rijsel, Berkeley, Frankfurt en Hamburg. Dirk Heirbaut was stichtend vice-voorzitter van de European Society for Comparative Legal History en is voorzitter van het Wetenschappelijk Comité Rechtsgeschiedenis, lid van de Fachbeirat van het Max-Planck Institut für ausländisches und internationales Privatrecht, corresponderend lid van het Zentralkollegium van de

Monumenta Germaniae Historica en lid van de Academia Europea. Hij ontving de TPR-prijs en de Eike von Repgow-Preis.

Dirk Heirbaut werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Menswetenschappen.

Guy MARIN

Guy Marin (°1954) is voorzitter van de Vakgroep Chemische Proceskunde en Technische Chemie aan de Universiteit Gent. Chemische reactietechniek en katalyse in het algemeen en reactiekinetiek in het bijzonder vormen de centrale aandachtspunten in zijn onderzoek. In 2012 kreeg hij een Advanced Grant van de ERC (European Research Council) voor 'Multiscale Analysis and Design for Process Intensification and Innovation (MADPII)'. In datzelfde jaar werd hij verkozen om de prestigieuze Danckwerts Memorial lezing te verzorgen voor het American Institute of Chemical Engineers.

Hij behaalde het ingenieursdiploma aan de toenmalige Rijksuniversiteit Gent in 1976, waar hij eveneens de doctorstitel verkreeg in 1980. Na een post-doctoraal verblijf in 1986 bij Catalytica Associates en Stanford University werd hij benoemd aan de UGent in 1986. In 1988 nam hij een positie van gewoon hoogleraar bij de Technische Universiteit Eindhoven aan, waar hij chemische reactoren onderwees. In 1997 keerde hij terug naar Gent als directeur van het Laboratorium voor Chemische Technologie.

Hij is voorzitter van de Working Party on Chemical Reaction Engineering of the European Federation of Chemical Engineering en is 'master' van het 111-project van de Chinese centrale overheid ter bevordering van samenwerking met het buitenland op dit vakgebied. Hij is co-auteur van meer dan 400 publicaties in internationale toptijdschriften. Hij is hoofdredacteur van "Advances in Chemical Engineering", mederedacteur van "Chemical Engineering Journal" en lid van de redactieraad van "Applied Catalysis A: general" en "Industrial & Engineering Chemistry Research" alsook van verschillende wetenschappelijke commissies en raden. Zo is hij sinds dit jaar lid van de Wetenschappelijke Raad het Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS) in Frankrijk. Hij schreef een boek "Kinetics of Chemical Reactions: Decoding Complexity" met G. Yablonsky uitgegeven bij Wiley-VCH in 2011.

Guy Marin werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Technische Wetenschappen.

Patrick ONGHENA

Patrick Onghena (°1965) beëindigde zijn studies psychologie, major klinische psychologie, minor mathematische psychologie, aan de KU Leuven in 1988. Hij werd aspirant van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek en behaalde zijn doctoraat

in de psychologie in 1994 met een proefschrift over 'The power of randomization tests for single-case designs'. Na een jaar als postdoctoraal onderzoeker van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek werd hij in oktober 1995 aangesteld als hoofddocent aan de Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van de KU Leuven. Hij is momenteel gewoon hoogleraar in de Onderzoeksgroep Methodologie van het Pedagogisch Onderzoek en decaan van de faculteit sinds 2007.

Patrick Onghena is gespecialiseerd in het domein van de onderzoeksmethoden en van de statistiek toegepast op gedragswetenschappen. De klemtonen in zijn onderzoek hebben betrekking op methodologie en statistiek bij geïndividualiseerde experimenten, theoretische fundering van de niet-parametrische statistiek en de causale inferentie, meta-analyse en systematische reviews en onderzoek over statistiekonderwijs.

Als methodoloog en statisticus heeft Patrick Onghena veel oog voor toepassing en valorisatie van fundamenteel wetenschappelijk onderzoek. Met de ontwikkeling van proefopzetten en data-analytische methoden voor het geïndividualiseerd experimenteel onderzoek levert hij een belangrijke bijdrage bij het overbruggen van de scientist-practitioner gap. Bovendien worden de onderzoeksmethoden en technieken niet alleen theoretisch onderzocht maar wordt er ook veel aandacht besteed aan de ontwikkeling van gebruiksvriendelijke software en aan het gebruik van deze software in toegepast onderzoek. Ten slotte, en zoals blijkt uit het veelvuldige copromotorerschap bij onderzoeks- en doctoraatsprojecten, is Patrick Onghena een uitgesproken teamspeler die zijn methodologische en statistische expertise graag ten dienste stelt van de collega-onderzoekers en van de psychologen en pedagogen in het werkveld.

Patrick Onghena werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Menswetenschappen.

Annemie VAN DER LINDEN

Annemie Van der Linden (°1956) is gewoon hoogleraar binnen het Departement Biomedische Wetenschappen, Faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen van de UAntwerpen.

Haar onderzoek situeert zich op het raakvlak van neurowetenschappen en medische beeldvorming, gebruik makend van in vivo hoge resolutie MRI-beelden van kleine proefdieren. Naast preklinische beeldvorming van neurodegeneratie diermodellen (zoals de ziekte van Alzheimer) is haar onderzoeksniche beeldvorming van neuroplasticiteit gebruik makend van zangvogels als modelsysteem met het oog op het ontrafelen wat nu juist plasticiteit kan

initieëren of stopzetten. Dit onderzoek kreeg wegens zijn uniek karakter een grote waardering vanuit de onderzoeksgemeenschap.

Ze richtte in november 1994 een proefdierbeeldvormingseenheid op, aanvankelijk in samenwerking met de industrie: het Bio-Imaging Lab. Ondertussen is het labo uitgegroeid tot een 22-koppig multidisciplinair onderzoeksteam beschikkend over een uniek instrumentenpark (onder meer vier experimentele MRI - Magnetic Resonance Imaging - apparaten). Ze is woordvoerder van het consortium EGAMI (Expert Group Molecular Imaging Antwerpen) dat alle biomedische beeldvorming activiteiten op UAntwerpen, van cellulaire tot humane beeldvorming, bundelt. Als co-founder van de European Society for Molecular Imaging (ESMI) was ze in 2013-2014 president van deze society.

Ze initieerde een unieke Engelstalige afstudeerrichting 'Molecular Imaging' binnen de Masteropleiding Biomedische Wetenschappen en is actief binnen Europees (Erasmus) gefinancierde opleidingsprogramma's rond Moleculaire beeldvorming, zoals European Master Program on Molecular Imaging (EMMI) en European Molecular Imaging Doctoral School (EMIDS).

Annemie Van der Linden werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Natuurwetenschappen.

Cynthia VAN HULLE

Cynthia Van Hulle (°1956) is gewoon hoogleraar aan de Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen van de KU Leuven. Zij doceert corporate finance en geeft ook les over financiële instellingen en hun wisselwerking met het bedrijfsleven. Haar onderzoek omhelst de financiële werking van grote bedrijfsgroepen, falingsproblemen, corporate governance (inclusief socialprofit), beursintroductions, financiële markten en financiële engineering. Tijdens het academiejaar 2009-2010 bekleedde zij de Francqui-leerstoel.

Professor Van Hulle is sterk betrokken bij het beleid van de faculteit alsook bij het beleid van de KU Leuven via diverse functies. Gezien het belang van het verband tussen theorie en praktijk voor zowel onderwijs als onderzoek is zij betrokken bij heel wat advies- en bestuursraden die deze band bewerkstelligen. Zij heeft ook diverse functies waargenomen in overlegorganen van het middenveld alsook in bestuursraden.

Cynthia Van Hulle werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Menswetenschappen.

Sabine VERHULST

Sabine Verhulst (°1956) is verbonden aan de Vakgroep Letterkunde van de UGent en doceert Italiaanse Literatuur en Cultuurkunde van Italië. Eerder was ze verbonden aan de Université Libre de Bruxelles als docent Italiaanse Literatuur (1990-2002) en was ze actief als doctor-assistent Italiaanse Letterkunde van de Middeleeuwen en de Renaissance aan de UGent (1990-1994). Van oktober 2008 tot en met december 2010 was ze voorzitter van de Vakgroep Romaanse talen (andere dan het Frans) aan de UGent. Sinds 2013 is zij er effectief lid van de Alfawerkgroep (Onderzoeksraad).

De onderzoeksinteresses van Sabine Verhulst gaan uit naar de literatuur van de Middeleeuwen en de Renaissance (*La frottola XIV-XV secc.: aspetti della codificazione e proposte esegetiche*, Gent, 1990); de band tussen literatuur en ideeëngeschiedenis en meer bepaald het concept van de verbeelding (*Immaginazione e conoscenza nel Settecento italiano e francese*, Milano, Franco Angeli, 2002; *La "stanca" fantasia. Studi leopardiani*, Milano, Franco Angeli, 2005); het Italië van de Grand Tour (*André Jacopssen, Itinéraires d'un Brugeois en Italie et en Sicile (1821-1823)*, texte inédit établi, commenté et annoté par Sabine Verhulst, Genève, Droz, 2008). Tevens verrichtte zij onderzoek over metriek, retoriek en thematologie. Momenteel bereidt ze een monografie voor over Vitaliano Brancati (1907-1954) in het kader van haar onderzoek over beeldvorming rond de relatie tussen intellectuelen en de macht in het Italië van het fascisme en de Koude Oorlog. Ze leidde en leidt geregeld seminars aan Doctoraatsopleidingen in Italië (Bologna, Padova, Torino, Firenze/Prato, Pavia, Catania).

Ze is directeur van de wetenschappelijke reeks 'Romanica Gandensia' (Genève, Droz). Zij is betrokken bij de redactieraden van A-1 tijdschriften en publiceert in toonaangevende tijdschriften en reeksen voor haar vakgebied. Sabine Verhulst wordt regelmatig geraadpleegd voor advies over literaire vertalingen uit het Italiaans en heeft met haar talrijke adviezen sinds 1999 op dit vlak een sterke expertise opgebouwd (Nederlands Letterenfonds, Nijhoff Jury).

Sabine Verhulst werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Menswetenschappen.

BUITENLANDSE LEDEN

Elke Klasse van de Academie telt onder haar leden ook verschillende buitenlandse leden. Zij dragen bij tot de internationale uitstraling van de Academie. Wanneer zij in België zijn, komen deze buitenlandse leden ook naar de Klassenvergadering en geven er, indien mogelijk, een voordracht.

In de Klasse van de Natuurwetenschappen werden dit jaar twee nieuwe buitenlandse leden verkozen:

- Walter VAN DONINCK (°1948) is een vooraanstaand elementairedeeltjesfysicus en momenteel vicepresident van de Raad van Bestuur van het CERN in Genève. Tijdens zijn carrière heeft hij meerdere malen een sleutelrol gespeeld in experimenten die bepalend geweest zijn voor ons begrip van de natuur op haar allerkleinste schaal. Hij was o.a. onderzoeksdirecteur van het FWO en gasthoogleraar aan de VUB.
- Helena VAN SWYGENHOVEN (°1955) is professor materiaalfysica aan de École Polytechnique Fédérale de Lausanne en groepsleider in het Paul Scherrer instituut, het grootste Zwitserse onderzoekscentrum voor natuur- en ingenieurswetenschappen. Haar onderzoek combineert röntgenstraling met neutroondiffractietechnieken om het structurele en mechanische gedrag van metalen te bestuderen.

In de Klasse van de Menswetenschappen werden dit jaar drie nieuwe buitenlandse leden verkozen:

- Neil ANDREWS (°1959) is specialist in het procesrecht en het burgerlijk recht. Hij is verbonden aan Cambridge University. Hij is lid van het American Law Institute en van het bestuur van de International Association of procedural law.
- Helga NOWOTNY (°1937) is wetenschapssocioloog en professor emeritus van EHT Zürich. Zij is momenteel voorzitter van de ERA Council Forum Austria, is lid van de Academia Europaea en was voorzitter van de European Research Council van 2010 tot en met 2013. Zij kreeg ook een eredoctoraat van de KU Leuven.
- Simon SHETREET (°1946) is specialist in het publiekrecht en internationaal recht, en verbonden aan de Hebrew University of Jerusalem. Hij was leider van internationale projecten over Judicial Independence en lid van het Israëlisch parlement en twee Israëlische regeringen. Hij is ook voorzitter van de International Association of Judicial Independence and World Peace.

In de Klasse van de Kunsten werd dit jaar één nieuw buitenlands lid verkozen:

- Péter EÖTVÖS (°1944) is een Hongaars componist en dirigent. Hij was docent aan de muziekcolleges van Keulen en Karlsruhe en geeft masterclasses over heel Europa. In 1991 opende hij het 'International Eötvös Institute' te Budapest en in 2004 werd de 'Eötvös Contemporary Music Foundation' opgericht voor jonge componisten en dirigenten.

In de Klasse van de Technische Wetenschappen werden dit jaar geen nieuwe buitenlandse leden verkozen.

Algemene Openbare Vergadering - 13 december 2014

Programma

Verwelkoming door de heer Ludo Gelders, voorzitter

Verslag door de heer Freddy Dumortier, waarnemend vast secretaris

Voorstelling van de nieuwe leden

Interludium I (Felix Vermeirsch, cello)

Proclamatie van de Laureaten van de Academie

Laureaat van de Klasse Natuurwetenschappen:

de heer Tom Coenye

Laureaat van de Klasse Menswetenschappen:

de heer Koen Luyckx

Laureaat van de Klasse Kunsten:

de heer Stefan Prins

Laureaat van de Klasse Technische Wetenschappen:

de heer Bart Merci

Proclamatie van de Laureaten van de Fondsprijzen en van de prijs VWS

Octaaf Callebautprijs: de heer Wim Verbeke

Mgr. C. De Clercqprijs: de heer Nicolas De Maeyer

Jan Gillisprijs: de heer Steffen Ducheyne

Mgr. René Lenaertsprijs: de heer Arne Herman

Henri Vanderlindenprijs: de heer Robin Lombaert

Marie-Christiane Maselisprijs: mevrouw Hilde Colpin e.a.

VWS-prijs: de heer Laurens Cherchye

Interludium II (Felix Vermeirsch, cello)

Uitreiking van de Gouden Penning aan mevrouw Marleen Temmerman, directeur WHO

Voordracht door mevrouw Marleen Temmerman:

'Mama Daktari'

Wissel van bestuursmandaten

Receptie

Beschouwingen van de Klassen

Klasse van de Natuurwetenschappen

Waarde consorores en confraters

Vooreerst een gelukkig en voorspoedig jaar 2015!

Terugblikkend op een voor de Academie nogal turbulent jaar 2014, kunnen we vaststellen dat we nu in een nieuwe fase aanbeland zijn, met weliswaar nieuwe uitdagingen, die echter zinvol zijn.

Zoals u weet was het nodig de statuten van de Academie te herschrijven en door de Vlaamse Regering te laten goedkeuren. Er is een titanenwerk gebeurd door de uittredende voorzitter, confrater Ludo Gelders, maar ook door de Werkgroep Statuten, waarin onze Klasse vertegenwoordigd was door aftredend bestuurder Irina Veretennicoff. Een hartelijk applaus voor die mensen! Ik wil van de gelegenheid gebruik maken om consoror Veretennicoff even te feliciteren met haar ongeloofelijke inzet voor het Denkersprogramma rond José Mariano Gago, dat uitmondde in een schitterend verlopen “F2KS” congres. Zo’n Denkersprogramma is één van de meer ‘formele’ types van output naar de samenleving die de Vlaamse Overheid van ons verwacht. Andere zijn “Standpunten”. Afgelopen jaar hebben we bijgedragen aan een Standpunt over “Spin-Offs” dat hoofdzakelijk werd gedragen door Erik Tambuyzer van de KTW, maar waaraan ook door Charles Hirsch en Yvan Bruynseraede van onze Klasse is bijgedragen. Tot slot wens ik nog het personeelsverloop te vermelden. Na jarenlange trouwe dienst heeft Thomas Vandenberghe, die onze Klasse bijstond vanuit de staff van de Academie, ons verlaten. Maar hij werd vervangen door Bert Seghers, hier aanwezig, die we graag hartelijk verwelkomen.

Zeer belangrijk is ook dat sedert kort confrater Freddy Dumortier, lid van KNW en vroegere bestuurder, aangesteld werd als vast secretaris van de Academie. Wij wensen hem van harte alle succes toe in deze belangrijke functie.

Wij danken ook de confraters Coomans, Vanhecke, Bruynseraede en Vermeersch, die in 2014 erelid geworden zijn na jarenlang trouw lid van onze Klasse te zijn geweest, waarvoor we hen hartelijk danken.

Voor 2015 verwacht ik dat onze Klasse meer actief zal worden op het gebied van Standpunten. We hebben hier wel een traditie in – ik verwijs naar de Standpunten over supercomputing, creationisme en wetenschappelijke integriteit – maar toch moeten we deze draad nu opnieuw opnemen. We werken reeds samen met andere Klassen voor het “Professoraat in de 21ste eeuw”, waarvan de voorbereiding opnieuw opgestart

werd. Maar in de recente vergadering van het Bestuur van de KNW, samen met de woordvoerder van de Permanente Studiegroep, werd besloten voorstellen te formuleren voor nieuwe Standpunten, op basis van ideeën die al aan het rijpen waren. Voorbereidend werk is nu lopend in het kader van de PSG's. U zal daar in de februarivergadering nog meer van horen.

Ik zal het hierbij laten, en wens onszelf nog een vruchtbaar jaar 2015 toe!

Paul Van Houtte

Klasse van de Menswetenschappen

Geachte collega's leden van de Klasse van de Menswetenschappen,

De voorbije twee jaren waren een keerpunt voor de KVAB. Onze Academie heeft zich aangepast aan de eisen van het nieuw convenant met de Vlaamse overheid op het gebied van financieel en administratief beheer en ook van maatschappelijke relevantie. Het bestuur werd gereorganiseerd, wat ook nieuwe statuten en een nieuw huishoudelijk reglement meebracht. Ik heb de indruk dat de Academie versterkt uit deze moeilijke periode gekomen is en dat ook de Klasse van de Menswetenschappen een en ander goed heeft doorstaan. Vandaag wil ik graag dank zeggen aan de vele leden van onze Klasse die dit door hun inzet in de loop van de voorbije jaren mogelijk gemaakt hebben.

Begin vorig jaar heeft onze Klasse het eerste Denkersprogramma van de Academie afgerond. Het kwam er op initiatief van confrater Joep Konings en stelde met denker Jan Eeckhout de problematiek van de jeugdwerkloosheid aan de orde. Een aantal leden gaf de aanzet tot besprekingen die leidden tot de publicatie van nieuwe Standpunten van de KVAB: Joep Konings over Jeugdwerkloosheid, Jan Velaers over federalisme en confederalisme, Karel Velle over het archiefbeleid, Paul Van Rompuy over federalisme en fiscale autonomie. De Klasse leverde deze bijdrage aan het maatschappelijk debat mede dank zij de inspanningen van de leden van de Redactieraad Standpunten, de collega's Mathijs Lamberigts, Ron Lesthaeghe, Ludo Simons en Els Witte.

Ondanks het pessimisme dat bij velen overheerste, bleek het mogelijk een aantal initiatieven in stand te houden die niet helemaal passen in de meer beleidsmatige oriëntatie van het nieuwe convenant, maar die voor onze Klasse van bijzondere betekenis zijn. Het werk van Vigès wordt verdergezet door de Commissie Historische Wetenschappen, onder leiding van collega Marc Boone die samen met Jo Tollebeek en Gita Deneckere een boeiend voorstel uitwerkte voor een Denkersprogramma 2015 over Europa na WOII met Ian Buruma als centrale figuur. Langs de overeenkomst met Uitgeverij Peeters werden publicatiemogelijkheden in stand gehouden op het gebied van de meeste disciplines uit onze Klasse en uit de Klasse van de Kunsten. De leden van de Commissie Publicatiebeleid hebben hier aan het stuur gestaan, in het bijzonder ook de vertegenwoordiger van onze Klasse, Mathijs Lamberigts. De voorzitters van de nieuwe redactieraden voor de reeksen Verhandelingen, Collectanea Hellenistica en Iuris Scripta Historica, collega Anne-Marie Vandenberghe, Willy Clarysse en onze nieuwe confrater Dirk Heirbaut hebben op dit gebied de toekomst in handen. Ook voor de Contactfora, waarvoor vooral confrater Karel Dobbelaere zich inzet, zijn er nieuwe perspectieven. Jammer genoeg - en ondanks de vele inspanningen van confrater De Mey - moest het VLAC definitief stop gezet worden.

Vele collega's hebben ons in de loop van dit jaar bij onze maandelijkse vergaderingen vergast op boeiende lezingen en korte actualiteitsmededelingen. Zij hebben de

kwaliteit van de Klassenvergaderingen en de belangstelling voor onze maandelijkse bijeenkomsten verzekerd.

Ook mevrouw Sophie Dejaegher wil ik zeer bedanken voor de efficiënte organisatie van onze Klassenvergaderingen en de ondersteuning van het Klassenbestuur.

Ik ben ervan overtuigd dat de nieuwe Voorzitter en Vast secretaris van de Academie en ook het nieuwe bestuur van onze Klasse de uitdagingen die zich zeker ook in de toekomst zullen aandienen afdoende zullen kunnen aanpakken. Ik wens hen allen, en in het bijzonder bestuurder Karel Velle en onderbestuurder Lieve Laureys, veel succes voor de volgende bestuursperioden.

Ik hoop dat ook 2015 voor u allen en voor de Academie vruchtbaar en voorspoedig zal zijn.

Hubert Bocken

Klasse van de Kunsten

Geachte vast secretaris, geachte voorzitter, waarde consorores, waarde confraters, geacht publiek,

Twee eminente leden zijn ons ontvallen vorig jaar. Consoror Elisabeth Dhanens en confrater Karel Dierickx. We hebben uiteraard reeds afscheid genomen van deze twee leden, maar het moet mij van het hart, Karel was de man, de vriend die mij meetrok in dit nieuw avontuur, ik zal hem missen.

Niet dat ik ooit de ambitie had bestuurder te worden van deze Klasse en ik denk ook niet dat mijn voorganger Michel die had, maar als kunstenaar ontwerper zit je als een eremiet in je atelier te werken en soms een beetje afgesloten van de wereld.

Op de voorgrond treden, vergaderingen leiden, lezingen organiseren, dit alles was voor mij een nieuw gegeven.

Zoals vorig jaar gaan we van start met de voorstelling van de nieuwe leden. Een aantal van hen laat ik dit jaar aan het woord. We komen daar later op terug bij de voorstelling van het jaarprogramma.

Ik bedank de sprekers van vorig jaar die voor de Klasse over hun werk en hun ideeën kwamen vertellen, daar speciaal een dag voor uittrokken en dit alles deden "aux frais de la princesse".

Sommige lezingen werden gesmaakt, andere minder, maar lokten dan toch geanimeerde en soms hevige gesprekken uit.

We hadden lezingen op:

- woensdag 19 februari: door Luc Devoldere over "Eigen taal eerst? - Beschouwingen over al onze talen". Dit leek een moeilijk thema in deze gepolariseerde wereld.
- zaterdag 15 maart: een gezamenlijke vergadering van de Klasse van de Kunsten met de Klasse van de Menswetenschappen met een lezing door Johan Wagemans over "De kunst van het zien (van kunst)".
- woensdag 23 april: een gezamenlijke vergadering van de vier Klassen op uitnodiging van de Klasse van de Kunsten met een Lezing door Jo Libeer met als titel: "Welke oplossingen heeft het Vlaams netwerk van ondernemingen in petto? En welke rol spelen wetenschappen en kunsten hierin?". Na deze vergadering was er de zeer gesmaakte filmvertoning van het bekroonde werk 'KID' van consoror cineaste Fien Troch.
- zaterdag 3 mei: de Lentevergadering te Ieper met lezingen van o.m. Piet Chielen, Marcel Smets, Jean Bourgeois en een bezoek aan het museum In Flanders Fields.
- woensdag 18 juni: lezing door Kurt Van Eeghem met de vraag "Moet er nog kunst zijn?". Hij bracht deze lezing met zijn gekende bevologenheid en overtuiging!

- woensdag 17 september: lezing door Willem-Jan Neutelings (buitenlands lid) over "Ornament & Identiteit". Hij gaf ook een boeiend overzicht van zijn architectuur. Deze lezing werd ingeleid door confrater Francis Strauven.
- woensdag 15 oktober: lezing door Stef Van Bellingen over "Kunst en geld"; het thema lag voor de hand, maar moet zeker verder worden uitgediept.
- woensdag 19 november: de vergadering werd voorbehouden om de Standpunten van de Klasse van de Kunsten te bespreken en te bevestigen. Ook werden de confraters Hans Vlieghe (75j) en Bernard Huys (80j) gehuldigd.

Vorig jaar heeft onze Klasse één Standpunt geformuleerd en gepubliceerd, het Standpunt van confraters Roger Marijnissen en Francis Strauven met als titel "Voor een verantwoord beheer van ons kunstpatrimonium". Een tweede is momenteel nog in voorbereiding, namelijk het Standpunt van confrater Willem Elias over "Het doctoraat in de kunsten".

Afgelopen jaar heeft de Academie haar Statuten en Huishoudelijk Reglement vernieuwd. Bij deze wil ik confraters Freddy Dumortier en Willem Elias nogmaals feliciteren met hun aanstelling, respectievelijk als vast secretaris en voorzitter van de KVAB.

Ook heeft onze Klasse, en in het bijzonder de confraters Maximiliaan Martens en Bart Verschaffel, de moeilijke uitdaging aangenomen om dit jaar het Denkersprogramma "Kunst & Geld" tot een goed einde te brengen. Voor dit programma is een stuurgroep opgericht en is Professor Cees Hamelink, professor internationale communicatie aan de Universiteit van Amsterdam, aangesteld als Denker.

De KVAB is verplicht door het convenant met de Vlaamse regering om elk jaar acht Standpunten en twee Denkersprogramma's te formuleren. Mag ik dan ook aan alle leden en in het bijzonder aan de nieuwe leden vragen om deze handschoen op te nemen.

Het sprekersprogramma voor dit jaar is volledig. Ik verkoos dit jaar het forum volledig open te stellen voor de leden van onze Klasse en ben verheugd dat ik volgende sprekers kan aankondigen:

- op woensdag 18 februari is er een interview door confrater Frans Boenders met Michaël Borremans.
- woensdag 18 maart gaan we op verplaatsing en brengen we een bezoek aan de tentoonstelling van onze confrater Koenraad Tinel 'Silent Navigations' in Geel, het is ook de gelegenheid om de tachtigjarige te huldigen.
- donderdag 23 april is er de gezamenlijke vergadering van de vier Klassen, op uitnodiging van de Klasse Technische Wetenschappen.
- zaterdag 30 mei vindt de Lentevergadering plaats in Brussel.
- woensdag 17 juni houdt consoror Catherine de Zegher een lezing.
- woensdag 16 september is er een lezing van consoror Annelies Van Parys.
- woensdag 21 oktober is er een lezing van consoror Fien Troch en op woensdag 18 november wordt de lezing gehouden door consoror

Barbara Baert. Die dag zullen ook de jarigen gehuldigd worden, dit zijn: Panamarenko, 75 jaar, bronzen medaille, Paul Van Gysegem, 80 jaar, zilveren medaille, Alfons Goris en Adolf Nivelte, beiden 85 jaar, gouden medaille.

Op een van de laatste bestuursvergaderingen is beslist dat de bestuurders van de Klassen niet voor één jaar, zoals voorheen, maar voor een termijn van twee jaar worden verkozen.

Het spijt mij dan ook zeer Lucien, dat je nog een jaar langer moet wachten om de bestuurdershamer ter hand te nemen.

De Klasse Kunsten heeft twee nieuwe leden verkozen, met name Catherine de Zegher en Michaël Borremans. Ik stelde ze tijdens de Algemene Vergadering in december reeds voor en geef ze zo meteen het woord in de Klasse.

Ook mijn dank aan alle leden voor het gestelde vertrouwen.

Siegfried De Buck

Klasse van de Technische Wetenschappen

Op het einde van mijn tweejarig mandaat als bestuurder van de Klasse Technische Wetenschappen wil ik, zoals de traditie het wil, enkele reflecties geven over de voorbije werking van zowel onze Klasse als de Academie.

De twee voorbije jaren waren zeker niet de meest rustige voor de Academie. Zonder in te gaan op de oorzaken, kan ik toch niet voorbijgaan aan het feit dat er veel problemen waren, zowel wat de financiële situatie als wat de operationele organisatie van de KVAB betreft. Verschillende ingrepen hebben ertoe geleid, dank zij de zeer kordate houding en de onverdroten inspanningen van ons lid en KVAB-voorzitter Ludo Gelders en dankzij de inspanningen van Freddy Dumortier, thans vast secretaris, dat de situatie zeer sterk is verbeterd.

Daartoe werden de statuten herschreven en werd ook het huishoudelijk reglement herwerkt, hetgeen van velen uit het bestuur veel tijd en energie heeft gevergd, hopelijk met veel vrucht voor de toekomst, waarbij de sterke inbreng van de huidige KVAB-ondervoorzitter Hubert Bocken mag onderstreept worden. Gelukkig kan de energie van de bestuursleden voortaan meer op de inhoudelijke werking van de Academie gefocust worden. Wat de werking van onze Klasse betreft, denk ik dat we mogen fier zijn op de resultaten van onze Klasse in de voorbije twee jaar:

Ik vernoem daarbij, zonder volledigheid na te streven en zeker niet in orde van belangrijkheid:

- de uitwerking en publicatie van Standpunten: in het voorbije jaar alleen werden door onze KTW vier eigen Standpunten gerealiseerd over maatschappelijk interessante onderwerpen: metaalschaarste, medische technologie, maatschappelijk verantwoord ondernemen, het onderwijs van informaticawetenschappen in het leerplichtonderwijs, evenals een belangrijke bijdrage geleverd tot het tot stand komen van het Standpunt dat samen met de KNW werd gerealiseerd over spin-offs. Samen meer dan de helft van de Standpunten van de Academie in 2014, en meer dan de helft van de vereisten van het convenant op dit punt; onze Standpunten werden uitgewerkt door een groot aantal van onze KTW-leden in overleg en met de inbreng van leden uit andere Klassen en van bevoegde personen van buiten de Academie, en zijn aldus het resultaat van een gedragen visie.
- de succesvolle realisatie van het Denkersprogramma over Blended Learning, waarbij we met succes en een mooi resultaat het systeem van twee internationale denkers hebben uitgetest.
- de activiteiten van de energiereflectiegroep die in elk van haar activiteiten een omvangrijke groep geïnteresseerden aanspreekt.

Het vervult me met een zekere trots te mogen zeggen dat onze Klasse zeker functioneert zoals van ons door de gemeenschap en door de overheid verwacht wordt. Daarvoor wil ik alle leden van de KTW van harte bedanken voor hun medewerking. In het bijzonder wil ik toch vermelden:

- onze confrater Ludo Gelders die als KVAB-voorzitter enorme inspanningen heeft geleverd,
- de leden van het bestuur van onze Klasse, met wie het aangenaam was samen te werken en op wiens steun ik steeds kon rekenen,
- confrater Georges Van der Perre die het denkersproject trekt,
- de voorzitter, confrater Ivo Van Vaerenbergh, en de leden van de Energiereflectiegroep,
- de voorzitters en de leden van de werkgroepen,
- het nieuwe staflid Bert Seghers die zich zeer vlug ingewerkt heeft als opvolger van Thomas Vandenberghe, en onze Klassenwerking, naast zijn andere taken, op een voorbeeldige manier ondersteunt.

Beste consorores en confraters, vorig jaar wees ik op drie elementen, drie pijnpunten in de werking van de KVAB en onze Klasse, waar volgens mij aandacht nodig was.

Een eerste pijnpunt was de financiële situatie en de operationele leiding van de KVAB die in recente werkjaren duidelijk moeilijkheden heeft veroorzaakt. Daaromtrent hebben we in het voorbije jaar, zoals ik reeds gezegd heb, enorme vooruitgang geboekt.

Voor de twee andere pijnpunten is er nog werk aan de winkel.

Eenzijds de werking van BACAS. Het kan niet ontkend worden dat de finaliteit van KTW van KVAB en de finaliteit van de Classe Technologie et Société van de ARB meer en meer uit elkaar gegroeid zijn en dat we ons moeten bezinnen over de doelstellingen van BACAS.

Anderzijds is er de situatie van de buitenlandse leden. De ganse Academie heeft hier een schat aan zeer waardevolle internationale relaties die echter absoluut onderbenut wordt. Ik denk dat we als KVAB goed moeten nadenken hoe we de buitenlandse leden beter in onze werking kunnen betrekken.

Consorores en Confraters, ik dank jullie allen van harte voor jullie steun en vooral voor jullie bijdrage tot de werking van de Klasse. Ik heb alle vertrouwen in onze nieuwe Bestuurder en in het nieuwe bestuur en ik geef dan ook graag de symbolische voorzittershamer van onze Klasse door aan onze nieuwe bestuurder, confrater Joos Vandewalle, die ik veel succes toewens in zijn opdracht als bestuurder van de Klasse Technische Wetenschappen.

Jacques Willems

Klasse van de Natuurwetenschappen

De leden van de Klasse Natuurwetenschappen hebben in 2014 zeven keer plenair vergaderd in een Klassenvergadering, onder leiding van bestuurder prof. em. Paul Van Houtte. De Klasse probeert vast te houden aan het concept van duomededelingen – twee voordrachten van ongeveer een kwartier, vaak met actuele evoluties in wetenschappelijk onderzoek als onderwerp. De onderwerpen van deze mededelingen waren:

- De vier nieuwe KNW-leden – over hun onderzoek
- José Mariano Gago (Denker) – The shape of the future of science
- Eric van Walle (KTW) – Het Studiecentrum voor Kernenergie SCK· CEN
- Frans Spaepen (Buitenlands lid KNW) – Modelleren met colloïden
- Helena Van Swygenhoven – The use of x-ray and neutron facilities for material science
- Véronique Van Speybroeck (KNW) – Moleculaire modellering bij het ontwerp van chemische processen en nanoporeuze materialen
- Walter Van Doninck – A quest of half a century (over de ontdekking van het Higgs-Englert-Brout-boson)

Klasse van de Menswetenschappen

De Klasse van de Menswetenschappen stond in 2014 opnieuw onder de leiding van bestuurder Hubert Bocken. In lijn met het daaraan voorafgaande jaar werd in 2014 opnieuw verder gegaan met het 'Kort Bericht'. Hierin geeft een lid van de Klasse 10-15 minuten toelichting bij een actuele evolutie in zijn/haar onderzoek. Daarnaast bleven de klassieke, ruimere lezingen op het programma staan, zoals hieronder opgesomd.

De volgende lezingen kwamen aan bod:

- Marnix Van Damme, naar een andere Raad van State
- Johan Wagemans, Het raakvlak tussen visuele waarneming en de visuele kunst
- Ron Lesthaeghe, Recente demografische ontwikkelingen
- Herman Cousy, Recht en literatuur
- Herman De Dijn, Galilei en Spinoza: een confrontatie van hun denkbeelden over de lectuur van het Boek van de Natuur en het Boek van de Openbaring
- Jan Wouters, De Europese unie: speler in, of speelbal van, de globalisering?

Klasse van de Kunsten

Het jaar ging van start met de voorstelling en inauguratie van de nieuwe leden in de Klasse. De maandelijkse mededelingen werden net als vorig jaar grotendeels gehouden door externe sprekers, waarbij volgende onderwerpen aan bod kwamen:

- Eigen taal eerst? - Beschouwingen over al onze talen (Luc Devoldere, Ons Erfdeel)
- Moet er nog kunst zijn? (Kurt Van Eeghem, Klara, VRT)
- Kunst en geld (Stef Van Bellingen, UA)

In maart vond een gezamenlijke vergadering plaats met de Klasse van de Menswetenschappen waarop Johan Wagemans beide Klassen kon bekoren met een lezing over De kunst van het zien (van kunst).

Op de gezamenlijke vergadering van de vier Klassen in april wierp Jo Libeer (VOKA) volgende vragen op: Welke oplossingen heeft het Vlaams netwerk van ondernemingen in petto? En welke rol spelen wetenschappen en kunsten hierin? Deze vergadering werd besloten met een filmvoorstelling van het bekroonde werk 'Kid' van cineaste Fien Troch.

In september gaf buitenlands lid Willem-Jan Neutelings een boeiend overzicht van zijn architectuur in een mededeling over Kunst & Ornament.

Klasse van de Technische Wetenschappen

Naar jaarlijkse gewoonte vergaderde de Klasse Technische Wetenschappen ook in 2014 slechts vier maal plenair. Er waren mededelingen van KTW-leden Joris De Schutter getiteld *Van industriële naar medische en servicerobots*, Eric van Walle over het SCK-CEN te Mol en Pierre Verbaeten over de registratie van domeinnamen op het Internet.

De Klasse organiseert jaarlijks een vergadering gezamenlijk met de 'Classe Technologie et Société' van de ARB, onder de koepel van BACAS, de Belgian Academy Council of Applied Science. KTW-lid Pascal Verdonck gaf een voordracht "Innovation in health care is impossible without cooperation with industry".

Overzicht vergaderingen

Klassenvergaderingen

Titel	Datum
Klasse Kunsten	15-01-2014
Klasse Natuurwetenschappen	15-01-2014
Klasse Menswetenschappen	18-01-2014
Klasse Technische Wetenschappen	23-01-2014
Klasse Natuurwetenschappen	12-02-2014
Klasse Menswetenschappen	15-02-2014
Klasse Kunsten	19-02-2014
Klasse Natuurwetenschappen	11-06-2014
Klasse Kunsten	18-06-2014
Klasse Menswetenschappen	21-06-2014
Klasse Technische wetenschappen	24-06-2014
Klasse Natuurwetenschappen	10-09-2014
Klasse Kunsten	17-09-2014
Klasse Technische Wetenschappen	23-09-2014
Klasse Natuurwetenschappen	08-10-2014
Klasse Kunsten	15-10-2014
Klasse Menswetenschappen	18-10-2014
Klasse Natuurwetenschappen	12-11-2014
Klasse Menswetenschappen	15-11-2014
Klasse Kunsten	19-11-2014
Klasse Technische Wetenschappen	27-11-2014

Gezamenlijke vergaderingen

Titel	Datum
Gezamenlijke vergadering van de Klasse Menswetenschappen en de Klasse Kunsten	15-03-2014
Gezamenlijke vergadering van de Klasse Natuurwetenschappen en de Klasse Technische Wetenschappen (in het SCK in Mol)	20-03-2014
Gezamenlijke Vergadering van de vier Klassen op uitnodiging van de Klasse van de Kunsten	23-04-2014
Lentevergadering van de vier Klassen te Ieper	03-05-2014
Klasse Menswetenschappen met KANTL	20-09-2014
Openbare Vergadering van de vier Klassen	13-12-2014

Huldiging jarige leden

Bij beslissing van het Bureau op de vergadering van woensdag 6 februari 2002, worden de laudatio's van de 75-jarigen integraal opgenomen in het jaarboek, met een foto. De viering van de andere jubilarissen wordt gewoon vermeld.

Klasse van de Natuurwetenschappen

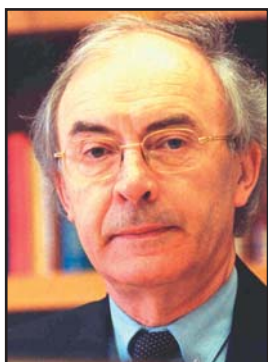
De volgende leden zullen, verspreid over 2015, voor hun verjaardag worden geëerd: de heren Frans De Schryver (75), Renaat Gijbels (75), Lieven Vanhecke (75), Paul Smeyers (80), Dirk Thys van den Audenaerde (80), Frans Gullentops (90), Ferdinand Geukens (95) en Jacques Maton (95). De laudatio's zullen worden opgenomen in het jaarboek 2015.

Klasse van de Menswetenschappen

De volgende leden worden voor hun verjaardag geëerd: de heren Ludo Simons (75), Dirk Van der Cruysse (75), Albert Derolez (80), Walter Prevenier (80) en Herman Van Der Haegen (85)

Alle huldigingen vonden plaats tijdens de januarivergadering van 2015.

Huldiging voor de heer **Ludo Simons**:

Bij gelegenheid van zijn vijfenzeventigste verjaardag, breng ik graag hulde aan onze confrater prof. Ludo Simons voor zijn veelzijdig wetenschappelijk werk op het gebied van de filologie, de cultuurgeschiedenis en de bibliotheekwetenschappen, en voor zijn bijzonder belangrijke bijdrage aan het Vlaamse culturele leven en bibliotheekwezen.

Ludo Simons is een boekenman. "Ik heb geleefd in boeken, voor boeken, door en met boeken", schrijft hij. Van zijn vader, Jozef Simons, prozaschrijver, dichter, vertaler, uitgever, erfde hij de belangstelling voor literatuur, de uitgeverij, het Nederduits en zijn aandacht voor de Vlaamse beweging. Ten huize Simons is onze confrater overigens niet de enige die sterke wortels heeft in taal- en letterkunde. Zijn echtgenote, mevrouw Leentje Vandemeulebroucke, die ik hier vandaag graag begroet, bracht de literaire erfenis mee van Stijn Streuvels, haar grootvader. Jo Gisekin is haar dichtersnaam. Zij deelt de passie van haar echtgenoot voor boeken: "Als ik het boek niet had, zou ik anders leven... Hoe zou ik weten wie de tijd ontstak, aan ieder woord zijn klinker gaf, zingend in mijn oor ..." dicht zij.

Ludo Simons wordt in 1960 aan de KU Leuven licentiaat in de Germaanse filologie met grootste onderscheiding. Zijn lijvige licentiaatsverhandeling, *Vlaanderen en Nederland-Duitsland 1850-1900*, wordt bekroond met de prijs voor letterkunde van de KANTL. Albert Westerlinck was zijn promotor. Na zijn legerdienst wordt Ludo Simons eerst monitor en dan assistent Germaanse filologie aan de Leuvense universiteit die hij echter in 1965 al verlaat wanneer hem een benoeming wordt aangeboden tot adjunct-conservator van het AMVC (het Archief en Museum voor het Vlaamse Cultuurleven), bewaarplaats van literair historisch bronnenmateriaal, nu het Letterenhuis. Maar na een paar jaar al, in 1968, keert hij terug naar zijn onderzoek. Hij neemt voor korte tijd verlof zonder wedde als adjunct-conservator om met een FWO-beurs en opnieuw onder het promotorschap van Albert Westerlinck verder te werken aan een doctoraat over het onderwerp van zijn licentiaatsverhandeling. Hij combineert zijn onderzoek met zijn werk als conservator en in verschillende culturele organisaties. In 1977 wordt hij doctor in de Germaanse filologie, met de grootste onderscheiding. Een jaar later al wordt hij te Leuven buitengewoon docent en later hoogleraar boek- en bibliotheekwetenschap. Van dan af wordt zijn loopbaan een drukke combinatie van het beheer van bibliotheken, universitair onderwijs en bestuursfuncties in talloze culturele organisaties en adviesorganen. In 1982 wordt hij conservator van het AMVC en Directeur van de Antwerpse Stadsbibliotheek, thans Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience. Als bibliothecaris legt hij de nadruk op de vorming en bijscholing van de medewerkers en op de automatisering van de bibliotheek, een onderwerp waarover hij al in 1968 schreef. In 1987 verlaat hij de stadsbibliotheek om voltijds in een academisch milieu te werken als hoofdbibliothecaris van de UFSIA waar hij ook Boek- en Bibliotheekwezen doceert en een van de oprichters is van de speciale licentie documentatie en bibliotheekwetenschappen. Hij legt een stevige basis voor een modern functionerende universiteitsbibliotheek en bevordert de samenwerking tussen de drie Antwerpse universiteitsbibliotheken. De mooiste dag uit zijn carrière beleeft hij, zo schrijft hij, wanneer hij, twee jaar voor zijn emeritaat, hoofdbibliothecaris wordt van de bibliotheek van de eengemaakte Universiteit Antwerpen.

Zijn wetenschappelijk en cultureel werk is omvangrijk en veelzijdig. Zijn belangrijkste thema's zijn het Nederduits, het Nederlands en de culturele eenheid van Noord en Zuid, de geschiedenis van de Nederlandse letterkunde en van de Vlaamse beweging, boeken, bibliotheken en het uitgeversbedrijf vroeger en nu. Hij beperkt zich niet tot de theorie maar combineert zijn onderzoek met persoonlijk engagement in wetenschappelijke en culturele verenigingen, redactieraden en jury's van wetenschappelijke en literaire prijzen.

Het Nederduits is een hoofdthema in zijn werk. Al voor zijn licentieverhandeling publiceerde hij uitvoerig over het Nederduits en over Nederduitse auteurs. Zijn doctoraat geeft aanleiding tot twee monografieën. *Van Duinkerke tot Königsberg. Geschiedenis van de Aldietse beweging* en *Vlaamse en Nederduitse literatuur in de 19de eeuw*. Zijn onderzoek brengt hem in nauw contact met de universiteit van Münster waar hij lid wordt van de jury van de Van den Vondelprijs en later van de Hansischer Goetheprijs. Aan het eind van zijn loopbaan zal hij ook nog een vrije cursus Nederduits onderwijzen te Antwerpen.

Over de geschiedenis van de Vlaamse beweging werkt hij als lid van de vierkoppige redactieraad van de *Encyclopedie van de Vlaamse beweging* die in 1973 en 1975 in twee delen verschijnt. Hij is cultuurflamingant maar engageert zich niet op politiek vlak. De eenheid van de Nederlandse taal is een grote zorg voor hem. Al als assistent is Ludo Simons verwikkeld in een heftige polemiek met de Duitse vertaler Hermanowski die schrijft dat Vlaams en Hollands twee varianten zijn van het Nederlands. Simons verwoordt de eenheidsgedachte in zijn eerste grote publicatie in boekvorm, *Oostnoordoost. Facetten van de uitstraling van Vlaanderens taal en literatuur* (1969). Vanaf 1968 neemt hij actief deel aan de Algemene Conferentie der Nederlandse Taal die hij helpt omvormen tot de Nederlandse Taalunie. In 1988 wordt hij voorzitter van de Raad van de Nederlandse Taal en Letteren, het adviesorgaan van de Nederlandse Taalunie. Hij wordt redactielid en vast medewerker van *Ons Erfdeel*. Zijn opvattingen over de integratie van Noord en Zuid legt hij vast in *Het ravijn tussen Essen en Roosendaal en Antwerpen Den Haag retour. Over twee volken gescheiden door dezelfde taal*.

Op het gebied van literatuur en literatuurgeschiedenis publiceert hij literair-historische essays en schrijft hij bijdragen voor het *Nationaal Biografisch Woordenboek*, *Dietse Warande & Belfort* en voor *Ons Erfdeel*. Van dit laatste gezaghebbende literaire en culturele tijdschrift wordt hij in 1969 redactiesecretaris. Hij engageert zich in genootschappen die zich bezighouden met de studie van het werk van onder meer Guido Gezelle, Felix Timmermans en Maurice Gilliams. Hij richt het Centrum voor de Studie van het Vlaamse Cultuurleven op dat de ontsluiting van de collecties van het AMVC, waar hij conservator is, zal ondersteunen. Hij bekommert zich om de literaire nalatenschap van zijn vader van wie hij al als assistent aan de KU Leuven de verzamelde werken uitgaf en ook van Stijn Streuvels. In zijn lezing *Het derde leven van Stijn Streuvels*, gaat hij uitvoerig in op een weinig bekend handschrift, het memoriaal waarin de 80-jarige Streuvels terugblijkt op zijn lange schrijversloopbaan. Hij deelt de verontwaardiging van de erfgenamen van Stijn Streuvels en hij haalt zijn scherpste pen boven wanneer de provincie West-Vlaanderen bij de heropening van het Lijsternest een spreker uitnodigt die Stijn Streuvels nazistische sympathieën toeschrijft. Een ander hoofdthema is de geschiedenis van boek en uitgeverij in Vlaanderen. In 1984 en 1987 verschijnen de twee delen van de *Geschiedenis van de uitgeverijen in Vlaanderen*. Dit werk wordt herhaaldelijk bekroond, met de Orde van de Vlaamse Leeuw, het Gulden Boek van de Vereniging ter Bevordering van het Vlaamse Boekwezen, de August Beernaertprijs van de KANTL en de Prijs van de Provincie Antwerpen. Een herziene uitgave verschijnt in 2013 bij Lannoo onder de titel *Het boek in Vlaanderen sinds 1800. Een cultuurgeschiedenis*. Hierin beschrijft hij de rol die het boek in Vlaanderen heeft gespeeld in de ontwikkeling van Vlaanderen sinds de late achttiende eeuw. Het werk van de eerste generatie Vlaamse letterkundigen kan volgens Ludo Simons alleen begrepen worden vanuit de achtergrond van de Vlaamse beweging van hun tijd. Ook in een groot deel van de twintigste eeuw blijft het boek in Vlaanderen verbonden met diverse maatschappelijke stromingen waarvan de Vlaamse beweging de belangrijkste is. In de laatste halve eeuw wordt het boek onderworpen aan de marktstrategieën waardoor het een wezenlijke mutatie ondergaat. Zoals altijd combineert hij onderzoek met actie. In 1988 wordt hij voorzitter van de door de Vlaamse overheid opgerichte Adviserende Commissie voor het Boek

en verdedigt hij, zonder succes, de vaste boekenprijs. Vanaf de oprichting in 1999 van het Vlaams Fonds voor de Letteren, maakt hij deel uit van het bestuur ervan.

Ludo Simons' werk als auteur, academicus en organisator levert het beeld op van een idealist, een overtuigd cultuurflamingant, een gedreven man met verantwoordelijkheidsgevoel en grote eruditie maar ook met relativeringsvermogen, subtiele ironie en een grote dosis humor.

Hij schrijft en spreekt moeiteloos een schitterende taal, een rijk verfijnd Nederlands. Zijn taalvaardigheid wordt een vlijmscherp rapier wanneer hij in debatten en polemieken stelling neemt over onderwerpen als de eenheid van het Nederlands, het belang van het Algemeen Nederlands (dat hij verdedigt sinds zijn werk in de ABN-kernen tijdens zijn collegetijd), zijn afkeer voor het verkavelingsvlaams, zijn verzet tegen de verengelsing van de Vlaamse universiteiten, de invoering van het leenrecht in universitaire bibliotheken en ook de dreigende teloorgang van de publicatiecultuur in onze Academie.

Confrater Simons is sinds 1997 lid van onze Academie. Wij hebben hem allen leren waarderen als een scherpzinnige en actieve deelnemer aan onze vergaderingen. Hij speelde een belangrijke rol als lid van de Publicatiecommissie en verleende en verleent zijn steun en advies bij de heroriëntering van het publicatiebeleid van de Academie. Wij zijn hem hiervoor zeer dankbaar.

Geachte confrater Simons, beste Ludo, ik hoop dat u nog zeer lang in goede gezondheid uw werk mag verder zetten.

Mijnheer de bestuurder, mag ik u vragen aan confrater Ludo Simons de bronzen medaille van de KVAB te willen overhandigen.

Hubert Bocken

Huldiging voor de heer **Dirk Van der Cruysse**:

Ik wil graag confrater Dirk Van der Cruysse in de bloemen zetten wegens zijn verdiensten als historicus van de Franse cultuur en literatuur uit de 17de en 18de eeuw en als zeer gewaardeerd auteur van biografieën en historische reisliteratuur. Ik voeg eraan toe dat ik ook onder de indruk ben van zijn verdiensten als librettist, langeafstandszeiler en diepzeeduiker, ook al zijn dit prestaties die over het algemeen weinig rol spelen bij de verkiezing tot lid van onze Academie.

Confrater Van der Cruysse studeerde Romaanse filologie te Gent en bestudeerde ook de Portugese taal en Braziliaanse literatuur in Rio de Janeiro. Hij begon zijn universitaire loopbaan in 1967 als assistent aan de UFSIA. Na zijn doctoraat in de Franse letterkunde in 1969 aan de Universiteit van Poitiers werd hij aan de UFSIA, later de UIA en de UA,

belast met een belangrijke leeropdracht over de geschiedenis van de Franse literatuur en cultuur in de periode van 1500 tot 1800. Hij bleef dit onderwijs verzekeren tot zijn emeritaat in 2004. Ondertussen was hij regelmatig te gast aan de Sorbonne en aan het Collège de France. De internationale reputatie die hij snel opbouwde, bracht hem ook als visiting professor aan de McGill University en aan de Université de Montreal. Hij hield doctorale seminars aan verschillende Franse, Duitse, Italiaanse, Amerikaanse, en Canadese universiteiten en ook te Nanjing in China.

Centraal in zijn werk staat de Franse literatuur in de 17de en vroege 18de eeuw. Hij heeft daarbij bijzondere aandacht voor de Franse cultuur en politiek zoals die blijkt uit de geschriften van een aantal tijdgenoten van Lodewijk XIV.

Zijn eerste belangrijke onderzoeksdomein bestaat uit de *Mémoires de Louis XIV* van Louis de Rouvroy, duc de Saint-Simon, edelman en hoveling van Lodewijk XIV die, zij het van op de tweede rij en bijna als een antropoloog, het leven aan het hof van de Zonnekoning beschrijft. Zijn manuscript dat pas lang na zijn dood gepubliceerd wordt, omvat 2754 folios. De laatste editie in de Pleiadereeks is goed voor 7171 blz. Saint-Simon wil wellicht op de eerste plaats historische gebeurtenissen te boek stellen, maar zijn werk heeft ook een literaire betekenis en heeft met name een aantal negentiende-eeuwse auteurs waaronder Balzac, Stendhal en Proust sterk beïnvloed. Het doctoraat dat Van der Cruysse in Poitiers verdedigde en dat in 1971 te Parijs verschijnt, behandelt de literaire techniek van het portret waarmee Saint-Simon de menselijke fauna aan het hof van Lodewijk XIV beschrijft en tracht te doorgronden. Het proefschrift is geschreven in een schitterend Frans en, zo wordt gezegd, leest als een roman. In 1981 volgt een tweede monografie over Saint Simon, *La mort dans les Mémoires de Saint-Simon. Clio dans le jardin de Thanatos*, die ook een van de eerste bijdragen is aan het ontluikend genre van de mentaliteitsgeschiedenis. De dood in de *Mémoires* van Saint-Simon blijft overigens een actueel thema. Op 14 maart aanstaande, organiseert de Société Saint-Simon (waarvan onze confrater een van de beheerders is), naar aanleiding van de herdenking van de driehonderdste verjaardag van de dood van Lodewijk XIV, een studiedag over dood en rouw bij Saint-Simon. Diverse aspecten van het werk van Saint-Simon, komen gedurende lange tijd terug als thema in de bibliografie van onze confrater.

In de loop van de jaren '80 richt Dirk Van der Cruysse zijn aandacht op een tweede personaliteit aan het hof van Lodewijk XIV, Liselotte von der Pfalz, een Duitse prinses die uitgehuwelijkt werd aan Philippe d'Orléans, de broer van Lodewijk XIV, en die bij deze gelegenheid ook haar protestantse geloof moest opgeven en katholiek worden. De broer van de koning werd *Monsieur* genoemd en zijn echtgenote *Madame*, vandaar *Madame Palatine*. Haar situatie aan het hof was echter minder rooskleurig dan men zou denken. Haar oorlogszuchtige schoonbroer verwoestte haar vaderland; haar *Monsieur* had meer aandacht voor zijn mannelijke *mignons* dan voor zijn echtgenote. Misschien verklaart dat haar "*scribomanie incurable*". Confrater Van der Cruysse spoorde zesduizend van de brieven op die zij in het Frans, Duits en Engels schreef aan de familieleden en vrienden die zij had aan de meeste Europese hoven. Deze brieven geven een bijzondere inkijk in het leven aan het hof en in de politiek van Lodewijk XIV, maar werden nooit eerder grondig onderzocht - wellicht omdat zij in verschillende talen

geschreven zijn. Confrater Van der Cruysse gebruikt hen als basis voor een biografie van 748 blz. die tevens een gruwelijke bladzijde uit de buitenlandse politiek van Frankrijk weergeeft. Het werk verschijnt bij Editions Fayard, waar hij van dan af een vaste stek heeft als auteur. Het wordt bekroond met de *Prix Yvan Loiseau de l'Académie Française* en met meerdere andere wetenschappelijke prijzen. Van zijn proefschrift werd al gezegd dat het leest als een roman. Zijn literair talent wordt bevestigd door *Madame Palatine*. Het boek wordt een succes bij het grote publiek. Meer dan 30.000 exemplaren worden verkocht op vier maanden tijd. In 2013 verscheen de zesde uitgave. Van de Duitse vertaling (*Madame sein is ellendes Handwerk*) bij Piper Taschebucher verscheen vorig jaar de dertiende druk.

Vanaf de jaren 1990 richt confrater Van der Cruysse zijn onderzoek op de zeventiende-eeuwse Franse reisliteratuur die rond deze tijd door de academische wereld ontdekt wordt. Frankrijk had in de zestiende eeuw de boot gemist bij de ontdekkingsreizen naar en de kolonisatie van het Verre Oosten. Hierin kwam in 1660 verandering toen een Franse expeditie met jezuïeten, militairen en handelaars naar Siam (Thailand) trok, wat aanleiding gaf tot een tegenbezoek van een Siamese delegatie aan Parijs, maar dertig jaar later op een mislukking uitliep omdat de Fransen niet alleen handel wilden drijven maar ook hun geloof en hun gezag wilden opleggen aan Siam. Dirk van der Cruysse beschrijft deze expeditie in *Louis XIV et le Siam* (1991). Ook dit werk kent een grote publieke belangstelling. De Engelse vertaling *Siam and The West* staat op de Amazon's lijst van Thaise bestsellers. In 1995 volgt een close up van een lid van de expeditie naar Siam: *L'abbé de Choisy, androgyne et mandarin* en nadien ook een teksteditie van zijn reisverhaal. In 1998 publiceert Van der Cruysse de (later ook in het Perzisch vertaalde) biografie en het reisverslag van *Chardin le Persan*, een Parijse juwelier die lange tijd in Isphahan aan het hof van de Sjah verbleef. Van der Cruysse onderzoekt de niet gepubliceerde (of vergeten) verslagen van een vijftigtal Fransen uit de zeventiende eeuw over hun reizen te land of over zee naar het Oosten en verzorgt een kritische teksteditie van een aantal ervan. Een synthese van zijn onderzoek over de zeventiende-eeuwse reisliteratuur is te vinden in *Le noble désir de courir le monde. Voyager en Asie au XVIIe siècle* uit 2001, dat bekroond wordt door l'Institut de France op voordracht van de Académie Française. In dezelfde lijn ligt zijn geschiedenis van Kaapstad, *Le Cap*, in 2010 verschenen bij Fayard.

Minder bekend is dat Dirk Van der Cruysse ook zelf reisliteratuur schreef. Wellicht uitgedaagd door de vele reisverhalen die hij becommentarieerde, scheept hij in 2008 in Panama in als vijfde bemanningslid op het zeilschip *La Malu II* voor de overtocht van de Stille Oceaan naar Tahiti. Mits enig zoeken vindt men op het internet uittreksels uit het logboek waarin hij de levensomstandigheden op *La Malu II* vergelijkt met wat er zich afspeelde op de zeilboten in de zeventiende eeuw. Zoals de zeventiende-eeuwse reizigers beschrijft hij ook de fauna waarmee hij geconfronteerd wordt, waaronder de hamerhaaien en waterschildpadden die hij ziet wanneer hij 30 meter diep duikt bij de Galapagoseilanden.

Hij is zelden ontrouw aan de XVII^{de} eeuw. Dit is het geval voor een mooi kunstboek over de Haspengouwse schilder Rie Coëme. Deze excursie naar de twintigste eeuw heeft ermee te maken dat hij niet alleen het werk van Rie Coëme goed kende, maar ook

dat deze hem enige tijd voordien de hand van zijn dochter Magda Coëme had gegeven.

Confrater Van der Cruysse is een groot muzikkenner en -liefhebber. Hij is onder meer lid van de beheerraad van het Festival van Vlaanderen Antwerpen en van de algemene vergadering van de Filharmonie. Zijn liefde voor de opera bracht hem naar het einde van de XVIIIe eeuw, met de publicatie van het libretto bij de opera *Les liaisons dangereuses* van Piet Swerts naar de gelijknamige roman van Choderlos de Laclos uit 1782. Wie meer wil weten over hoe het is om een libretto te schrijven, leze zijn artikel *Le livret d'opéra ou l'art de l'équilibre et du détail* en ook de bijdrage van Piet Swerts over het samenwerken van een componist met een literatuurhistoricus.

Voor zijn werk kreeg Dirk Van der Cruysse niet alleen grote academische erkenning maar ook de belangrijke Franse eretekens van *Chevalier dans l'Ordre des Arts et des Lettres* en *Officier dans l'Ordre National du Mérite*. In 2003 werd hij lid van de Académie Européenne des Sciences, des Arts et des Lettres te Parijs. Zijn gemeente Brasschaat kende hem haar tot dan slechts tien maal uitgereikte erepenning toe.

Confrater Van der Cruysse is sinds 1998 lid van de KVAB. Wij kennen hem als een vriendelijk en beminlijk lid van onze Klasse en hebben gebloeid geluisterd naar zijn verschillende mededelingen, onder meer over de Franse wereldreizigers uit de zeventiende eeuw. Hij is trouw aanwezig bij onze vergaderingen en werkt regelmatig mee aan onze commissies zoals de laureatencommissie en de kandidaturencommissie. Geachte confrater Van der Cruysse, beste Dirk, ik hoop dat u nog zeer lang in goede gezondheid uw werk mag verder zetten.

Mijnheer de bestuurder, mag ik u vragen confrater Van der Cruysse de bronzen medaille van de KVAB te overhandigen.

Hubert Bocken

Klasse van de Kunsten

De volgende leden worden voor hun verjaardag geëerd: de heren Hans Vlieghe (75), Bernard Huys (80) en Koenraad Tinel (80)

De huldiging voor de heer Vlieghe vond plaats tijdens de novembervergadering van 2014.

Huldiging voor de heer **Hans Vlieghe**:

De jongste van de drie confraters die wij vandaag huldigen is confrater Hans Vlieghe, geboren op 9 februari 1939 te Kessel-Lo. Hij werd in 1990 verkozen tot corresponderend lid van onze Klasse en in 1993 tot werkend lid. In 1999 werd hij verkozen tot Bestuurder van deze Klasse.

Confrater Vlieghe werd doctor in de kunstgeschiedenis en oudheidkunde aan de Rijksuniversiteit te Gent in 1967. Via studiebeurzen van de Deutscher Akademischer Austauschdienst en de British Council doorliep hij aanvullende studieverblijven aan respectievelijk de universiteiten van München en London. Zijn kunsthistorisch onderzoek heeft als studiegebied het werk van Rubens en de schilders uit diens omgeving. Gedurende zijn vroege loopbaan kreeg hij driemaal een erkenning voor zijn geleverde werk. Zo werd hij Laureaat van de Universitaire wedstrijd in 1965,

Laureaat Reisbeurzenwedstrijd in 1971 en Laureaat van de stichting Prinses Marie-José in 1968.

Tijdens zijn rijk gevulde loopbaan heeft confrater Vlieghe vele wetenschappelijke mandaten bekleed, onder andere assistent aan de Rijksuniversiteit Gent (1960-62), navorsingsstagiair en aspirant bij het NFWO (1964-68), wetenschappelijk medewerker bij het FKFO en bij het Nationaal Centrum voor de Plastische Kunsten van de 16de en 17de eeuw (1968-74). Hij werd onderzoeksleider bij het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (sinds 1974), lid van de redactieraad *Flandria Extra Muros*, lid van het internationaal adviescomité voor de uitgave van het *Allgemeines Künstlerlexikon*, lid en gewezen voorzitter van de raad van bestuur van het reeds genoemde Centrum van de Vlaamse Kunst van de 16de en 17de eeuw te Antwerpen, lid van de *Historians of Netherlandish Art*.

Confrater Vlieghe publiceerde over de grote figuren uit de kunstgeschiedenis van de Nederlanden in de 16de en 17de eeuw, in zowel binnen- als buitenlandse tentoonstellingscatalogi, verzamelwerken en tijdschriften en is auteur of coauteur van vele in boekvorm verschenen kunstitgaven, onder meer bij het Mercatorfonds. Hij is een kenner van het werk van Rubens, Jordaens, Van Dyck, Faydherbe, Teniers en vele anderen. Op dat terrein van de kunstgeschiedenis geniet hij een wereldwijde en ijzersterke reputatie.

Hij werd buitengewoon docent en later gewoon hoogleraar aan de Universitaire Faculteiten Sint-Ignatius te Antwerpen (sinds 2003 opgegaan in de Universiteit Antwerpen) en aan de Katholieke Universiteit Leuven. Aan de KU Leuven was hij tevens promotor van vele licentiaatsverhandelingen en doctoraatsproefschriften over de geschiedenis van de beeldende kunst in de Zuidelijke Nederlanden gedurende de Nieuwe Tijd.

Voor de Academie heeft Hans Vlieghe zich ook ingezet als adviseur bij vele kunsthistorische publicaties. Zelf publiceerde hij een vijftal biografieën in het *Nationaal Biografisch Woordenboek*, onder meer van David II en III Teniers en Gaspar de Crayer, hij is jurylid in het Erik Duvergerfonds en gaf lezingen voor de Klasse van de Kunsten over Antoon van Dyck (1991), Cornelis de Vos (1993), Abraham van Diepenbeeck (1994), Lucas Faydherbe (1998), was lid van de Forumadviescommissie, van de publicatiecommissie en van de Commissie voor het NBW. Ik dank confrater Vlieghe, in

naam van de Klasse, voor zijn grote inzet voor de Academie, vooral wens ik hem nog vele mooie jaren toe en bied ik hem onze welgemeende felicitaties aan.

Siegfried De Buck

Klasse van de Technische Wetenschappen

De volgende leden worden voor hun verjaardag geëerd: de heren Jozef Deman (75), Jacques Willems (75) en Jan Van Keymeulen (85).

Alle huldigingen vonden plaats tijdens de januarivergadering van 2015.

Huldiging voor de heer **Jozef Deman**:

Ir. Jozef (Jef) Deman werd op 18 juni 1939 (nu 75 jaar geleden) geboren te Veurne, een geboorteplek die men niet meteen zou vermoeden voor een voortreffelijk geïntegreerd Antwerpenaar.

Hij behaalde het diploma van Burgerlijk Scheikundig Ingenieur in 1964 aan de Katholieke Universiteit Leuven. Hij werkte 35 jaar bij ESSO, thans EXXONMOBIL, en doorliep er diverse technische en operationele functies in binnen- en buitenland. Hij was onder meer verantwoordelijk voor de ontwikkeling van een refining computer control project in de USA en vier jaar adviseur raffinage en supply coördinator op het Europees hoofdkwartier van Esso in Londen. Hij was gedurende 13 jaar directeur van de Essoraffinaderij in Antwerpen. Deze was en is nog steeds één van de meest performante raffinaderijen ter wereld op gebied van energie-efficiëntie, personeel en kosten. Later werd hij onafhankelijk bestuurder bij Distrigas. Tevens is hij Rechter in Handelszaken bij de Rechtbank van Koophandel in Antwerpen.

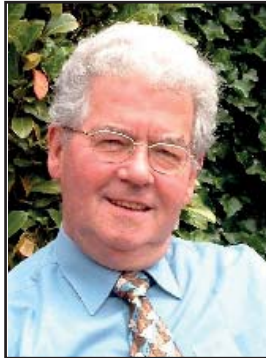
Hij is sinds 1998 lid van CAWET en werd erelid op 24 april 2009. Als zodanig werd hij einde 2009 opgenomen in de pas gestichte nieuwe Klasse der Technische Wetenschappen van de KVAB. In de toenmalige CAWET was hij zeer actief, constructief en creatief in meerdere werkgroepen. Hij speelde een vooraanstaande rol in het aanbrengen en promoten van industriële gezichtspunten. Zijn tussenkomsten – vriendelijk, diplomatisch maar vastberaden – waren steeds gestoeld op een brede industriële ervaring.

Ook in de toekomst zullen we graag op zijn wijsheid en ervaring een beroep doen.

We wensen hem nog vele gelukkige jaren toe.

Achiel Van Cauwenberghe

Huldiging voor de heer **Jacques Willems**:

Geachte Consorores en Confraters,

Het is mij een bijzonder genoegen hier in jullie naam Jacques Willems te mogen feliciteren en hem te danken voor het enorme werk dat hij verzet heeft, zowel voor de Klasse als voor de Academie. Bestuurder Joos vroeg mij kort te zijn. Maar toen wist hij niet dat ik Jacques al 50 jaar ken, wat ik nu als excuus kan aanvoeren voor enig misbruik van jullie tijd.

Jacques werd geboren in Brugge op 18 september 1939.

Hij promoveerde tot Burgerlijk Werktuigkundig-Electrotechnisch Ingenieur in 1963 aan de UGent, tot M.Sc. in Electrical Engineering in 1964 aan het MIT en tot Dr. ir. in 1967 met een proefschrift over de stabiliteit van niet-lineaire systemen. Achteraf voegde hij daar nog een Aggregaat Hoger Onderwijs aan toe.

Maar het is in de periode 64-66 dat ik hem leerde kennen als assistent bij prof Van Den Meersche. Eén anecdote: prof. Van Den Meersche gaf eens een langdradig college over de gelijkrichter. Niemand had daar iets van begrepen, ik bedoel niemand behalve Jacques Van Remortel. Wij, dommere studenten, kenden de oplossing: wachten tot Jacques Willems de oefenzitting kwam geven. Dan werd alles plots glashelder, zagen wij de stromen vloeien, de potentialen en spanningen op en neer gaan, enz. Als ik me één zaak over Jacques uit die tijd herinner, dan is het zijn enorm didactisch talent dat op een natuurlijke wijze al het moeilijke vanzelfsprekend maakt.

Geen wonder dat hij al in 1969 docent benoemd werd en gewoon hoogleraar in 1973, Zijn onderzoek en onderwijs situeerden zich op het gebied van de dynamische systemen, de elektrische netwerken en netten voor overdracht van elektrische energie. Niet voor niets is hij Fellow van IEEE.

Later nam Jacques diverse bestuursfuncties op: decaan Faculteit Toegepaste Wetenschappen (1988-1992), Rector UGent (1993-2001), voorzitter en bestuurslid van het UZGent, het FWO, en de VLIR. Momenteel is hij voorzitter van de Universitaire Stichting. Via de Club van de US draagt hij overigens nog altijd bij tot onze culinaire geneugten.

Jacques fungeerde ook als expert bij het NVAO voor het opzetten van een evaluatie- en accreditatieorgaan voor het hoger onderwijs in Vlaanderen en Nederland. Hij was voorzitter en lid van diverse evaluatiecommissies voor instellingen en opleidingen in het hoger onderwijs in binnen- en buitenland. Zijn grote interesse voor onderwijs blijkt ook uit een aantal van zijn publicaties. Sommige hebben betrekking op het wiskundeonderwijs

en de toelatingsproef, twee domeinen waarin ook onze huidige bestuurder zo bedreven is!

In 2002 werd Jacques benoemd tot Baron en tot ereburger van de gemeente Maldegem. Johan De Roo, de toenmalige burgemeester van Maldegem, slaagde er in 2006 in hem binnen te halen in de cenakels van de gemeentepolitiek, zij het iewat achter de schermen. Hij deed dat omdat - zo zei hij - Jacques 'luisterbereid, intelligent en bescheiden' is. Wie zal dat tegenspreken? En Jacques stapte mee omdat hij iets wou teruggeven aan de maatschappij. Maatschappelijke betrokkenheid en zin voor ethiek voert hij hoog in het vaandel. Hij is diplomatisch, maar evenzeer rechtlijnig en correct.

Jacques werd lid van CAWET in 2001 en van KTW in 2009. In 2011 werd hij onderbestuurder en de voorbije twee jaren was hij bestuurder van KTW. De initiatieven en acties onder zijn leiding zijn u voldoende bekend. Hij heeft de Klassenwerking met verve ondersteund en geleid, maar leverde tevens bijdragen tot initiatieven als de Reflectiegroep Energie, het Denkersprogramma, de Standpunten, enz.

Minder bekend, maar minstens even belangrijk, is zijn grote inzet voor het Bestuur van de Academie, zowel in het Bureau als in de Raad van Bestuur. Alleen in 2014 al betekenden dat meer dan 20 soms moeilijke vergaderingen met belangrijke discussiepunten. Jacques leverde ontelbare bijdragen bij het op punt stellen van systemen, procedures en reglementen die dringend aan opfrissing toe waren. Zijn grote bestuurservaring was onontbeerlijk bij het tot stand komen van de nieuwe Statuten en het Huishoudelijk Reglement. Zijn ernst, nauwgezetheid en onvermoeibare inzet bij het ontwerpen en controleren van teksten leverden hem zelfs de eretitel van Arendsoog op.

Eén punt zou ik hem ten laste kunnen leggen. Toen ik in 2012 door een samenloop van omstandigheden in de schietstoel naar het Voorzitterschap KVAB terecht kwam, heeft hij mij aangespoord en gesteund om die stap te zetten. Maar achteraf gezien moet ik hem dat vergeven: zijn onverdroten inzet in het bestuur heeft mij sterk geholpen om die helse rit zonder veel letsels uit te doen.

En last but not least, uiterst betrouwbare bronnen zeggen mij dat Jacques een bijzonder lieve echtgenoot, vader en grootvader is, steeds in de weer voor en bezorgd om zijn eega, kinderen en kleinkinderen.

Beste vriend Jacques, Ik hoop je overtuigd te hebben dat je deze lof meer dan verdient.

Nogmaals proficiat en dank u wel!

Ludo Gelders

Academische Fondsen en Prijzen

Laureaten van de Academie 2014

De Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten kent jaarlijks vier prijzen toe in de respectievelijke disciplines van de vier Klassen, ter bekroning van de carrière van een jong onderzoeker of kunstenaar (tot maximaal 40 jaar). De laureaten van de Academie zijn de belangrijkste wetenschappelijke en/of culturele prijzen die de Academie uitreikt ter bevordering van wetenschap en cultuur en zij worden gehonoreerd met een bedrag van € 10.000.

Vorige Laureaten:

	<u>Natuurwet.</u>	<u>Menswet.</u>	<u>Kunsten</u>	<u>Techn. Wet.</u>
2001	Annemie Bogaerts	Roland Breeur	-	-
2002	Ivo Vankelecom	Marc Brysbaert	Wim Henderickx	-
2003	Luc De Meester	Jan Papy	-	-
2004	Femke Olyslager	Jan De Houwer	Berlinde De Bruyckere	-
2005	Michaël Deleuze	Dirk Van Hulle	Peter Swinnen	-
2006	Bart Van der Bruggen	Joep Konings	Barbara Baert	-
2007	Frank De Proft	Marc Depauw	Petra Vermote	-
2008	Jo Dewulf	Filip Lievens	Katelijne Schiltz	-
2009	Ronny Keppens	Wim Vandenbussche	Nick Andrews	-
2010	Steven De Feyter	Wim Verbeke	Koenraad Brosens	Lieven Eeckhout
2011	Veronique Van Speybroeck	Peter Van Nuffelen	Annelies Van Parys	Michaël De Volder
2012	Johan Verbeeck	Hans Op de Beeck	Koenraad Jonckheere	Dries Van Thourhout
2013	Peter Bienstman	Steven Vanderputten	Karel Vanhaesebrouck	Nico Boon

Werden uitgeroepen tot Laureaat van de Academie 2014:

- De heer Tom Coenye in de Klasse van de Natuurwetenschappen
- De heer Koen Luycx in de Klasse van de Menswetenschappen
- De heer Stefan Prins in de Klasse van de Kunsten
- De heer Bart Merci in de Klasse van de Technische Wetenschappen

Tom COENYE

Tom Coenye (°1974) leidt het Laboratorium voor Farmaceutische Microbiologie. In deze onderzoeksgroep staat het groepsgedrag van micro-organismen centraal; meer in het bijzonder worden bacteriële biofilmvorming en cel-celcommunicatie (quorum sensing) bestudeerd. Hierbij wordt bijzondere aandacht besteed aan het vertalen van nieuwe inzichten in fundamentele processen op moleculair-biologisch niveau naar praktische toepassingen (bv. vertaling naar nieuwe benaderingen voor de behandeling van bacteriële infecties).

Coenye behaalde als IWT bursaal zijn doctoraat aan de UGent in 2000. Na een verblijf van anderhalf jaar als postdoctoraal onderzoeker aan de University of Michigan (Ann Arbor, MI, VSA) keerde hij terug naar Gent. Sinds 2005 is hij verbonden aan de faculteit Farmaceutische Wetenschappen, eerst als doctor-assistent, en sinds 2006 als docent (momenteel hoofddocent) met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht (BOF-ZAP).

Tom Coenye is sinds 2013 lid van de Onderzoeksraad van de UGent en sinds 2014 ook academisch secretaris van de Faculteit Farmaceutische Wetenschappen en voorzitter van de Vakgroep Farmaceutische analyse. Hij is lid van de redactieraad van verschillende internationale wetenschappelijke tijdschriften en vice-president van de ESCMID Study Group for Biofilms, opgericht binnen de schoot van de European Society of Clinical Microbiology and Infectious Diseases. Hij is co-auteur van meer dan 180 publicaties in internationale wetenschappelijke tijdschriften.

Koen LUYCKX

Koen Luyckx (°1976) is als psycholoog verbonden aan de KU Leuven. Hij onderzoekt hoe adolescenten en jongvolwassenen typische, leeftijdsspecifieke ontwikkelingstaken aanvangen. Meer specifiek onderzoekt hij hoe contextuele variabelen (zoals opvoeding) en individuele factoren (zoals persoonlijkheid en psychologische aanpassing) een rol spelen in, en in interactie staan met, identiteitsvorming. Welke levenskeuzes maken jongeren? In welke mate hebben ze hiervoor verschillende opties geëxploreerd? Hoe zeker voelen ze zich over deze keuzes?

Koen Luyckx ontwikkelde een nieuw model dat geschikt is om identiteit te bestuderen in onze huidige maatschappij die gekenmerkt wordt door veel keuzevrijheid, maar ook door onzekerheid. In dit model richt hij zich niet enkel op de wijze waarop jongeren identiteitskeuzes maken en deze keuzes evalueren in hun dagelijkse leven, maar ook op de wijze waarop sommige jongeren komen vast te zitten in hun exploratie en blijven twijfelen. Deze processen onderzoekt hij ook bij jongeren met een chronische ziekte om

na te gaan hoe deze ontwikkelingstaken inspelen op omgang met de ziekte, psychosociaal functioneren en therapietrouw. Het hebben van een chronische ziekte is een belangrijke stressfactor die een grote impact kan hebben op hoe jongeren deze ontwikkelingstaken benaderen. Dit onderzoek biedt inzicht in hoe jongeren met een chronische ziekte erin slagen de overgang naar de volwassenheid te maken en hoe ze hierbij hun ziekte al dan niet kunnen integreren in hun zelfbeeld.

Koen Luyckx is momenteel aangesteld als tenure track docent. Hij heeft meer dan 120 publicaties in wetenschappelijke tijdschriften en zijn onderzoek werd erkend door middel van nationale en internationale wetenschappelijk prijzen en buitenlandse verblijven.

Stefan PRINS

Nadat hij afstudeerde als burgerlijk ingenieur (Toegepaste Wetenschappen/Fotonica) aan de VUB, ging Stefan Prins (°1979) piano en compositie studeren aan het Koninklijk Conservatorium van Antwerpen, waar hij in 2009 met grote onderscheiding afstudeerde in de compositieklas van Luc Van Hove. Tegelijkertijd studeerde hij Muziektechnologie aan het Koninklijk Conservatorium van Brussel bij Peter Swinnen, Cultuur- en Techniekfilosofie aan de Universiteit van Antwerpen en specialiseerde hij zich in het gebruik van nieuwe media via de “Sonologie”-opleiding aan het Koninklijk Conservatorium van Den

Haag. In september 2011 startte hij zijn PhD in Compositie aan Harvard University onder de begeleiding van Chaya Czernowin.

Als componist ontving hij verschillende belangrijke internationale prijzen, zoals de “ISCM Young Composers Award 2014” (Polen), “Kranichsteiner Musikpreis 2010 for Composition” (Darmstadt), “Staubach Honorarium” (2009, Darmstadt) en de “International Impuls Composition Award” (Graz, 2009). In 2012 verkoos de Unie van Belgische Muziekjournalisten hem tot “Jonge Belgische Muzikant van het Jaar”.

Zijn composities worden wereldwijd regelmatig uitgevoerd door gerenommeerde ensembles en musici zoals onder meer Klangforum Wien, Nadar Ensemble, Nikel Ensemble, Ensemble Mosaik, Ensemble Dal Niente, Ensemble Recherche, Champ d’Action, Zwerm Electric Guitar Quartet, Belgian Chamber Orchestra, Jean-Guihen Queyras, Matthias Koole, Tom Pauwels, Mark Knoop, Stephane Ginsburgh, Séverine Ballon en waren reeds te horen op belangrijke festivals zoals de Donaueschinger Musiktage, Darmstadt Ferienkurse, Wittener Tage für Neue Musik, Wien Modern, Festival Musica Strasbourg, Huddersfield Contemporary Music Festival, Forum Neuer Musik Deutschlandfunk (Köln), Ars Musica (Brussel), Novembermusic (Den Bosch), Transit Festival, Time Canvas (Antwerpen), Musica Electronica Nova (Wroclaw, Polen), Luzerne Festival, Tzili Meudcan Festival (Tel Aviv), Impuls Festival, Musica Viva Festival (München), Magister Ludi Festival (Moscow), Ultima Festival Oslo.

Bart MERCI

Bart Merci (°1975) leidt de onderzoeksgroep Verbranding, Brand en Brandveiligheid in de Vakgroep Mechanica van Stroming, Warmte en Verbranding (UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur).

In die groep wordt baanbrekend onderzoek verricht naar het gebruik van computersimulaties om het verloop van een brand in gebouwen te doorgronden en zelfs te voorspellen. Speciale aandacht gaat uit naar de studie van vlammen en de beweging van rook, o.a. onder impuls van ventilatiesystemen. Recent deden hij en zijn team onderzoek inzake het voorspellen van een ontwikkelende brand, met behulp van onder meer videogegevens, afkomstig van bewakingscamera's, wat erg nuttig kan zijn voor brandweerploegen op weg naar een interventie. In samenwerking met de brandweer worden ook geregeld experimenten uitgevoerd onder de vorm van reële branden op ware grootte.

Merci behaalde in 1997 het diploma van burgerlijk werktuigkundig-elektrotechnisch ingenieur aan de UGent. Hij werd aangesteld aan de UGent als deeltijds docent in 2004 en benoemd tot voltijds hoofddocent in 2009 en hoogleraar in 2012.

Hij is voorzitter van de Belgian Section of the Combustion Institute en lid van het Uitvoerend Comité van de International Association for Fire Safety Science. Hij is oprichter en coördinator van de International Master of Science in Fire Safety Engineering en coördineert de Postgraduate studies in fire safety engineering aan de UGent. Prof. Merci is de academisch verantwoordelijke van de spin-off Fire Engineered Solutions Ghent, een studiebedrijf rond brandveiligheid.

Gouden Penning 2014

De Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten overhandigt jaarlijks een Gouden Penning aan een persoonlijkheid die voor het brede publiek een belangrijke bijdrage heeft geleverd tot de aanmoediging en de verspreiding van de wetenschap en van de kunst.

Overzicht laureaten:

Laureaat 1998: dr. J. Briers jr.
Laureaat 1999: dr. P. Janssen
Laureaat 2000: Ph. Herreweghe
Laureaat 2001: K. Van Miert
Laureaat 2002: dr. P. Piot
Laureaat 2003: barones A. Manteau
Laureaat 2004: R. Raveel
Laureaat 2005: dr. I. Daubechies
Laureaat 2006: J. Wirtz
Laureaat 2007: R. Jacobs
Laureaat 2008: R. Cailliau
Laureaat 2009: D. Van Noten
Laureaat 2010: burggraaf F. De Winne
Laureaat 2011: H. Van Rompuy
Laureaat 2013: J. Rogge
Laureaat 2014: M. Temmerman

Marleen TEMMERMAN

Een nooit aflatende strijd voor vrouwenrechten en een betere gezondheid

De Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten heeft de eer haar Gouden Penning 2014 toe te kennen aan professor Marleen Temmerman. Zij is directeur van het departement Reproductive Health and Research van de WHO (World Health Organization).

Naast onderzoekster, gynaecologe en politica is Marleen Temmerman auteur van tal van wetenschappelijke studies en boeken. Tevens is zij een vurig pleitbezorgster van vrouwenrechten. Altijd is ze in de weer om vrouwenrechten te verdedigen of een duwtje vooruit te geven, zij het op topbijeenkomsten in Washington of Genève, zij het in veldziekenhuizen op de stoffige vlaktes rond Mombasa, Kenia. “Het is mijn diepste overtuiging dat een wetenschapper niet iemand is wiens activiteit beperkt mag blijven

tot de afzondering van het laboratorium. Veeleer moet hij zich afvragen hoe hij de verworven kennis ten dienste kan stellen van de samenleving, zodat deze effectief bijdraagt tot een betere levenskwaliteit”, zegt ze zelf over haar engagement.

Als professor geneeskunde leidde Marleen Temmerman de afdeling verloskunde en gynaecologie in het UZ Gent. Ze was politiek actief als senator van 2007 tot 2012 en binnen de IPU (Interparlementary Union) was ze hoofd van de adviesraad met betrekking tot Aids/HIV. In 1994 stichtte zij het ICRH (International Centre for Reproductive Health), een non-profit organisatie die ijvert voor een doeltreffende medische verzorging en begeleiding voor vrouwen in ontwikkelingslanden. De organisatie stelt momenteel meer dan 300 hulpverleners tewerk in Afrika, China en Latijns Amerika. Tevens superviseert de organisatie een opvangcentrum voor slachtoffers van seksueel geweld in Mombasa.

Liefde voor Afrika

Haar liefde voor Afrika bloeide op in 1987 na een telefoontje van professor Peter Piot, laureaat van de Gouden Penning 2002 en toenmalig hoofd van de afdeling Microbiologie in het Instituut voor Tropische Geneeskunde in Antwerpen. Hij stelde haar voor om een jaar in Afrika te werken als lid van een team dat onderzoek verrichtte naar HIV en seksueel overdraagbare aandoeningen. Kenia kroop onder haar huid en liet haar nooit meer los. In België terruggekeerd, dacht ze na over een continuering van haar Afrikaanse ervaring. Ze dacht aan een initiatief dat het HIV-onderzoek in een stroomversnelling kon brengen en de leefomstandigheden van moeders en vrouwen in de derde wereld kon verbeteren. Zo ontstond in Gent het ICRH (International Centre for Reproductive Health), een multidisciplinaire organisatie, bestaande uit artsen, sociale wetenschappers, juristen en geëngageerde mensen, die het opnemen voor een betere gezondheid van de kwetsbaarsten onder ons, zijnde vrouwen en kinderen. Ook de verdediging van hun rechten werd in de doelstellingen opgenomen. Eerst actief in België breidde het ICRH weldra uit naar andere Europese landen, Kenia, Mozambique, Rwanda, Zuid-Afrika, China en Centraal Amerika. Naast wetenschappelijk onderzoek zijn de aandachtspunten van het ICRH de uitbouw van hulpcentra, dienstverlening en het verstrekken van advies over thema's als HIV/Aids, overdraagbare seksuele aandoeningen, contraceptie en veilig moederschap. Ook de genderproblematiek, geweld op vrouwen, verkrachting, inbreuken op vrouwenrechten, eremoorden, gedwongen huwelijken, genitale verminking en andere vormen van onderdrukking en ongelijkheid behoren tot het actieterrein van het ICRH.

Volgens Marleen Temmerman is haar hele strijd een traag vorderend proces van twee stappen vooruit, een achteruit. Maar al bij al loont de inspanning. Ze leidde tot het in gang zetten van een aantal richtlijnen en programma's die wereldwijd een impact hebben op de gezondheid en het welzijn van vrouwen, kinderen en mannen.

Wat is de verklaring van haar inzet?

Zelf zegt Marleen Temmerman dat sociaal engagement haar met de paplepel is ingegeven, want ook haar ouders waren maatschappelijk intens betrokken. “Ik kan onmogelijk de ogen sluiten voor sociaal onrecht”, verklaart ze zelf haar innerlijke drijfveer op haar website. “Niks is frustrerender dan een jonge vrouw, een pasgeboren baby in je armen te zien sterven, in de wetenschap dat ze gered hadden kunnen worden indien ze gewoon ergens elders in de wereld hadden geleefd. Wereldwijd sterft er elke twee minuten een vrouw bij de bevalling. Dat is per dag 3 Boeings met 240 passagiers aan boord. Maar wie maalt om hen? Uiteindelijk dragen we met z’n allen een verpletterende verantwoordelijkheid voor dit onrecht. Dat wil ik aanklagen en er iets tegen doen. Dat is de reden waarom ik doe wat ik doe, elke dag opnieuw.”

Laureaten Fondsprijzen 2014

Octaaf Callebautprijs

Prijs voor een belangrijke studie van de kwaliteitsvoeding en meer algemeen van de voedingsomstandigheden ook in de derde wereld.

Laureaat 2014: Wim VERBEKE

Wim Verbeke (°1970) wordt bekroond met de Octaaf Callebautprijs 2014 voor: *Studies over de houding van consumenten tegenover insecten en kweekvlees als alternatieven voor vlees. Een laatste maar cruciale stap richting een meer duurzame consumptie van dierlijk eiwit en mondiale voedselzekerheid.*

Wim Verbeke is hoogleraar en voorzitter van de Vakgroep Landbouweconomie van de UGent. Hij verricht onderzoek over agro-voedingsmarketing en consumentengedrag en maakt daarbij gebruik van zijn gecombineerde opleiding als bio-ingenieur (1993 UGent) en master in marketing management (1994 Vlerick Leuven-Gent Management School). Voor zijn doctoraatsonderzoek verbleef hij in 1998 aan de University of Florida bij professor Ronald Ward. Zijn onderzoek is interdisciplinair en slaat bruggen tussen mens- en natuurwetenschappen. Producenten, consumenten, burgers en overheden met vragen en bezorgdheden over landbouwproducten en voedingsmiddelen staan daarin centraal. De onderzoeksthema's omvatten de maatschappelijke acceptatie van technologische vernieuwing in de voedselproductie, gedragsconsistentie bij consumenten in relatie tot voedselveiligheid, gezondheid en duurzaamheid, determinanten van voedingskeuze en de impact van informatie en communicatie. Zijn onderzoek bracht o.a. consumentengedrag, voedingskeuzes en marktsegmenten in kaart voor generieke producten zoals vlees, vis, fruit en groenten, evenals voor insecten of kweekvlees en voor productconcepten als functionele voeding, biologische voeding en duurzame voeding.

Wim Verbeke is auteur of coauteur van een 50-tal boekbijdragen en meer dan 250 artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften. Hij leidt een onderzoeksgroep die zeer actief is in projecten gefinancierd door de Europese Commissie. Hij was Laureaat van de KVAB in de Klasse van de Menswetenschappen in 2010. Op basis van de maatschappelijke relevantie van zijn onderzoek won hij de Karel Van Noppenprijs in 2011 en werd hij Laureaat van de Jaarprijs Wetenschapscommunicatie van de KVAB in 2013. Op internationaal vlak ontving hij de T. W. Schultz Award in "Agricultural Economics" in 2012 en drie Emerald Literati Network Awards (2009, 2012 en 2014) voor publicaties in *British Food Journal*.

Charles De Clercqprijs

In de Klasse van de Menswetenschappen wordt jaarlijks de Mgr. De Clercqprijs, waaraan een bedrag van € 1250 verbonden is, uitgereikt voor een belangrijke oorspronkelijke studie op het gebied van de religieuze geschiedenis van Vlaanderen.

Vorige Laureaten:

1987: M. Cloet	2001: T. Quaghebeur
1988: M. Marinus	2002: J. Leploigne
1990: L. Kenis	2003: R. De Groof
1991: H. Storme	2004: V. Soen
1992: J. Ockeleij	2005: W. Francois
1993: M. De Vroede	2006: R. Heynickx
1994: M. Lamberights	2007: G. Gielis
1996: D. Leyder	2008: P. Mannaerts
1997: G. Marnef	2009: K. Schelkens
1998: H. Eynikel	2010: W. De Pril
1999: M. Vandenberghe	2012: T. Snijders
2000: R. Timmermans	2013: U. Wuttke

Laureaat 2014: Nicolas DE MAEYER

Nicolas De Maeyer (°1991) studeerde Taal- en Letterkunde, opties Latijn en Duits, aan de KU Leuven, waar hij in 2012 de graad van Bachelor of Arts behaalde *magna cum laude*, met als studie *Horatius en de traditie van spirituele oefeningen in de Antieke Filosofie*. In 2013 behaalde hij het diploma van Master of Arts *summa cum laude* met als thesis *Inleiding, vertaling en analyse van Jansenius' Oratio de interioris hominis reformatione*. Momenteel volgt hij een doctoraatsopleiding in de Latijnse Literatuur en is hij verbonden aan het *Centre for the Study of Augustine, Augustinianism and Jansenism* van de Faculteit Theologie en Religiewetenschappen van de KU Leuven. Als proefschrift bereidt hij de *editio princeps* van het Pauluscommentaar van de Angelsaksische theoloog en exegeet Beda Venerabilis voor. In combinatie hiermee onderzoekt hij de theologische inhoud van dit werk en zijn relatie tot de transmissie van Augustinus' Paulusexegese in de vroege middeleeuwen, specifiek bij Florus van Lyon, Hrabanus Maurus en Helisachar. Daarnaast doet hij onderzoek naar de receptie van het augustinisme in de werken van de Leuvense theoloog Cornelius Jansenius, specifiek in diens reeds geciteerde *Oratio*, waarvan hij momenteel, samen met prof. dr. Gert Partoens een kritische editie en vertaling voorbereidt, met tevens een studie over het ontstaan, de receptie en de inhoudelijke zwaartepunten van deze tekst.

Nicolas De Maeyer wordt voor zijn Masterstudie over Jansenius' *Oratio* bekroond met de Mgr. De Clercqprijs 2014. Cornelius Jansenius sprak deze rede uit in de

benedictijnenabdij van Affligem bij de aanvaarding van een nieuwe observantie in 1628. Het succes ervan was enorm, omdat de teneur van de tekst verder reikte dan de politiek-religieuze omstandigheden waarin hij ontstond. In het eerste deel over de historische context gaat De Maeyer in op de persoon van theoloog, hoogleraar en bisschop Jansenius, op het netwerk dat toen bestond aan de Leuvense Universiteit en op de Affligemse context waarbinnen zijn rede ontstond. In het tweede deel analyseert hij de tekst waarbij hij erin slaagt om deze thematiek ook voor niet ingewijden gans verstaanbaar te maken. In het derde deel bespreekt hij de receptie ervan, waarbij de vele vertalingen een belangrijke rol spelen. In een Appendix geeft hij nog een synoptische hedendaags Nederlandse vertaling van de eerste druk van de *Oratio* uit 1628.

Jan Gillisprijs

Deze prijs ter waarde van € 750 wordt tweejaarlijks uitgereikt aan een belangrijk oorspronkelijk werk i.v.m. de geschiedenis van het wetenschappelijk denken.

Vorige Laureaten:

1970: J.W. van Spronsen

1974: R.A. Blondeau en

F. Verbruggen

1978: L. Elaut (postuum)

1980: R. Calcoen

1982: L.J. Vandewiele

1996: H. Lietaer

2002: S. Vanden Broecke

2004: N. Golvers

2008: N. van der Auwera en

A. Meskens

2010: J. Vandersmissen

2012: V. Hoorens

Laureaat 2014: Steffen DUCHEYNE

Steffen Ducheyne (°1979) studeerde achtereenvolgens wijsbegeerte en Postgraduate Studies in Logic, History and Philosophy of Science in Gent. Als FWO-aspirant promoveerde hij in 2006 met een studie over de wetenschappelijke methodologie van een aantal zeventiende-eeuwse natuurfilosofen (o.m. Isaac Newton). Tijdens zijn postdoctoraal onderzoek verdiepte hij zich verder in de ontwikkeling van de wetenschappelijke methode tijdens de achttiende en negentiende eeuw. Hij was o.m. Scaliger fellow aan de Universiteit Leiden en meermaals visiting scholar aan de University of Cambridge. Aan deze laatste universiteit bestudeerde hij tijdens het academiejaar 2008-2009 uitvoerig de manuscripten van Isaac Newton. Het is op basis van dit onderzoek dat zijn monografie over Newtons wetenschappelijke methodologie, *The main Business of Natural Philosophy: Isaac Newton's Natural-Philosophical Methodology*, Springer, 2012, tot stand kwam, waarvoor hij wordt uitgeroepen tot laureaat van de Jan Gillisprijs 2014.

Steffen Ducheyne ontving eerder verscheidene belangrijke onderscheidingen, waaronder in 2011 de Belgian American Educational Foundation Alumni Award in de Humane Wetenschappen. Sinds datzelfde jaar is hij als onderzoeksprofessor verbonden aan de Vrije Universiteit Brussel, Centrum voor Logica en Wetenschapsfilosofie. Hij presenteerde zijn onderzoek meermaals op internationale congressen en publiceerde in diverse toonaangevende tijdschriften. Zijn onderzoek wordt gekenmerkt door een radicale integratie van historisch onderzoek, dat o.m. gebaseerd is op gedetailleerd archiefwerk enerzijds en filosofisch-systematische analyse anderzijds. De combinatie van beiden brengt een vruchtbare dynamiek tot stand waarbij wetenschapshistorische gegevens de basis vormen voor filosofisch-systematische reflectie en waarbij filosofisch-systematische reflectie het bestuderen van wetenschapshistorische gegevens stuurt.

Mgr. René Lenaertsprijs

Deze prijs ter waarde van € 2500 is bestemd om een verdienstelijk en onuitgegeven werk op het gebied van de muziekwetenschap te bekronen, gesteld in het Nederlands, of in een internationaal erkende congrestaal. Deze prijs wordt om de twee jaar toegekend door de Klasse van de Kunsten.

Vorige Laureaten:

1992: E. Schreurs

1998: P. Bergé

2000: B. Bouckaert

2004: D. Moelants

2006: J. Christiaens

2008: M. Beirens en K. Boucquet

Laureaat 2014: Arne Herman

Arne Herman (°1991) studeerde aan de KU Leuven waar hij in 2013 zowel het diploma van Bachelor als van Master in de musicologie behaalde met de grootste onderscheiding. Momenteel studeert hij nog klarinet aan het Lemmensinstituut te Leuven en wijsbegeerte aan de KU Leuven. Hij is medewerker bij het Festival van Vlaanderen, waarvoor hij in 2014 productieassistent was en redacteur van het programmaboek voor het Festival van Vlaanderen te Mechelen. Hij stelt ook teksten op voor deSingel en Bozar en verzorgt er inleidingen. Daarnaast volgt hij stage in de dramaturgie bij de Vlaamse Opera. In 2009 was hij laureaat van de nationale VLAMO-wedstrijd, van het Willemsfonds Mechelen, van de Vrienden van het Conservatorium te Mechelen, van de Nationale Klarinetwedstrijd te Gent en was hij tweede laureaat van de wedstrijd Belfius Classics (de vroegere Pro Civitate Muziekwedstrijd). In 2011 nam hij deel aan de internationale masterclass *I Solisti del Vento* (klarinet).

Voor zijn Masterthesis *Van imitatie naar associatie: E.T.A. Hoffmann en de plaats van de muziek in de epistemologie* (KU Leuven, 2013) wordt Arne Herman bekroond met de René Lenaertsprijs 2014. In deze studie heeft de laureaat een nogal complexe en

subtiële materie op een verhelderende wijze geanalyseerd en gestalte gegeven aan de hand van de denkkaders van drie auteurs, A.G. Baumgarten (1714-1762), I. Kant (1724-1804) en E.T.A. Hoffmann (1776-1822), bij wie hij de overeenkomsten en de tegenstellingen zorgvuldig heeft afgewogen. Daarbij schetst hij treffend de verschuivingen binnen de epistemologie en het bijkomende werkelijkheidsbegrip, en duidt hij de plaats van de kunst aan binnen de verschillende epistemologische contexten. De vertrouwde trias Baumgarten - Kant - Hoffmann vormt een correcte toelichting bij de historische herwaardering van de esthetica. 'Genieästhetik' en 'Nachahmungsästhetik' worden duidelijk afgebakend. De relatie tussen 'Verlichting' en 'het Sublieme' bij Kant en anderzijds Hoffmanns 'Umheimlichkeit' worden afdoende belicht. Ook 'Hoffmanns metafysische muziekbegrip' wordt bevattelijk voorgesteld.

Marie-Christiane Maselisprijs

Prijs voor een belangrijk oorspronkelijk werk op het gebied van de kinderpsychotherapie en/of kinderpsychiatrie.

Vorige Laureaten:

2008: E. Verliefde

2010: M. Siongers, D. Helskens en L. Dillen

2012: E. Moens, L. Joossens en C. Braet

Laureaat 2014: het onderzoeksteam Verschueren, Colpin, Vancraeyveldt en Van Craeyevelt

Het team Verschueren-Colpin-Vancraeyveldt-Van Craeyevelt (KU Leuven) wordt bekroond met de Marie-Christiane Maselisprijs 2014 voor de behandelingsmethode *Externaliserend gedrag bij kleuters in de klas: Samen spel(en) met de leerkracht maakt een verschil!*

Kleuters die externaliserend (druk, opstandig, agressief) gedrag vertonen, lopen meer risico op problemen in hun latere leven: afwijzing door leeftijdsgenoten, slechte schoolresultaten, delinquentie, depressie. Dit gedrag zet ook de leerkracht-kindrelatie onder druk. *Samen-Spel* is gericht op het verminderen van dit gedrag bij kleuters door het versterken van de leerkracht-kindinteractie en bestaat uit korte sessies waarin leerkracht en kleuter één-op-één samen spelen. In het eerste deel, Relatie-Spel, wordt een goede band leerkracht-kleuter opgebouwd door het versterken van de sensitiviteit van de leerkracht. Het tweede deel, Regel-Spel, is gericht op vaardigheden om gepast gedrag bij de kleuter te bevorderen en storend gedrag te verminderen. Een studie bij 175 jongens met risico op problemen toonde een sterkere daling van externaliserend gedrag bij de kleuters die *Samen-Spel* gevolgd hadden.

De laureaten zijn verbonden aan de onderzoeksgroep Schoolpsychologie en Ontwikkelingspsychologie van Kind en Adolescent van de KU Leuven. Zij ontwikkelden

Samen-Spel in een studie gefinancierd door het Bijzonder Onderzoeksfonds van de KU Leuven. Hilde Colpin is hoogleraar en doctor in de pedagogie. Haar onderzoeksinteresse gaat naar het bevorderen van de gedragsmatige, emotionele en academische ontwikkeling van kinderen door het versterken van interacties met leerkrachten, ouders en leeftijdgenoten. Karine Verschueren is hoogleraar en doctor in de psychologie. Zij bestudeert de psychosociale en academische ontwikkeling van kinderen en jongeren in schoolse context, in het bijzonder de ontwikkeling van zelfconcept en betrokkenheid en de rol van leerkracht-kind en peerinteracties. Caroline Vancraeyveldt is master in schoolpsychologie en doctor in de psychologie. Zij bestudeerde de effecten van *Samen-Spel* op het gedrag en op de leerkracht-kindrelatie. Momenteel werkt zij aan een spin-off met als doel de principes van *Samen-Spel* te integreren in de opleiding voor het kleuteronderwijs. Sanne Van Craeyveldt is master klinische psychologie. Zij onderzoekt in haar doctoraat de langetermijneffecten van *Samen-Spel* op de academische ontwikkeling.

Frans Van Cauwelaert Prijs

Naar aanleiding van de tachtigste verjaardag van Frans Van Cauwelaert (1880-1961), minister van staat en in 1938 één van de architecten van de Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, werden door inschrijving gelden ingezameld die dienden aangewend voor de oprichting van een fonds naar hem genoemd.

Het Frans Van Cauwelaertfonds heeft tot doel Vlaams wetenschappelijk onderzoek aan te moedigen en te bevorderen. Jaarlijks wordt een prijs van € 7500 toegekend, afwisselend in de verschillende domeinen van de exacte en humane wetenschappen. Sinds 2000 is de prijs ondergebracht in de Academie.

Vorige Laureaten:

2001: L. Storme

2002: J. Clement

2003: T. Voets

2004: B. Wauters

2005: G. Neyens

2006: A. Dillen

2007: J. Irobi-Devolder

2008: J. Haemers

2009: B. Craps

2010: S. Pleysier

2011: J. Vriens

2012: P. De Leemans en M. Kestemont

2013: L. Decin

Laureaten 2014: Koen ABTS en Orhan AGIRDAG

De Frans van Cauwelaertprijs werd in 2014 opengesteld in de humane wetenschappen in het domein van de psychologische, pedagogische, sociale, rechtskundige, economische en politieke wetenschappen. De prijs werd uitgereikt aan twee sociologen, Koen Abts (KU Leuven en Université de Liège) en Orhan Agirdag (KU Leuven, UGent en Universiteit van Amsterdam).

Het wetenschappelijke werk van beide onderzoekers werd door de jury van de Van Cauwelaertprijs als uitzonderlijk beschouwd en tevens van zeer grote maatschappelijke waarde. Het onderzoek van Abts heeft als onderwerp de relatie tussen maatschappelijk onbehagen en populistische denkbeelden, dit zowel op theoretische basis als toegepast, dit laatste meer bepaald op de casus Antwerpen. Agirdag, geboren in een Limburgs mijnwerkersgezin van Turkse origine, verrichtte onderzoek naar de gevolgen van schoolsegregatie in Vlaanderen. Beide onderzoekers werken interdisciplinair, hanteren kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeksmethoden en hebben zowel oog voor de concrete gegevens als voor de brede maatschappelijke tendensen. Precies omwille van de maatschappelijke draagwijdte van hun onderzoek werden beide laureaten op de dag van de plechtige uitreiking, 3 december 2014, door H.M. koningin Mathilde ten paleize ontvangen. Tijdens deze audiëntie is duidelijk gebleken dat de koningin zeer goed op de hoogte was van de realiteit inzake schoolsegregatie en etnopopulisme heden ten dage in ons land. Nadien werden beide onderzoekers vergast op een laudatio door voorzitter Marcel Storme, die voor de laatste keer de academische zitting van het Van Cauwelaertfonds leidde. Nadat de twee laureaten hun onderzoek voor het talrijke publiek hadden uiteengezet in een korte lezing, droeg voorzitter Storme na 15 jaar voorzitterschap dit laatste over aan Herman van Rompuy, die daarmee de vijfde voorzitter wordt van het Frans van Cauwelaertfonds, na respectievelijk Fernand Collin, Gaston Eyskens, Leo Tindemans en Marcel Storme zelf.

Henri Vanderlindenprijs

Deze prijs ter waarde van € 1250 wordt tweejaarlijks toegekend aan een belangrijk oorspronkelijk werk op het gebied van de sterrenkunde.

Vorige Laureaten:

1990: F. Verheest

1992: C. Waelkens

1996: T. Van Hoolst

1998: H. Van Winckel

2004: L. Decin

2008: S. De Rijcke

2010: C. Gielen

2012: P. Degroote

Laureaat 2014: Robin LOMBAERT

Robin Lombaert (°1986), momenteel als post-doctoraal onderzoeker verbonden aan de KU Leuven, was in 2009 bij de eersten die in België een Master in de Sterrenkunde konden behalen. Na het bestuderen van stof en gas aanwezig in sterrenwinden van geëvolueerde sterren gedurende zijn Master studies aan de KU Leuven en de Universiteit van Amsterdam, besloot hij ook zijn doctoraatsonderzoek hieraan te wijden. Onder leiding van Prof. Leen Decin en Prof. Alex de Koter leidde dit tot de doctoraatsthesis *The Circumstellar Environment of Evolved Stars as Traced by Molecules and Dust. The Diagnostic Power of Herschel*, waarvoor hij wordt bekroond met de Henri Vanderlindenprijs 2014.

Deze studie situeert zich in het onderzoek van geëvolueerde sterren van lage tot middelgrote massa. Sterren zoals onze zon zullen op het einde van hun leven een 'rode reus' worden, waarbij de ster veel kouder zal worden en tevens gigantisch zal opzwellen. Rode reuzen verliezen het merendeel van hun massa onder de vorm van een sterrenwind. Deze wind heeft een relatief lage uitstroomsnelheid en verrijkt het interstellair medium met chemische elementen afkomstig uit de binnenste hete kern van de ster. Dankzij deze sterrenwinden was er o.a. koolstof aanwezig tijdens het vormingsproces van de aarde, een cruciaal element voor het ontstaan van leven. Dit onderzoek kadert in het beter begrijpen van fysische processen die zowel het verloop van de stof- en gaschemie als het drijvingsmechanisme van de sterrenwind bepalen. Hierbij maakt hij gebruik van waarnemingen met de ruimtetelescoop *Herschel*, die revolutionaire resultaten opleverde. Hij bestudeerde de verhouding tussen de hoeveelheden stof en gas in de sterrenwind. De stof-over-gas verhouding is een essentiële ingrediënt in het begrijpen van het ontstaan van sterrenwinden en het bepalen van de balans tussen stof- en gaschemie. Hij bestudeerde ook de vorming van waterdamp in koolstofrijke sterrenwinden, omgevingen waarvan men oorspronkelijk dacht dat water er niet kon voorkomen. Dankzij de *Herschel* telescoop is er nu een beter begrip van de eigenschappen van waterdamp in zulke omgevingen, en kunnen er belangrijke voorwaarden opgelegd worden aan de chemische vorming van water in koolstofrijke sterrenwinden.

Prijs van de Vlaamse Wetenschappelijke Stichting

In 1928 werd de Vlaamse Wetenschappelijke Stichting opgericht ter ondersteuning van verschillende Vlaamse wetenschappelijke initiatieven. Sinds 2002 reikt de Stichting beurtelings een prijs uit in de Humane, de Exacte en de Biomedische wetenschappen; zij doet dit in het kader van de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten. De geldprijs ter waarde van € 10.000 is bedoeld voor jonge onderzoekers (tot 40 jaar).

Laureaat 2014: Laurens CHERCHYE

Laurens Cherchye (°1974) is gewoon hoogleraar micro-economie aan de KU Leuven en behoort als veertigjarige tot de absolute wereldtop in zijn onderzoeksdomein, dat zich toespitst op de theoretische en empirische analyse van collectieve beslissingsmodellen van het micro-economisch keuzegedrag van gezinshuishoudingen.

Het startpunt van deze analyse is de formalisering van het voor de hand liggend feit dat er binnen een gezin meerdere rationele beslissingsnemers zijn (bijvoorbeeld man, vrouw en (oudere) kinderen), die samen moeten beslissen omtrent het spenderen van het gezinsbudget en het verdelen van de beschikbare tijd over marktarbeid, huishoudelijk werk en vrije tijd. Door expliciet de invloed van dit beslissingsproces te modelleren, wijkt deze analyse af van het standaard “unitaire” model, dat het gezin beschouwt als één enkele beslissingsnemer en dus abstractie maakt van de interactieprocessen binnen het gezin. Op die manier kan men een logische verklaring bieden voor empirische waarnemingen die niet consistent zijn met het unitaire model. Bovendien laat deze niet-unitaire benadering rijkere welvaartsanalyses toe, die vertrekken vanuit de individuele gezinsleden in plaats van het gezin in zijn geheel. Zo kan men welvaartsvraagstukken met betrekking tot de impact van beleidshervormingen op bijvoorbeeld armoede of inkomensongelijkheid bestuderen op het niveau van individuele gezinsleden in plaats van het geaggregeerde gezin. Het onderzoek van Cherchye gebeurt in nauwe samenwerking met Bram De Rock (KU Leuven en ULB) en Frederic Vermeulen (KU Leuven).

Laurens Cherchye behaalde zijn doctoraat in de Economische wetenschappen in 2001. Hij werd postdoctoraal onderzoeker van het FWO, visiting professor aan de ULB en full professor aan de Universiteit van Tilburg. Momenteel is hij Honorary Senior Research Associate aan het University College London, International Research Fellow van het Institute for Fiscal Studies (IFS) en Extramural Fellow van de Universiteit van Tilburg. Zijn onderzoek werd gepubliceerd in toonaangevende internationale vaktijdschriften als *Econometrica*, *American Economic Review*, *Review of Economic Studies* en *Journal of Political Economy*. Eerder won hij voor zijn onderzoek de 2006 Management Science Strategic Innovation Prize (MSSIP) van de European Association of Operational

Research Societies (EURO) en de 2008 Prijs van de Vereniging voor Economie. In 2014 verwierf hij een Consolidator Grant van de European Research Council (ERC) voor het project Structural Household Analysis using Revealed Preferences.

Onderscheiding Wetenschapscommunicatie

De Onderscheidingen Wetenschapscommunicatie zijn een primeur in de Vlaamse wetenschapswereld en hebben als doel het erkennen en waarderen van de inspanningen van wetenschappers in het kader van wetenschapscommunicatie. Deze onderscheidingen staan open voor onderzoekers werkzaam aan universiteiten, hogescholen, onderzoeksinstituten en ondernemingen. Met wetenschappen gaat men van assyriologie tot zeewetenschappen. Er worden twee types Onderscheiding uitgereikt. De eerste is een Loopbaanprijs, voor een onderzoeker die gedurende zijn of haar hele loopbaan sterke inspanningen voor wetenschapscommunicatie deed. Het andere type Onderscheiding zijn de Jaarprijzen, voor maximum 20 onderzoekers die zich gedurende het voorbije jaar intensief hebben ingezet voor een concreet project rond wetenschapscommunicatie.

Laureaten Jaarprijs 2014:

1^e Laureaat: Magda VINCX

Prof. Magda Vincx (mariene wetenschappen, UGent) wordt onderscheiden met de eerste jaarprijs voor de gedreven wijze waarop zij, samen met het consortium marine@ugent, in haar project 'Marine Art' synergie creëert tussen kunst en wetenschap; en voor het project 'Duurzame Vis', dat de aandacht richt op de zee en haar bedreigingen en toont hoe jongeren duurzame keuzes kunnen maken.

2^e Laureaat: Ann DOOMS

Dr. Ann Doms (ingenieurswetenschappen, iMinds/VUB) wordt onderscheiden met de tweede jaarprijs voor de opgemerkte en diverse manieren waarop zij haar onderzoek, waarin wiskunde met kunst vermengd wordt, op een heldere manier kan vertalen naar een heel breed publiek, en zo de interesse voor de wiskunde kan aanwakken.

3^e Laureaat: Frederik ANSEEL, Karen DE VISCH, Wouter DUYCK en Stijn VANHEULE

Prof. Frederik Anseel, Karen De Visch, prof. Wouter Duyck en prof. Stijn Vanheule (psychologie, UGent) worden onderscheiden met de derde jaarprijs voor de volgehouden inspanning om een mooi gemaakte, inhoudelijk sterke en opgemerkte blog mensenkennis.be op te zetten rond de verschillende aspecten van de psychologie.

Laureaat: Eliane DESCHRIJVER

Drs. Eliane Deschrijver (psychologie, UGent) wordt onderscheiden voor de organisatie van het wetenschaps-populariserende congres TEDxGhent. Vanuit haar positie als doctoranda was zij hoofd van het vrijwilligersteam dat het programma heeft samengesteld.

Laureaat: Wim FRANÇOIS en Violet SOEN

Prof. Wim François en prof. Violet Soen (geschiedenis, KU Leuven) worden onderscheiden voor hun initiatieven om de erfenis van de zestiende-eeuwse

Reformaties aan een breder publiek kenbaar te maken, zoals hun digitaliseringsproject en tentoonstelling rond Luther, en de tentoonstelling en het concert rond het Concilie van Trente.

Laureaat: Anneleen KENIS

Drs. Anneleen Kenis (geografie/bio-economie, KU Leuven) wordt onderscheiden voor haar boek *De mythe van de groene economie*, waarin zij de resultaten van haar doctoraatsonderzoek vertaalt naar het brede publiek, om zo in te spelen op het maatschappelijk debat.

Laureaat: Didier POLLEFEYT

Prof. Didier Pollefeyt (theologie, KU Leuven) wordt onderscheiden voor de Thomas-nieuwsbrief rond godsdienst, die dankzij zijn uitzonderlijk goede uitvoering een publiek bereikt dat veel breder is dan de didactische gemeenschap rond religie.

Laureaat: Jo TOLLEBEEK en Jean-Christophe VERSTRAETE

Prof. Jo Tollebeek (geschiedenis, KU Leuven) en prof. Jean-Christophe Verstraete (taalkunde, KU Leuven) worden onderscheiden voor het tijdschrift *Karakter* en het boek *Onweerstaanbaar veranderlijk*, waarin de universaliteit van de wetenschap mooi weergegeven wordt over alle grenzen van de disciplines heen.

Laureaat: Vincent VAN EYLEN

Drs. Vincent Van Eylen (sterrenkunde, Aarhus University Denemarken en KU Leuven) wordt onderscheiden voor het enthousiasme waarmee hij als jonge doctorandus een opgemerkte blog onderhoudt over sterrenkunde.

Laureaat: Maité VAN RAMPENBERG

Dr. Maité Van Rampelbergh (geologie/klimatologie, VUB) wordt onderscheiden voor de wijze waarop zij reeds als jonge doctoranda een grote inspanning levert om - in samenwerking met de vzw Bekina - workshops te organiseren om intensief rond de wetenschap van het klimaat te werken met hoogbegaafde jongeren.

Laureaat: Vakgroepen Wiskunde VUB

De medewerkers van de vakgroepen Wiskunde van de VUB worden onderscheiden voor het project "Wiskunnend Wiske", waarbij op een vernieuwende wiskundig-didactische manier het enthousiasme voor wiskunde bij jongeren aangewakkerd wordt, met de klemtoon op samenwerking en groepswork.

EOS Publieksprijs: Rudi PENNE en Paul LEVRIE

Om de prijswinnaars bekend te maken sloeg de academie de handen in elkaar met het wetenschappelijk tijdschrift *Eos*. De twaalf laureaten van de jaarprijzen werden aangekondigd op de website van *Eos*, waar de bezoeker ook zelf kon stemmen voor de verdienstelijkste wetenschapscommunicator uit deze laureatenlijst. Wie de meeste stemmen haalde, werd de "Eos publieksfavoriet" voor 2014.

Dr. Rudi Penne en dr. Paul Levrie (wiskunde, UAntwerpen) worden onderscheiden voor hun bijzondere boek *De pracht van priemgetallen*, waarin zij de schoonheid van de wiskunde helder weergeven zonder verlies aan diepgang.

Laureaat Loopbaanprijs 2014: Herman VAN GOETHEM

Dit jaar heeft de jury beslist om de Loopbaanprijs toe te kennen aan prof. Herman Van Goethem (UAntwerpen).

“Herman Van Goethem wordt geprezen voor de totaliteit van zijn inspanningen om duiding te geven bij de recente Vlaamse geschiedenis, vanuit een brede en sociale visie. Hij steunt hierbij uitvoerig op een solide wetenschappelijke basis, en spant zich onvermoeibaar in om zijn wetenschappelijke kennis over dit thema (dat ook in de huidige context bijzonder actueel blijft) te vertalen naar de hele maatschappij,” aldus de jury.

In het bijzonder waardeerde de jury zijn aanwezigheid in de media en zijn inzet voor het museum Kazerne Dossin. Prof. Van Goethem is curator van dit Mechelse museum, dat de Belgische geschiedenis van de Joden- en zigeunervervolging uiteenzet. In mei van dit jaar kreeg het museum nog een “special commendation” van de jury van de “European Museum of the Year Award 2014”.

Prof. **Herman Van Goethem** (°1958), historicus en jurist, is gewoon hoogleraar aan de Universiteit Antwerpen en tevens conservator van Kazerne Dossin. Momenteel is hij o.a. bestuurslid van het nieuwe Interfederaal Gelijkekansencentrum. Het onderzoek van Herman Van Goethem is de ruime politieke geschiedenis van België in de 19de en 20ste eeuw, met bijzondere aandacht voor de periode rond de Tweede Wereldoorlog. Hij onderzocht o.a. de taaltoestanden in het Vlaams/Belgisch gerecht (1795-1935), de oorlogsdagboeken van August De Schryver, de koningskwestie en de bestuurlijke collaboratie in België in 1940-1944.

Hij publiceerde tal van artikelen en boeken en neemt ook regelmatig het woord in interviews en krantenartikels.

F2KS – Flanders' Future as a Knowledge Society

"Is Vlaanderen inderdaad op weg naar een nieuwsgierige, enthousiaste en innovatiegedreven kennismaatschappij?"

Situering

Op initiatief van de Klasse van de Natuurwetenschappen heeft de Academie in 2014 een Denkersprogramma georganiseerd rond het gebrek aan belangstelling voor wetenschap en technologie in wat wij graag onze 'kennismaatschappij' noemen, het gebrek aan jonge mensen die willen gaan voor STEM-studies, hierin afstuderen, en vervolgens opteren voor een STEM-loopbaan. En dit ondanks al de inspanningen van de overheid en alle acteurs in het veld. Indien Vlaanderen tegen 2020 één van de meest dynamische, innovatieve en W&T-nieuwsgierige regio's in Europa wil worden zullen er mentaliteitsveranderingen moeten optreden. De Academie heeft zich daarom, samen met alle actoren en stakeholders in het veld, gebogen over de vraag "Is Vlaanderen inderdaad op weg naar een nieuwsgierige, enthousiaste en innovatiegedreven kennismaatschappij?". Niet alleen natuurwetenschappers en ingenieurs, leraars en ouders maar ook sociologen, psychologen, economen, bedrijfsleiders, journalisten, ... werden betrokken in het denkproces om bovenvermelde problematiek vanuit een ander perspectief te benaderen. Dit met het oog op het verwerven van nieuwe inzichten en voorstellen van originele nieuwe strategieën.

Als internationaal expert heeft professor José Mariano Gago (JMG), voormalig Portugees Minister voor Wetenschap en Technologie, Informatiemaatschappij en Hoger Onderwijs, intensief meegewerkt aan dit Denkersprogramma. Prof. Gago is Elektrotechnisch Ingenieur en Fysicus van opleiding, voorzitter van het LIP (gesticht in 1986 voor onderzoek in elementaire deeltjesfysica, is een laboratorium met veel prestige in Portugal en in het CERN) en lid van talrijke HL adviesraden bij de Europese Commissie. Hij is de auteur van het impactvolle rapport 'Europe needs more researchers', gepubliceerd in 2004 en is sinds meer dan 20 jaar een expert van deze problematiek. Prof. Gago heeft merkwaaardige verwezenlijkingen op zijn actief. Zo is hij erin geslaagd om in Portugal een culturele revolutie teweeg te brengen voor wat betreft de publieke perceptie van W&T en de gevolgen ervan. Hij is de initiatiefnemer van het succesvolle 'Ciência Viva'-programma. Op 10 jaar tijd, en dank zij Gago's initiatieven, is het aantal STEM-afgestudeerden in Portugal verdubbeld.

De wetenschappelijke leiding van het programma berustte bij de Stuurgroep voorgezeten door Prof. Irina Veretennicoff (VUB), (IV), lid van de Academie en bestuurder (2012-2013) van de Klasse van de Natuurwetenschappen. Leden uit de Klasse van de Natuurwetenschappen, aangevuld met leden uit de Klasse van de

Technische Wetenschappen en een expert uit het bedrijfsleven, leverden input op zowel vanuit de industrie als vanuit de cel wetenschapscommunicatie.

De samenstelling van de Stuurgroep is als volgt:

- Irina Veretennicoff (bestuurder 2012-2013 Klasse NW, VUB, Fotonica)
- Conny Aerts (Klasse NW, KU Leuven, Astronomie)
- Yvan Bruynseraede (Klasse NW, KU Leuven, Fysica)
- Jean de Cannière (Director UFB)
- Charles Hirsch (Klasse NW, VUB én Numeca)
- Christiane Malcorps (Klasse TW, Solvay NV)
- Niceas Schamp (Klasse NW, UGent, Chemie)
- Alexandre Sevrin (Klasse NW, VUB, Fysica)
- Dirk Van Dyck (Klasse NW, UA, Fysica)
- Paul Van Houtte (bestuurder 2014-2015 Klasse NW, KU Leuven, Materiaalkunde)
- Joos Vandewalle (Klasse TW, KU Leuven, Ingenieurswetenschappen)
- Christoffel Waelkens (Klasse NW, KU Leuven, Astronomie)

Vergaderingen van de Stuurgroep vonden plaats in 2013 op 07/06, 24/10 en 14/11; in 2014 op 08/01 en 12/09 en in 2015 op 26/01.

Activiteiten

Op basis van de roadmap die José Mariano Gago begin januari 2014 heeft voorgesteld aan de leden van de Stuurgroep zijn de activiteiten van het Denkersprogramma gestart. Het was de wens van de Denker om de problematiek aan te pakken als een écht research project, m.a.w. het verzamelen van opinies en data was van primordiaal belang. Zo werden talrijke face-to-face-werkvergaderingen gehouden met de belangrijkste Vlaamse spelers in het F2KS-landschap.

Een kort overzicht van de ontmoetingen met de stakeholders:

- 04/09/2013 Meeting Danielle Raspoet en Elie Raetinckx @VRWI.
- 04/10/2013 Meeting en werkvergadering Joos Vandewalle, lid Klasse van de Technische Wetenschappen en Stuurgroep F2KS @UF.
- 14/11/2013 Meeting Minister Ingrid Lieten en medewerkers Bart Motmans (adviseur voor wetenschap en innovatie) en Jan Adriaenssens (adjunct-kabinetschef) @Kabinet Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding.
- 15/11/2013 Meeting Danielle Raspoet en Elie Raetinckx @VRWI.
- 09/01/2014 Meeting Bestuurscommissie KVAB.
- 22/01/2014 Meeting Koen Debackere (promotor Centrum voor R&D monitoring van de Vlaamse Gemeenschap (ECOOM), Professor Economie KU Leuven) @KVAB.
- 23/01/2014 Meeting en werksessie Jorgen D'Hondt (voorzitter Jonge Academie, Professor Fysica VUB) en Jo De Cuyper (directeur RVO Society) @UF.

- 30/01/2014 Meeting Reinhilde Veugeliers (co-promoter ECOOM, Professor KU Leuven en lid bestuur ERC) @UF.
- 30/01/2014 Meeting Elisabeth Monard en Hans Willems, directeur Steun aan Onderzoekers @FWO-Vlaanderen.
- 30/01/2014 Meeting Derrick Gosselin @UF (IV).
- 31/01/2014 Meeting Pascal Smet en Guy Aelterman (Kabinetschef) @Kabinet van minister Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel.
- 12/02/2014 Meeting leden Klasse van de Natuurwetenschappen @UF gevolgd door een lezing door JM Gago @KVAB.
- 13/02/2014 Meeting Derrick Gosselin @UF.
- 25/03/2014 Meeting Henri Eisendrath en Gaston Moens @UF (IV)
- 28/03/2014 Meeting leden STEM-platform @KVAB.
- 14/05/2014 Meeting Vicerector Georges Gielen (KU Leuven) en Joos Vandewalle @KU Leuven.
- 14/05/2014 Meeting Ilse Smet KUL-CIT en Tom van Gerven (TH Limburg, Innov. Lab) over het 'Games'-project.
- 14/05/2014 Meeting @RVO Society, IMEC gevolgd door een lezing van JM Gago.
- 06/09/2014 Meeting bestuur van VeLeWe (Vereniging van de Leraars Wetenschappen), @KABIN, Brussels.
- 10/10/2014 Diner op invitatie van Eric Jacquemyn, Directeur Technopolis (JMG).
- 22/10/2014 Werkvergadering met Bernadette Hendrickx en Jacky Hellemans (VeLeWe) @KVAB and UF.
- 24/10/2014 Meeting @Second SCIENTIX Conference, keynote JM Gago op uitnodiging van Marc Durando, Executive Director, European Schoolnet, and Àgueda Gras-Velázquez, Scientix Project Manager.
- 07/11/2014 Meeting delegatie Vlaamse Vereniging voor Studenten (VVS) @KVAB.
- 14/11/2014 Meeting Jo De Cuyper @KVAB.
- 19/11/2014 Meeting Katrien De Schrijver, stafmedewerker STEM-platform, Martine Taeymans, Directeur Marketing & Communicatie van de Thomas More Hogeschool, en André Van Hauwermeiren, studiedienst VDAB @STEM Platform
- 21/11/2014 Meeting Kurt Meeus, Algemeen Directeur, Scholengroep Midden-Brabant @het Kasteeltje, basisschool Overijse.

Daarnaast werden tal van werkvergaderingen gehouden tussen JM Gago en Irina Veretennicoff onderling en met de stafmedewerkers van de KVAB.

Professor Gago heeft in Vlaanderen volgende lezingen gehouden:

- 12/02/2014 Mededeling @KVAB voor de leden van de Klasse van de Natuurwetenschappen over “The shape of the future of science”.
- 14/05/2014 Seminarie met JM Gago @RVO Society over “Europe needs more scientists” gevolgd door een lange discussie met het publiek (Jaarlijkse bijeenkomst WIN, het Wetenschap en Innovatie Netwerk).

- 24-25/10/2014 Keynote JM Gago @Second SCIENTIX Conference over “How should ministries of education take up the STEM challenge?”

In het kader van dit Denkersprogramma heeft de Denker eveneens een aantal ontmoetingen gehad in het buitenland, met inbegrip van enkele lezingen die hij er heeft gegeven. Zij zijn inhoudelijk zeer nuttig geweest om het internationale aspect van de slotconferentie te onderlijnen. Bovendien dragen zij bij tot de internationale uitstraling en zichtbaarheid die de KVAB wil bereiken met het F2KS programma.

- Meeting Prof. Svein Sjoberg, Professor Emeritus of Science Education at University of Oslo (Portugal, 17 mei 2014).
- Meeting Prof. Paul Caro, Directeur de Recherche Honoraire CNRS, member French Academy, former Scientific Director of the Palais des Sciences – La Vilette (Parijs, 27 maart 2014).
- Meeting Andrew Wyckoff, Director Science, Technology, Industry Directorate, OECD (Parijs, 23 mei 2014).
- Meeting Joaquim Oliveira, Head of the OECD Regional Development Policy Division (Parijs, 4 juni 2014).
- “Our future as a knowledge society?” @2nd Convegno ROARS, Higher Education and Research Policies in Europe: Challenges for Italy, CNR, Rome, Italy (12 februari 2014).
- “The social constituencies for scientific development and the problem of the values of science and democracy in the developing world” @Brown University, Providence, US (9 april 2014).
- “Science policy and the values of science in difficult times” @Academia Europea Annual Conference, Barcelona, Spain (17 juli 2014).

Er werd een digitale bibliotheek opgestart met een grote collectie publicaties over en rond het thema van dit Denkersprogramma. Vergelijkende data, indicatoren en publicaties zijn sinds november 2014 raadpleegbaar op de website van de KVAB.

De slotconferentie van F2KS had plaats op vrijdag 28 november 2014 in het Paleis der Academiën. Maar liefst vijfendertig experts, waaronder drie internationale keynotes, hebben het woord genomen, aangevuld met talrijke interventies vanuit de zaal. In het programma werd veel gewicht gegeven aan de Vlaamse deskundigen zodat een duidelijk inzicht verkregen werd van wat er op het werkveld leeft rond formeel en informeel STEM-onderwijs, rond de kennismaatschappij én de kenniseconomie. Aan het einde van de conferentie heeft professor Gago zijn slotbedenkingen en aanbevelingen gegeven in een zeer gesmaakte toespraak. Het aantal deelnemers liep op tot ongeveer 200. De conferentiebrochure en de beschikbare papers/presentaties zijn terug te vinden op de website van KVAB, alsook de tekst van de toespraak van JM Gago.

Resultaten en impact

Nieuwe ideeën

De belangrijkste boodschap die voortgekomen is uit het Denkersprogramma F2KS is dat een innoverende, lerende economie steunt op goed gevormde én enthousiaste jonge mensen. De vele face-to-face gesprekken waren hierin zeer leerrijk. De toestand van dynamische leraars is echter erbarmelijk, ondersteuning ontbreekt veelal en een sterke hervorming is noodzakelijk. Het gebrek aan aandacht van de pers voor de wetenschap is eveneens erbarmelijk.

Niettemin is er in Vlaanderen wel degelijk iets in beweging. Bewijs hiervan zijn onder meer de vele rapporten die het afgelopen jaar zijn verschenen (zie digitale bibliotheek F2KS), Technopolis maar vooral ook de recent opgerichte STEM-Academies.

Het is de overtuiging van JM Gago dat wetenschap dé manier is om de sociale kloof aan te pakken, daar waar taal en sociaal milieu vaak voor barrières zorgen. Zo zijn er in de wetenschappen veel taalonafhankelijke kanalen van communicatie die kunnen aangewend worden om mensen te stimuleren de sociale lift te nemen. De taal van de wetenschap is immers universeel.

De stuurgroep zal met het oog op het verder uitbouwen van het gecreëerde momentum rond het Denkersprogramma en de vernieuwende inhoudelijke aspecten van F2KS, in samenspraak met de belangrijkste stakeholders, een Standpunt van de Academie publiceren in 2015.

Communicatie

Naar aanleiding van de slotconferentie verscheen een interview met JM Gago en professor Veretennicoff in de Academieberichten nr. 58.

Enkele belangrijke links:

- Documentatiecentrum:
<http://www.kvab.be/Denkersprogramma/f2ks/documentations.htm>
- Conferentiebrochure:
<http://www.kvab.be/Denkersprogramma/projecten-vlaanderen-kennismaatschappij.aspx>
- Conference papers/presentaties/transcriptie:
<http://www.kvab.be/Denkersprogramma/conference-vlaanderen-kennismaatschappij.aspx>

Voor een meer uitvoerige beschrijving van dit programma verwijzen we graag naar de eindrapportage van het Denkersprogramma F2KS.

Stuurgroep F2KS

Denkersprogramma 2014 – Blended Learning

Situering

De Klasse van de Technische Wetenschappen heeft in 2014 het voortouw genomen om een Denkersprogramma in te richten rond de problematiek van E-learning en Blended Learning. Rond deze thematiek publiceerde de KVAB in 2013 het Standpunt nr. 19 *Van Blended naar Open Learning? Internet en ICT in het Vlaams Hoger Onderwijs*. Het rapport schetste de grondige technologische veranderingen die zich de laatste twee decennia voltrokken in de wereld en de maatschappij en hun impact op de leerprocessen aan de universiteiten en hogescholen en eindigde met één algemene conclusie: *“er is nood aan een systemische visie op de optimale valorisatie van ICT en internet voor het nieuwe onderwijs van de 21ste eeuw”*. Het Denkersprogramma nam deze uitdaging aan. De focus werd gehouden op het hoger onderwijs, met aandacht voor de interacties met de voorgaande fase (het middelbaar onderwijs) en het levenslang leren.

Aan de hand van een grondige studie van bestaande denkmodellen, een kritische analyse van actuele ontwikkelingen en beleidsplannen in Vlaanderen, Europa en elders, en een diepgaande reflectie op de eigen ervaringen in het veld van alle deelnemers aan het project wou men tot een brede langetermijnvisie komen met verschillende hypothesen, mogelijke modellen en toekomstscenario's, en dit op drie niveaus: micro (leerling, leraar, klas), meso (school, universiteit) en macro (de verschillende overheden).

De Academie heeft hiervoor, vanuit haar neutrale positie en zonder in concurrentie te treden met de onderwijsinstellingen en de beleidsorganen, een 'out of the box' denkoefening opgezet met een representatieve groep van stakeholders.

Omdat de problematiek zeer breed is en omdat de bestaande denkmodellen zeer divers zijn, werd ervoor geopteerd om twee bekende buitenlandse experts aan te trekken die het programma konden inspireren en leiden. Prof. Diana Laurillard (University of London), (DL), heeft jarenlange ervaring in open en afstandsonderwijs en grote expertise in de pedagogisch-onderwijskundige aspecten. Prof. Pierre Dillenbourg (EPFL-Lausanne), (PD), leidt een universitair centrum van waaruit MOOC's worden ontworpen en georganiseerd. Deze complementaire aanpak heeft ervoor gezorgd dat men het beste kon halen uit de uiteenlopende ervaring van beide Denkers, met name het pedagogisch onderzoek rond blended learning (DL) versus de praktische organisatie van online cursussen (MOOC's) (PD).

De coördinatie van het programma berustte bij de Stuurgroep, bestaande uit:

- Georges Van der Perre (KTW, KU Leuven), (GVdP), voorzitter
- Guido Beazar (KTW, Merisco)
- Erik Duval (extern expert, KU Leuven)

- Ludo Gelders (KTW, KU Leuven)
- Piet Henderikx (extern expert, EADTU, KU Leuven)
- Jan Van Campenhout (KTW, UGent)
- Joos Vandewalle (KTW, KU Leuven)
- Géry van Outryve d'Ydewalle (KMW, KU Leuven)
- Kristiaan Versluys (KMW, UGent)
- Jacques Willems (KTW, UGent)

Daarnaast konden de Denkers samenwerken met een team van lokale experts en interageren met een brede groep van stakeholders en een drietal buitenlandse expertisecentra. De opdracht van deze expertengroep bestond erin met de Denkers te interageren en te reflecteren bij de inhoudelijke uitwerking van het project. De Expertengroep bestond uit de leden van de Stuurgroep, aangevuld met:

Leden van de KVAB:

- Hendrik Van Landeghem (KTW)
- Willy Van Overschée (KTW)
- Irina Veretennicoff (KNW)
- Lieven Verschaffel (KMW)

Externe experts:

- Anne-Marie De Jonghe (Learning Agency Consulting)
- Luc Vandeput (KH Leuven)
- Erik De Corte (KU Leuven)
- Hans Van Mingroot (IBM Benelux, UHasselt)

Deelnemers uit:

- De vijf universiteiten: Anneleen Cosemans (KU Leuven); Greet Debeer, Jan Velghe, Toon Van Hoecke (UGent); Karla Groen (VUB); Gwendoline Somers, Stephanie Verbeken (UHasselt); Sabine De Vriendt, Saskia Van Bueren (UA)
- De Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR): Jo Breda
- De Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) - Werkgroep digitaal leren: Cis Van den Bogaert
- Vlaamse ICT onderzoeks-, ontwikkelings- en opleidingsinstellingen: Rudy Lauwereins (imec), Frank Gielen (iMinds)
- De twee schoolnetten: Jens Vermeersch (Gemeenschapsonderwijs GO!), Greet Vanderbiesen (Katholiek Onderwijs VSKO)
- Het Vlaams Ministerie van Onderwijs: Noël Vercruysse
- Het Nederlands-Vlaams Accreditatie orgaan (NVAO): Fred Mulder
- De Ondernemers -Werkgeversorganisatie Agoria: Stephane Wojcik
- De Jonge Academie: Karolien Poels
- De Studentenkoepel Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS): Andreas Frans
- De Université Catholique de Louvain (UCL): Michel Gevers, Françoise Docq

Drie buitenlandse expertisecentra:

- University of Melbourne; Iven Mareels (buitenl. lid KTW)
- University of California at Berkeley; Jan Rabaey (buitenl. lid KTW)
- Studiecentrum E-learning van de Hongaarse Academie; László Monostori (buitenl. lid KTW)

Activiteiten

Volgende activiteiten vonden plaats binnen het Denkersprogramma Blended Learning:

- 27-28/07/2013 Bezoek GVdP aan het E-Learning Department (MTA-SZTAKI, Institute of Computer Science and Control) van de Hungarian Academy of Sciences (Z.L. Markus), met het oog op hun mogelijke deelname aan een denkersproject "Blended Learning"
- 20/09/2013 Vergadering Stuurgroep
- 24-25/10/2013 Deelname GVdP aan de EADTU-conferentie in Parijs: eerste gesprek met Diana Laurillard (DL) i.v.m. Denkersproject
- 28/10/2013 Vergadering Stuurgroep
- 04/11/2013 Deelname GVdP aan seminarie Pierre Dillenbourg (PD) in Leuven, eerste gesprek i.v.m. Denkersproject
- 25/11/2013 Telefoonconferenties GVdP met DL en PD: mondelinge overeenkomsten
- 23/01/2014 Ontmoeting PD met GVdP en F. Dumortier @KVAB
- 24/01/2014 Vergadering PD en GVdP, skype met DL @KVAB
- 30/01/2014 Vergadering Stuurgroep
- 17/02/2014 Voorbereidende meeting PD en GVdP
- 18/02/2014 Kick-off meeting Expertengroep, gevolgd door vergadering Stuurgroep
- 04/04/2014 Workshop Expertengroep: presentatie draft position papers
- 14-17/04/2014 Werksessies PD, DL en GVdP
- 15/04/2014 Ontmoeting delegatie VVS @KVAB
- 17/04/2014 Workshop Expertengroep: feedback draft position papers
- 26/05/2014 Tour of Flanders: PD en GVdP @UGent
- 27/05/2014 Tour of Flanders: PD @UAntwerpen
- 02/06/2014 Tour of Flanders: DL en GVdP @VUB
- 03/06/2014 Tour of Flanders: DL en GVdP @CIP&T (KU Leuven)
- 02/07/2014 Tour of Flanders: DL, PD en GVdP @KU Leuven
- 03/07/2014 Vergadering Stuurgroep
- 17/09/2014 Tour of Flanders: DL @UGent; DL @VUB
- 29/09/2014 Tour of Flanders: DL, PD en GVdP @UHasselt
- 29/09/2014 Tour of Flanders: DL, PD en GVdP @UCL met Expertengroep
- 10/10/2014 Interview GVdP met Laurens Soenen van het jongerenpersagentschap StampMedia
- 29/10/2014 Videoconference Expertengroep met PD en DL @KU Leuven
- 19/11/2014 Final Conference: 21st Century Learning in Higher Education. The Campus Blended Online? The Flanders Case.
- 20/11/2014 Voordrachten van DL, PD en GVdP op het Ethisch Forum van de Universitaire Stichting
- 13/02/2015 Vergadering Expertengroep

Een aantal parallelle en complementaire activiteiten die, met medewerking van de denkers en/of leden van de Stuurgroep, in Vlaanderen georganiseerd werden, dragen eveneens bij tot de uitstraling en zichtbaarheid van het Denkersprogramma rond Blended Learning:

- 17-18/11/2014 Workshop SCIENTIC @VLIR-UOS @ARES
Bijeenkomst met vertegenwoordigers van acht Kongolese universiteiten. Organisatie GVdP en deelname PD over African MOOCs.
- 20/11/2014 Ethisch Forum @Universitaire Stichting
Het Ethisch Forum boog zich over de vraag "Will universities survive the e-learning revolution?". Het was een diepere ethische en sociale reflectie bij de visie en de plannen die werden ontvouwd op het denkerssymposium. Lezingen door GVdP, DL en PD.

Resultaten en impact

Nieuwe ideeën

Hoewel de visies van beide denkers niet op elk punt overeenkwamen, is er toch grote overeenstemming over een aantal belangrijke punten, die als vaststelling en als aanbeveling in hun respectieve eindrapporten geformuleerd worden. Over de kern van de conclusies van beide Denkers bestaat weinig discussie: er is grote overeenstemming dat er inderdaad op korte termijn krachtige acties nodig zijn, en de aanbevelingen van beide Denkers vormen een uitstekend denkraam om deze acties vorm te geven. Beide position papers zijn beschikbaar op de website van de Academie: <http://www.kvab.be/Denkersprogramma/projecten-blended-learning.aspx>. Een Nederlandstalige synthese van de twee position papers verscheen in *TH&MA*, het Vlaams-Nederlands tijdschrift voor Hoger Onderwijs (G. Van der Perre, J. Van Campenhout, P. Dillenbourg en D. Laurillard, *TH&MA*, 2015, jaargang 22, nr. 1, 29-37).

Namens de expertengroep zal een Standpunt gepubliceerd worden waarin zowel de visies van de denkers als van de talrijke stakeholders en partners worden opgenomen. Hierin zal men zich niet alleen buigen over de position papers van de denkers, maar tevens reflecteren over de talrijke bevindingen van representatieve Vlaamse organen zoals VVS, NVAO, VLIR...

De belangrijkste maatschappelijke impact van het denkersproject is deze die werd gegenereerd binnen de sector zelf: alle Vlaamse universiteiten, en hun associaties met de hogescholen. Tijdens de verschillende inhoudelijke discussies in het kader van de expertengroep ontstond een zeer verrijkende uitwisseling van ideeën en ervaringen tussen de twee Denkers, de verschillende Vlaamse universiteiten en hogescholen, de lokale experts en de vertegenwoordigers van de relevante overheidsinstanties en de ondernemingswereld. Deze verrijkende interacties vonden een mooie kristallisatie in het afsluitend symposium van 19 november, en werden nog verder uitgediept.

Intussen zijn er al een paar concrete effecten:

- verdere concretisatie van de plannen voor een Vlaams coördinatiecentrum voor Blended Learning (waarschijnlijk in het raam van iMinds)

- opzet van een online cursus voor de begeleiding van laatstejaars secundair onderwijs bij hun studiekeuze (financiering beschikbaar gemaakt door de Minister van Onderwijs)
- vraag van het Ministerie van Onderwijs aan de Expertengroep om advies te verstrekken bij de relevante beleidsdocumenten van de Europese Unie.

Communicatie

In de geschreven pers was er veel aandacht voor het Denkersprogramma Blended Learning. In *Klasse* (25 februari) en in *Humo* (19 september) verschenen interviews met de denker Pierre Dillenbourg. Op 15 juli verscheen in *De Tijd* een artikel over MOOCs van Georges Van der Perre. Roland Legrand (panellid) schreef op geregelde basis in *De Tijd* artikels over het Denkersprogramma. Op 18 november verscheen een artikel over MOOCs (met interview GvDP) in het online jongerenmagazine *StampMedia*. Over de slotconferentie werd o.m. bericht in *De Tijd*, *Het Nieuwsblad* en de nieuwsbrief van VLIR. Tenslotte verscheen in februari 2015 een uitgebreid artikel in *TH&MA*.

Voor een meer uitvoerige beschrijving van dit programma verwijzen we graag naar de eindrapportage van het Denkersprogramma Blended Learning.

Boven: Panel
Rechts: Georges Van der Perre

Eind juni 2014 heeft het VLAC zijn deuren gesloten en verlieten de laatste VLAC-fellows de Academie. Het VLAC (Vlaams Academisch Centrum) was sinds 2000 het IAS (Institute for Advanced Study) dat door de KVAB werd beheerd. Het bood ruimte voor wetenschappelijke en artistieke samenwerkingsprojecten aan internationale duo's en clusters van onderzoekers. Hiervoor werden jaarlijks een vijftiental fellows, voor periodes van één tot tien maanden, gehuisvest in het gebouw van de Koninklijke Stallingen.

Internationaal wist het VLAC zich te manifesteren en werd het in 2005 lid van NetIAS, het Europees netwerk van IAS-en. In 2009 stapte het samen met een dertiental IAS-en succesvol mee in het EURIAS-consortium, een Europees subsidieprogramma voor IAS-en. Het Brusselse IAS van onze Academie was mede omwille van het mondiale belang van Brussel als EU-hoofdstad in de eerste ronde (2010-2014) weliswaar zeer gegeerd. In de huidige vorm (2015-2019) omvat EURIAS de instituten van Berlijn, Bologna, Budapest, Cambridge, Delmenhorst, Edinburgh, Freiburg, Helsinki, Jerusalem, Lyon, Marseille, Parijs, Uppsala, Wenen, Wassenaar en Zürich.

Alle publicaties en onderzoeksresultaten die voortkwamen uit de talrijke VLAC-projecten worden bewaard in de voormalige lunch- en ontspanningsruimte van het VLAC. Een representatief rapport is het door de KVAB gepubliceerde boek *VISION & MATERIAL* dat naar aanleiding van de viering van het tienjarig bestaan van het VLAC tot stand kwam en dat resultaten weergeeft van interdisciplinaire VLAC-onderzoekingen rondom het befaamde 15de-eeuwse Lam Gods veelluik. Uiteraard blijft de aangroei van de collectie van publicaties die resulteren uit VLAC-projecten naargelang hun afwerking nog enkele jaren doorgaan.

De generatie die van het VLAC gebruik mocht maken als VLAC-fellow (meerdere academieleden hadden een samenwerkingsproject met een buitenlandse collega op basis van VLAC-subsidiëring) of die als medewerker aan de organisatie van het VLAC mocht meewerken, herinnert zich dankbaar een interdisciplinaire sfeer van stimulerende productiviteit. Het VLAC was immers een uniek initiatief in Vlaanderen dat hopelijk in de toekomst kan rekenen op nieuwe mogelijkheden.

Het bestuur van de Academie wenst uitdrukkelijk Prof. Dr. Marc De Mey te bedanken voor zijn jarenlange inzet en hem te feliciteren met de vele verwezenlijkingen als directeur van het VLAC (2006-2012).

Overzicht fellows

- Giuditta CALIENDO (University of Naples 'Federico II' – Italy): “EURIAS – Rethinking togetherness: the discursive construction of identity in the EU”, 01.09.2013 – 30.06.2014.
- Sally BOULD (University of Massachusetts Boston – USA): “EURIAS – How do the various experiences of motherhood impact on women’s financial security in retirement for older women under different welfare state regimes in France, Belgium, Sweden, Germany and Italy”, 01.10.2013 – 30.06.2014.
- Jan OKNINSKI (Warsaw University – Poland) en Eric JESPERS (VUB): “Group Rings, Yang-Baxter Equation and Finitely Presented Algebras”, 01.10.2013 – 31.03.2014.
- Angela RALLI (University of Patras – Greece) en Marc JANSE (UGent): “Asia Minor Greek: verbal loanblends in Pontic, Cappadocian and Aivaliot”, 15.01.2014 – 15.04.2014.

Overzicht Activiteiten

- 23.01.2014: Lecture Giuditta Caliendo + welcome drink fellows
- 06.03.2014: Lecture Angela Ralli
- 04.04.2014: Contactforum Giuditta Caliendo: Urban multilingualism in the European Union: bridging the gap between language policies and language practices
- 24-26.04.2014: NetIAS/EURIAS meeting in Helsinki, Finland
- 21.06.2014: Lecture Giuditta Caliendo in de Klasse Menswetenschappen
- 03.07.2014: Final lunch fellows in de Universitaire Stichting

V.l.n.r. Sally Bould, Giuditta Caliendo, Inez Dua

Contactfora

De Academie coördineert jaarlijks wetenschappelijke bijeenkomsten of contactfora. Deze hebben tot doel Vlaamse wetenschappers of kunstenaars te verenigen rond specifieke thema's in de natuurwetenschappen (inclusief de biomedische wetenschappen), de menswetenschappen en de kunsten. Ook anderstalige landgenoten en buitenlandse gasten kunnen uitgenodigd worden.

Dankzij de verbeterde financiële toestand van de Academie, werd op 6 februari 2014 ingegaan op een vraag vanuit de Klasse van de Menswetenschappen om voor 2014 een bedrag van € 10.000 (buiten convenant) te voorzien voor ondersteuning van contactfora. Tijdens haar vergadering van 4 mei 2014 stelde de Bestuurscommissie verder vast dat de koppeling van de contactfora aan de Standpunten of het Denkersprogramma moeilijk of niet uitvoerbaar was. Gezien aparte financiële middelen voorzien zijn, ging de Bestuurscommissie dan ook akkoord om de contactfora opnieuw los te koppelen van de Standpunten en van het Denkersprogramma.

Voor de organisatie van goedgekeurde contactfora worden, voor maximaal twee dagen, zalen in het Paleis der Academiën ter beschikking gesteld en wordt de hiermee samenhangende logistieke ondersteuning verstrekt door het personeel van de Academie. De Raad van Bestuur van de Academie bepaalt elk jaar, in het licht van het beschikbare budget, het maximale bedrag van de toelagen. Voor aanvragen ingediend in 2014 kon een financiële toelage toegekend worden van maximaal € 1500.

De aanvragen worden tweemaal per jaar afgesloten, op 1 april en op 1 oktober.

Activiteiten 2014

- 17 en 18 januari: Kate Macdonald (UGent): *"European Middlebrow Cultures, 1880-1950: Reception, translation, circulation"*
- 6 en 7 februari: Michèle Vanmaele (UGent): *"Actuarial and Financial Mathematics Conference 2014 (AFMathConf2014)"*
- 26 - 28 maart: Hans Vandevoorde (VUB): *"Achter de verhalen 5: Terug naar de tekst?"*
- 4 april: Giuditta Caliendo (University of Naples Federico II): *"Urban multilingualism in the European Union: bridging the gap between language policies and language practices"*

- 24 mei: Jeroen Deploige (UGent): *"Perception and Performance of Social Identity in the Nascent Urban Societies of the High Middle Ages in Northwestern Europe (1000-1250)"*
- 11 - 13 juni: Jan Baetens (KU Leuven): *"Figuren van de criticus-schrijver. Vormen en praktijken van het metaliteraire vertoog"*
- 11 - 13 september: Danny Praet (UGent): *"Renovatio, inventio, absentia imperii. Van het Romeinse Rijk tot hedendaags imperialisme"*
- 18 en 19 september: Katja Lochtman (VUB): *"International Conference on Sociocultural Competence and Language Learning in Multilingual Settings"*
- 15 oktober: Luc van Meervelt (KU Leuven): *"8th Belgian Crystallography Symposium BCS-8"*
- 17 oktober: Esther Van Zimmeren (Universiteit Antwerpen): *"The EU Patent Package in a Broader Context: Critical Perspectives & Global Patent Reforms"*
- 20 en 21 oktober: Yves Engelborghs (KU Leuven): *"Modern Biophysical Techniques for the Life Sciences"*
- 17 november: Marc Jacobs (VUB): *"ETHNOCOL. Een nieuw platform en een eerste uitdaging: claims, restitutie en etnografische collecties."*
- 18 november: Jozef Anné (KU Leuven): *"Cell signaling in host-microbe interactions"*
- 28 november: Marc Nyssen (VUB): *"Biomedical Engineering"*

Publicaties

In 2014 werd 1 proceeding van de reeds georganiseerde contactfora in het beheer van de Academie gepubliceerd. Het contactforum vond plaats op 5 oktober 2012.

S. Nikova, B. Preneel, L. Storme (eds.), *Galois Geometries and Applications*, Handelingen van de Contactfora, KVAB, Brussel, 2014. (ISBN 978 90 6569 140 8 - D/2014/0455/08)

CoHiWet, de Commissie voor Historische Wetenschappen, brengt alle initiatieven van de Academie op het vlak van de geschiedenis samen. Zij hield in 2014 twee administratieve vergaderingen, op 21 februari en op 4 december 2014. Daarnaast was zij actief op verschillende terreinen en ondersteunde zij waar mogelijk activiteiten van de KVAB.

- CoHiWet stond in voor de medeorganisatie (vnl. programmatie van de lezingen) van het bezoek van de KVAB op 3 mei 2014 aan Ieper, met o.m. lezingen door Jean Bourgeois (lid van CoHiWet), Marcel Smets en conservator Piet Chielen in het stadhuis van Ieper, gevolgd door een bezoek aan het In Flanders Fields Museum.
- CoHiWet was medeorganisator van het symposium van het ACF over de Eerste Wereldoorlog op 7 mei 2014 (i.s.m. Cegesoma).
- Heel wat aandacht van CoHiWet werd besteed aan de voorbereiding van het grote symposium met tentoonstelling ter herdenking van de 200ste verjaardag van het ontstaan van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden dat zal plaatshebben op 24 maart 2016: 'De wereld van geleerden 1815-1830'. Er waren diverse werkvergaderingen o.l.v. Els Witte, initiatiefneemster hiervan en lid van CoHiWet. Tentoonstelling en symposium zullen worden georganiseerd vanuit een samenwerking KVAB-ARB.
- Voorbereiding van het Denkersprogramma voor 2015: 'De naoorlogse wereld is voorbij' rond denker Ian Buruma. Subthema's zijn: nationalisme en populisme. De werkgroep bestond uit Marc Boone (voorzitter CoHiWet), Gita Deneckere en Jo Tollebeek (beiden leden van CoHiWet). De hele Klasse van de Menswetenschappen werd hierbij betrokken.
- Archief van de KVAB: CoHiWet heeft zich in het bijzonder beziggehouden met de zorg voor het archief van de KVAB. Karel Velle (algemeen rijksarchivaris en lid CoHiWet) heeft hierbij het initiatief genomen: hij heeft de actie voorbereid, een jobstudente in de archivistiek geëngageerd in de maanden augustus en september 2014, gezorgd voor de aanlevering van het juiste materiaal (zuurvrije mappen en dozen, e.a.) en het verloop van de werkzaamheden opgevolgd. Deze actie loopt verder in 2015.
- Opvolging van andere werkzaamheden, publicaties en commissies in verband met historische wetenschappen, i.c. de Commissies voor het Nationaal Biografisch Woordenboek (met publicatie van het NBW deel 21) en de *Iusti Lipsi Epistolae*.

Reflectiegroep Energie

Deze permanente denktank van de Academie werd opgericht in 2012. Ze bestaat voor de helft uit leden van de Klasse Technische Wetenschappen, aangevuld met leden uit de Klassen Natuurwetenschappen en Menswetenschappen en met experts uit de energiesector. Ze bundelt binnen de KVAB alle initiatieven rond het thema Energie en werkt aan Standpunten. Daarnaast wil ze samen met derden (bv. KVIV, ie-net, WEC,...) meewerken aan een energiepodium, dat debatten, voordrachten, studiedagen en/of conferenties organiseert, en waar internationaal gerenommeerde experts uitgenodigd worden.

Activiteiten

- 23 januari: debatavond over energiebesparing in gebouwen
- 12 juni: studienamiddag over de energie van de toekomst
- 13 november: debatavond over de nieuwe generatie kernreactoren

Voor de bekostiging van de recepties kan de reflectiegroep rekenen op de ondersteuning van de industriële partners.

Verder heeft ze een werkgroep over energiezuinig (ver)bouwen, die vaak vergadert en een Standpunt voorbereidt voor 2015.

Onderscheiding Wetenschapscommunicatie

Omdat onderzoekers vaak een hoge druk ervaren om wetenschappelijke artikels te publiceren en ook voornamelijk op hun onderzoek worden geëvalueerd, vergt het een serieuze inspanning om daarnaast ook nog eens over dat onderzoek te communiceren bij het grote publiek. Daarom reiken de KVAB en de Jonge Academie elk jaar één loopbaanprijs en verschillende jaar Prijzen uit aan wetenschappers met een uitzonderlijke verdienste in wetenschapscommunicatie. Op dit moment is met de onderscheidingen geen geldprijs verbonden.

De onderscheiding wordt beheerd door een stuurgroep die ook optreedt als jury. Ze bestaat uit specialisten in wetenschapscommunicatie, namelijk negen medewerkers van de expertisecellen wetenschapscommunicatie van de Vlaamse associaties van universiteiten en hogescholen, veertien leden van de Academie en Jonge Academie en verder vertegenwoordigers van strategische onderzoekscentra, de industrie (Agoria) en het overheidsbeleid (EWI, VRWI), samen met drie experts (VRT, Eos, professor wetenschapscommunicatie). De stuurgroep wordt voorgezeten door prof. em. Willy Verstraete (lid KVAB, microbioloog UGent) en prof. Giovanni Samaey (Jonge Academie, wiskundige KU Leuven).

De stuurgroep heeft drie maal vergaderd in 2014 en besliste op 28 mei over de inzendingen. Op de maandag van de Wetenschapsweek (20 oktober) werden de laureaten bekendgemaakt.

De laureaten werden gehuldigd op een breder event rond wetenschapscommunicatie op 12 november in het Paleis der Academiën, met o.a. korte lezingen, een woordje van minister Muyters, een zetelgesprek o.l.v. Jan Hautekiet en de prijsuitreiking zelf. Aansluitend was er een Wetenschapsmarkt, waarop de laureaten het project voorstellen waarmee ze de onderscheiding in de wacht hebben gesleept.

In 2014 was er een vruchtbare samenwerking met wetenschapsmagazine *Eos*. Men kon online stemmen tussen de jaarprijslaureaten voor de *Eos* *publieksfavoriet*. In de communicatiecampagne werd dit duidelijk aangekondigd. Bovendien verscheen er een stevig interview met loopbaanprijswinnaar prof. Herman Van Goethem in *Eos*. *Eos* had ook zelf een stand op de wetenschapsmarkt.

Het ACF organiseert culturele evenementen, vooral muzikale optredens en lezingen. Een aantal activiteiten van het ACF worden georganiseerd in samenwerking met verschillende culturele organisaties.

Het Academisch Cultureel Forum organiseerde in 2014 volgende lezingen, symposia en concerten:

- 15 januari 2014: Da Vincilezing door Martin Hinoul over Nobelprijswinnaars.
- 25 januari 2014: Recital met contrabas en piano door de broers David en Erik Desimpelaere.
- 15 februari 2014: Theateropvoering met concert '*De Biecht van Liszt*' door Warre Borgmans en Vitaly Pisarenko (i.s.m. Muziekraad Vlaanderen, ISME, Aulos en Davidsfonds).
- 12 maart 2014: Da Vincilezing door Vera Hoorens over Jan Wier.
- 7 mei 2014: Studiedag over Wereldoorlog I en nationale identiteit (i.s.m. CEGESOMA).
- 12 juni 2014: Studienamiddag: 'Energie van de toekomst: van utopie naar realiteit' (i.s.m. reflectiegroep-energie).
- 15 september 2014: 'International Symposium on the First World War and Japan' (i.s.m. Centrum voor Japanse Studies, KU Leuven).
- 24 september 2014: Concert door Hendrik Lasure en Felix Vermeirsch, laureaten van de Belfius Classics 'Pro Civitate' Wedstrijd (i.s.m. Muziekraad Vlaanderen en ISME).
- 1 oktober 2014: Namiddagsymposium over Kroatië (i.s.m. de ambassade van Kroatië en de Kroatische Academie van Wetenschappen).
- 15 oktober 2014: Concert van de SWUK-laureaat 2014 Sven Van de Voorde en het ensemble Tetragonist (i.s.m. SWUK-Sociaal Werk Uitvoerende Kunstenaars, Muziekraad Vlaanderen en ISME).
- 4 december 2014: Muziektheater *ROUGH*, met Kurt Van Eeghem, Aldo Baerten, Remy Van Kesteren en Michael Zemstov (i.s.m. Aulos, ISME, de Muziekraad Vlaanderen en Davidsfonds Gewest Brussel).

Vlaamse Academische Stem - VLAST

VLAST (Vlaamse Academische Stem) is een samenwerkingsverband tussen de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde (KANTL) in Gent en de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten (KVAB) in Brussel. Ze werd in 2004 opgericht op initiatief van professor Mark Eyskens die er de voorzitter van is. 2014 was tegelijk een feestjaar en een overgangsjaar. Het was een feestjaar omdat VLAST tien jaar bestond. Zij heeft het jubileum in de verf gezet door op 4 december 2014 samen met het ACF (Academisch Cultureel Forum) de muziektheaterproductie *ROUGH* rond het leven van Claude Debussy te organiseren. Het was een overgangsjaar omdat VLAST op 22 december haar vzw-statuuut heeft begraven en voortaan als een commissie van de KVAB haar activiteiten zal ontplooiën. VLAST organiseert overwegend gegidste bezoeken aan toptentoonstellingen, waarbij ingepikt wordt op het aanbod van de grote musea. Bij wijze van initiatie in het thema van die museumbezoeken worden af en toe lezingen gegeven door leden van een van beide Academies of door een externe spreker.

Bestuur

Tijdens haar algemene vergadering van 15 april 2014 heeft VLAST de heer Marcel De Smedt, de voorzitter van de KANTL, ambtshalve opgenomen in haar raad van bestuur, ter vervanging van de heer Stefaan Van den Bremt, de aftredende voorzitter van de KANTL.

Het bestuur 2014 zag er als volgt uit:

- Namens de KVAB: de heren Mark Eyskens (voorzitter), Freddy Dumortier (penningmeester) en Ludo Gelders
- Namens de KANTL: de heren Hendrik Van Gorp (ondervoorzitter), Willy Vandeweghe (secretaris) en Marcel De Smedt
- Bestuursleden van buiten de Academie: mevrouw Mieke Offeciers, de heren Luc De Bruyckere, Paul De Keersmaeker en Aloïs Van de Voorde

Algemene Vergadering

De algemene vergadering is samengesteld uit het bestuur, aangevuld met telkens nog eens drie vertegenwoordigers van elke Academie. Die vertegenwoordigers waren in 2014:

- Voor de KVAB: de heren Luc Van Hove, Yvan Bruynseraede en Stan Beernaert
- Voor de KANTL: mevrouw Anne-Marie Musschoot en de heren Werner Waterschoot en Hugo Brems

Activiteiten

In 2014 heeft VLAST 7 activiteiten georganiseerd, waarvan 5 tentoonstellingsbezoeken en 2 lezingen.

Tentoonstellingen

- 7/2: Michiel Coxcie Leuven
- 14/2: Themadag Lam Gods KANTL, St.-Baafs en MSK Gent
- 26/3: Tentoonstelling Francisco de Zurbarán, Bozar
- 10/6: Tentoonstelling Ravage Leuven
- 5/11: Tentoonstelling Rubens (Sensation and Sensuality), Bozar

Lezingen

- 18/4: Lezing 'Het onbewaakte moment. De gecontroleerde ongecontroleerdheid bij het tekenen' door Ronny Delrue
- 27/11: Lezing prof. Thomas Hertog n.a.v. bezoek aan het Planetarium Brussel

Leden

Eind 2014 bedroeg het aantal leden 104, van wie er 16 behoren tot het bestuur en de algemene vergadering. Er zijn 14 ereleden en 74 betalende leden. Het aantal betalende leden is tegenover 2013 lichtjes achteruit gegaan

Lidgeld

Het lidgeld van VLAST blijft onveranderd € 100 bedragen.

Aan de start van het tweede werkingsjaar van de Jonge Academie werden 10 nieuwe wetenschappers opgenomen. De leden hebben verschillende nieuwe werkgroepen opgericht en werkten aan Standpunten zoals *Interdisciplinair onderzoek in Vlaanderen* en *Informaticawetenschappen in het leerplichtonderwijs* (in de reeks van de KVAB).

Het eerste nummer van het tijdschrift *Maja* was een succes, en in 2014 werd het tweede nummer voorbereid, over *Falen en dwalen in wetenschap*.

Ook thema's als het professoraat, de leefwereld van de onderzoeker, de publicatiedruk en zelfs de universiteit van de toekomst kwamen aan bod in de verschillende ontmoetingen.

De formule van tweedaagse bijeenkomsten in het voorjaar en najaar, samen met de sociale dag van de Jonge Academie in Hasselt, biedt de JA-leden een open forum voor boeiende gesprekken. Maar ook internationaal verbindt de JA zich, onder meer met de Young Academies in de buitenlandse alsook supranationale structuren als de Global Young Academy en de Young Academy of Europa.

In de aanloop naar de verkiezingen organiseerde de Jonge Academie een debat met alle politieke partijen met focus op de toekomst van onderzoek en onderwijs. Daarnaast heeft de Jonge Academie een Citizen Science-experiment opgezet en uitgevoerd. Dit was de aanzet voor een publiek Citizen Science event dat op veel aandacht mocht rekenen. De gelijktijdige lancering van een nieuwe Citizen Science portaal (i.s.m. *EOS magazine*) is een bijzondere indicator voor het succes van dit initiatief. Voor al deze initiatieven kon de Jonge Academie ook op heel wat pers- en andere publieke aandacht rekenen.

Het afsluiten van het tweede jaar van de Jonge Academie gaat ook samen met een wissel in het bestuur. Nieuwe voorzitters en vertegenwoordigers werden gekozen en nemen de fakkel over van de opstartploeg. Deze talrijke acties en initiatieven werden gerealiseerd met een begroting in evenwicht.

Bestuur 2014

- Voorzitter: Jorgen D'Hondt
- Vertegenwoordigers Wetenschapscommunicatie: Violet Soen en Giovanni Samaey
- Vertegenwoordigers Interdisciplinariteit: Liesbet Geris en Hans Op de Beeck
- Vertegenwoordigers Wetenschapsbeleid: Tina Kyndt en Koenraad Brosens
- Vertegenwoordigers Internationalisering: Noël Salazar en Alexander De Becker

Vlaamse Commissie voor Wetenschappelijke Integriteit

Zoals afgesproken tussen het FWO en de KVAB, heeft een beleidsadviseur van het FWO bij de opstart de functie van secretaris waargenomen. Voor de verdere administratieve ondersteuning stelde de KVAB een medewerker ter beschikking. Dit was een tijdelijke maatregel, in afwachting van de aanstelling van een permanente secretaris. Sinds 22 september 2014 wordt het secretariaat van de VCWI waargenomen door de nieuw aangeworven beleidsmedewerker van de KVAB. Op deze wijziging na was de samenstelling van het comité van toezicht en de commissie in 2014 dezelfde als in 2013:

De instellingen die de VCWI erkennen zijn enerzijds de oprichtende instellingen (twee Vlaamse academiën, de vijf universiteiten, IWT en FWO) en anderzijds de instellingen die de VCWI na haar oprichting als adviserend orgaan hebben erkend (imec, VIB, VITO, iMinds, ITG).

Gerealiseerde activiteiten

Haar reglement dicht de VCWI een tweeledige taak toe: enerzijds advies verlenen over klachtendossiers wetenschappelijke integriteit, nadat ze al zijn behandeld door de eigen instelling, en anderzijds het uitbrengen van algemeen advies over wetenschappelijke integriteit, naar aanleiding van het verzoek van aangesloten instellingen.

Voor een overzicht van aanvragen tot tweede advies over klachtenzaken inzake wetenschappelijke integriteit verwijzen we naar het jaarverslag VCWI van 2014.

Naar aanleiding van een vraag van de UGent nodigde de VCWI de aangesloten instellingen uit op een studiedag over beleid en procedures wetenschappelijke integriteit in Vlaamse onderzoeksinstituten. Deze ging door op 22 oktober 2014 in het Paleis der Academiën. Er waren vertegenwoordigers van bijna alle aangesloten instellingen.

Verder waren er door de VCWI contacten met spelers in binnen- en buitenland:

- voorzitter en secretaris uitgenodigd op LOWI (Landelijk Orgaan voor Wetenschappelijke Integriteit, Nederland), bezoek van de voorzitter in Amsterdam op 22 april.
- voordracht door de VCWI-voorzitter op symposium tienjarig bestaan van LOWI, aanwezigheid van voorzitter, beide secretarissen en twee andere leden van de VCWI.
- Deelname aan twee vergaderingen van ENRIO (European Network of Research Integrity Offices) en officiële erkenning op 7 maart 2014.

- Voordracht door voorzitter en secretaris VCWI op jaarlijkse vergadering van FLAMES (Flanders Training Network for Methodology and Statistics), die in 2014 over wetenschappelijke integriteit ging.
- Discussie tussen prof. Gustaaf Cornelis en de VCWI naar aanleiding van zijn boek *Eerlijke wetenschap. Waarom hebben wetenschapsmensen een geweten nodig?*

Voor meer informatie verwijzen we naar het jaarverslag VCWI 2014, publiek beschikbaar op www.vcwi.be.

Inleiding

De reeks Standpunten wordt in het convenant als volgt omschreven: 'de publicatiereeks van de Academie waarin zij gefundeerde informatie verschaft over ontwikkelingen die op langere termijn de samenleving beïnvloeden, waarbij zij tijdig kan wijzen op tegenstrijdigheden en te verwachten knelpunten, probleemstellingen kan formuleren en beleidsalternatieven kan aangeven'.

Op basis van deze definitie neemt de KVAB de volgende teksten in aanmerking voor publicatie als Standpunt: geschriften die (a) een synthese geven van wetenschappelijke en/of artistieke inzichten en ontwikkelingen en van de beleidsmatige implicaties ervan of (b) een beschrijving, analyse en evaluatie van maatschappelijke ontwikkelingen en/of de hierop betrekking hebbende beleidsmaatregelen. Een verzameling lezingen of samenvattingen ervan of wetenschappelijke studies zonder duidelijke beleidsmatige dimensie worden niet in overweging genomen.

De Standpunten worden opgesteld in het Nederlands, waar mogelijk met een Engelse samenvatting erbij. Een Standpunt wordt opgesteld door een enkele of een beperkt aantal auteurs, of door een permanente of occasionele werkgroep. De naam van de auteur of de auteurs wordt op het Standpunt vermeld. Indien het is opgesteld door een werkgroep, wordt de naam van de editor vermeld.

De omvang van een Standpunt is beperkt. De tekst ervan (illustraties en verwijzingen inbegrepen) bedraagt normalerwijze niet meer dan 32 blz., maar wanneer het onderwerp dit vraagt, kan hiervan worden afgeweken.

Het bestuur van elke Klasse fungeert als redactiecomité. Dit comité kan aan de auteurs redactionele en andere suggesties doen en geeft aan de Klasse advies over de aanvaardbaarheid van de tekst in het licht van wat voorafgaat. Het bestuur kan zich hierbij laten bijstaan door een of meer andere leden van de Klasse.

Een tekst wordt pas opgenomen in de reeks van de KVAB-Standpunten indien deze door minstens één Klasse van de KVAB wordt gedragen. Dit betekent dat de Klasse van oordeel is dat het document beantwoordt aan de hiervoor beschreven vereisten en van een hoge kwaliteit is, redactioneel zowel als inhoudelijk. Het betekent niet dat elk lid van de Klasse het eens is met elk onderdeel van de tekst.

Overzicht

Nummer	Auteur(s) of editor(s)	Titel	Klasse(n)
22	E. Aernoudt, D. Fransaer, E. Lox, K. Van Acker	Dreigende metaalschaarste? Innovaties en acties op weg naar een circulaire economie	Technische Wetenschappen
23	R. Marijnissen, F. Strauven	Voor een verantwoord beheer van ons kunstpatrimonium	Kunsten
24	J. Eeckhout, J. Konings	Jeugdwerkloosheid	Menswetenschappen
25	P. Verdonck	Medische Technologie als motor voor innovatieve gezondheidszorg	Technische Wetenschappen m.m.v. Natuurwetenschappen
26	C. Hirsch, E. Tambuyzer	Innovatief ondernemerschap via spin-offs van kenniscentra	Natuurwetenschappen en Technische Wetenschappen
27	G. Samaey, J. Van Remortel	Informaticawetenschappen in het leerplichtonderwijs	Technische Wetenschappen en Jonge Academie, m.m.v. Menswetenschappen en Natuurwetenschappen
28	P. Van Rompuy	Leidt fiscale autonomie van deelgebieden in een federale staat tot budgettaire discipline?	Menswetenschappen
29	L. Bonte, P. Verstraeten	Maatschappelijk verantwoord ondernemen. Meedoen omdat het moet of echt engagement?	Technische Wetenschappen

De Standpunten met nummers 25, 26 en 27 zijn Klassenoverschrijdende Standpunten.

Van Standpunt 26 zal in 2015 een vertaling naar het Engels verschijnen, om de internationale uitstraling van de Academie en van de Standpunten te verhogen.

Individuele bespreking

E. Aernoudt, D. Fransaer, E. Lox, K. Van Acker, *Dreigende metaalschaarste? Innovaties en acties op weg naar een circulaire economie*, KVAB, Klasse Technische Wetenschappen, 2014.

In dit Standpunt wordt gepleit voor een doorgedreven participatie in de internationale mijnbouw, sensibilisering van de maatschappij voor onze kwetsbaarheid inzake grondstoffenbevoorrading, doorgedreven betrokkenheid bij de Europese kennis- en innovatiegemeenschap en investering in innovatieve technologieën voor het recycleren van schaarse metalen.

R. Marijnissen, F. Strauven, Voor een verantwoord beheer van ons kunstpatrimonium, KVAB, 2014.

Musea, in oorsprong conservatieve instituties, transformeerden zich sinds 1960 tot dynamische ondernemingen gericht op massacommunicatie en -consumptie. Deze evenementen, die naar verluidt opgezet worden met nobele intenties zoals de democratisering van de kunst en de onderlinge verstandhouding tussen de naties, komen in feite voornamelijk neer op een mercantiele exploitatie van de kunstwerken. Het is een soort ruilverkeer waarbij de kunstwerken, en niet in het minst de topwerken die tot het beste behoren van wat de diverse culturen hebben voortgebracht, voortdurend aan zware risico's worden blootgesteld. Oude meesterwerken zijn hoegenaamd niet bestand tegen het transport dat de uitwisseling tussen de musea impliceert. Beschadigingen aan oude schilderijen zijn in feite onherstelbaar. In het Standpunt wordt gepleit voor een totaal verbod op de uitwisseling en het transport van oude meesterwerken, en voor een radicaal conservatief museumbeleid.

J. Eeckhout, J. Konings, Jeugdwerkloosheid, KVAB/KMW, 2014. Dit Standpunt bouwt verder op het Denkersprogramma 2013.

Jeugdwerkloosheid kreeg tot voor kort relatief weinig aandacht in het wetenschappelijk debat in België. De impact ervan op het welzijn van jongeren en op onze welvaart is nochtans aanzienlijk. Jeugdwerkloosheid is in ruime mate conjunctuurgebonden, maar heeft - zeker in ons land - ook structurele oorzaken. Onderwijs en arbeidsmarkt zijn onvoldoende op elkaar afgestemd. Ruimtelijk gezien vallen de beschikbare arbeidsplaatsen en de stedelijke concentraties van jongere werklozen niet steeds samen. Jeugdwerkloosheid heeft ook een verband met een gebrekkige integratie van migrantenjongeren. Een gebrek aan mobiliteit en talenkennis bemoeilijkt de oplossing.

P. Verdonck (ed.), Medische Technologie als motor voor innovatieve gezondheidszorg KVAB/ Klasse Technische Wetenschappen m.m.v. Klasse Natuurwetenschappen, 2014

"*Health technology*" is voor de *World Health Organization* (WHO) van het hoogste belang voor het tot stand komen van stabiele en duurzame mondiale gezondheidssystemen. Medische Technologie omvat de toepassing van wetenschappelijke kennis en technieken in het brede domein van de gezondheidszorg. In dit Standpunt echter werd de focus bewust beperkt tot '*medical devices*', zoals bv. medische beeldvorming, implantaten, sensoren, etc. *Medical devices* hebben tot doel behandelingen te optimaliseren, de patiënt meer comfort te geven en finaal uiteraard levens te redden.

Opdat Belgische bedrijven en *start-ups* een leidende rol zouden kunnen spelen in deze sector, pleiten de auteurs van dit Standpunt voor de oprichting van een uniek platform, (MedTechplatform Flanders en MedTech.be innovatieconsortium) waar overheid, industrie, onderzoekswereld en ziekenhuissector met elkaar in overleg kunnen treden. Een geïntegreerde aanpak en een efficiënte dialoog tussen deze *stakeholders*, waarbij het belang van de patiënt centraal wordt gesteld, zijn immers basisvoorwaarden voor succes.

Charles Hirsch, Erik Tambuyzer (eds.), *Innovatief ondernemerschap via spin-offs van kenniscentra*, KVAB/Klasse Technische Wetenschappen en Klasse Natuurwetenschappen, 2014.

Verschillende denktanks en beleidmakers hebben hun bezorgdheid geuit over het jaar na jaar dalend aantal startende ondernemingen in Vlaanderen. Tegen deze trend in stelt men echter vast dat het aantal nieuwe spin-offs van kenniscentra (universiteiten, hogescholen, strategische onderzoekscentra) stelselmatig toeneemt. Deze spin-offs situeren zich vooral in innovatieve domeinen zoals biotechnologie, informatie- en communicatietechnologie (ICT), energie- en milieutechnologie en in de dienstensector. De overheden en het bestaande industriële weefsel van de regio spelen uiteraard een belangrijke rol als katalysator bij de ontwikkeling van deze spin-offs. In dit standpunt wordt nagegaan welke bijkomende initiatieven de diverse stakeholders (overheden, onderwijs, kenniscentra) kunnen nemen om deze positieve evolutie nog te versterken. Het stimuleren van innovatie is immers een topprioriteit voor een regio als Vlaanderen.

G. Samaey, J. Van Remortel (eds), *Informaticawetenschappen in het leerplichtonderwijs*, KVAB/Klasse Technische Wetenschappen en Jonge Academie, 2014.

Dit Standpunt bepleit en beargumenteert de noodzaak om elke jongere een opleiding informaticawetenschappen aan te bieden die toelaat om 'informaticavaardig' te worden. Informaticavaardigheid gaat verder dan louter 'digitale geletterdheid', en houdt ook in dat de jongere in staat moet zijn 'computationeel' te denken. Computers zijn onmisbaar geworden, zowel in het professionele leven als in de privésfeer. Om de technologische evolutie te kunnen volgen is het van groot belang dat *alle* jongeren niet alleen de bestaande technologie leren *gebruiken*, maar ook de *onderliggende werking leren begrijpen*. Om de technologische evolutie te kunnen *sturen*, is het nodig dat voldoende jongeren in staat en gemotiveerd zijn om *nieuwe technologie te creëren*. Om deze doelstellingen te realiseren, dient het onderwijs van de informatica in het leerplichtonderwijs grondig hervormd te worden. In het basis- en secundair onderwijs dient een basisopleiding informaticawetenschappen opgenomen te worden, waarop in specifieke STEM-richtingen voortgebouwd wordt. Een nieuw leerprogramma, goed opgeleide leraars en een goede informatica-infrastructuur zijn broodnodig.

Paul Van Rompuy, Leidt fiscale autonomie van deelgebieden in een federale staat tot budgettaire discipline?, KVAB/Klasse Menswetenschappen, 2014.

Sinds enkele jaren is het empirisch vergelijkend onderzoek naar de economische effecten van staatkundige decentralisatie op gang gekomen. Veel van de hoge verwachtingen omtrent de gunstige welvaartseffecten die het economisch federalisme heeft gesteld, worden door dit onderzoek niet bevestigd. Deze bijdrage betreft de vraag of het verwerven van fiscale autonomie door deelstaten en lokale overheden tot budgettaire discipline aanspoort. In een onderzoek van 27 OESO-landen, waaronder 7 federaties, over de periode 1995-2009 werd een bescheiden positief budgettair effect van de subnationale fiscale autonomie vastgesteld indien zij een minimumdrempel overschrijdt. Federale dotaties aan subnationale overheden die dit minimum aan fiscale autonomie niet bereiken leiden blijkbaar niet tot budgettaire laksheid.

L. Bonte, P. Verstraeten, Maatschappelijk verantwoord ondernemen. Meedoen omdat het moet of echt engagement?, KVAB/Klasse Technische Wetenschappen, 2014.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) kwam in het tweede decennium van de 21ste eeuw in een nieuwe belangrijke fase. Door schandalen die het bedrijfsleven in een kwaad daglicht zetten, de globalisering van de economie en de enorme uitdagingen op het vlak van milieu (klimaat), voelen ondernemers dat zij de 4 P's (evenwicht tussen *prosperity*, *planet*, *people*, *purpose*) niet alleen met woorden moeten belijden maar echt moeten integreren in hun management.

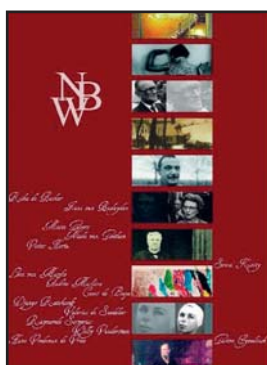
De Klasse Technische Wetenschappen van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen en Kunsten heeft een werkgroep "MVO" opgericht die hierover een Standpunt heeft uitgewerkt.

De werkgroep richtte zich vooral op KMO's, de kern van Vlaanderens economisch weefsel. Het lijkt alsof KMO's pas later dan multinationale ondernemingen (MNO's) MVO zijn gaan toepassen in hun beleid. We onderzochten of dit correct is.

In dit Standpunt wordt in een eerste deel de historische evolutie geschetst van MVO sinds de dagen van de paternalistische "liefdadigheid" in de 19de eeuw. In een tweede deel gaan experts kritisch in op de kenmerken van duurzaam ondernemerschap anno 2015, en in een laatste deel worden *captains of industry*, academici, onderzoekers en consultants geïnterviewd om hun persoonlijke invulling van MVO toe te lichten en te vertellen wat zij zien als de grote uitdagingen van ondernemingen in de toekomst.

Nationaal Biografisch Woordenboek

Voor de uitgave van het Nationaal Biografisch Woordenboek (NBW) werd in 1961 een Commissie samengesteld bestaande uit leden van de KVAB, de KAGB (Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België) en de KANTL (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde). Het NBW is een lopend biografisch repertorium, waarvan het eerste deel verscheen in 1964. In 2014 vierde het NBW zijn 50ste verjaardag met de uitgave van deel 21.

De voorbereiding van deel 21 begon onmiddellijk na het verschijnen van deel 20 in 2011. Wegens de uitgave van de twee feestedities voor de viering van 75 jaar KVAB (de boeken *Mee met Morgen* en *De Bewogen Beginjaren van de KVAB, 1938-1949*), werd deel 21 binnen het convenant voorzien voor 2014, tevens het 50-jarig jubileum van het repertorium. De inleiding in deel 21 speelt daar ook op in, o.m. met een vergelijking in de historiografie in 1964 tegenover die van 2014. Ook werden voor deel 21 bijzonder gerenommeerde figuren opgenomen passend bij een feesteditie

zoals daar zijn: Auguste Beernaert, Rika de Backer, Frans van Busleyden, Lucas Faidherbe, Marie Gevers, Victor Horta, Nicole van Goethem, Mathilde Schroyens, Django Reinhardt, Valeer de Saedeleer, Willy Vandersteen e.v.a. Deel 21 van het NBW werd voorgesteld tijdens een academische zitting op 14 oktober 2014, waarbij auteurs en belangstellenden elkaar konden ontmoeten na toelichtingen bij de publicatie door o.m. de hoogleraren Werner Waterschoot, Els Witte, Gita Deneckere en Francis Strauven.

Omdat het NBW een lopend biografisch repertorium is bevat elk deel figuren van A tot Z. Er wordt op toegezien dat elk deel een evenwichtige verdeling kent voor wat de behandelde figuren en de perioden betreft. Ook deel 21 bevat biografieën uit nagenoeg alle historische perioden van de 11de tot de 20ste eeuw. Alle maatschappelijke sectoren die denkbaar zijn komen aan bod: politici, kunstenaars, wetenschappers, hoge ambtenaren, mediafiguren... Bij de herdenking van de Eerste Wereldoorlog is er ook aandacht geweest voor figuren uit de Grote Oorlog, o.m. de twee burgers die een rol speelden bij de overstrooming van de IJzervlakte in oktober 1914, kunstschilder Buffel, bevoorradingsverantwoordelijke Maes, de annexionist Rotsaert, fotograaf Ruysen enz. Tevens werd een belangrijke sprong gemaakt inzake genderevenwicht: waar biografieën van vrouwen in de oude delen hooguit enkele percenten uitmaakten was er een gestage stijging vanaf deel 16 tot 20 tot iets meer dan 10 %. In deel 21 zijn bijna 25 % van de opgenomen lemmata levensbeschrijvingen van vrouwen. We hopen dit percentage in de toekomst te evenaren of nog te overstijgen.

Een commissie staat in voor een bijzonder strikte kwaliteitscontrole van alle bijdragen. Men ziet er niet alleen op toe dat voor elke biografie de meest competente auteur wordt aangezocht, maar elke ingezonden bijdrage wordt extra gescreend op historische correctheid. Er wordt gebruik gemaakt van wetenschappelijke instituten zoals het Algemeen Rijksarchief, dit in het bijzonder voor genealogische informatie die sinds de invoering van de privacywet voor de laatste eeuw niet meer openbaar zijn. Aanvullingen worden gemaakt waar de auteurs tekort schieten en er wordt gezorgd voor wenselijke illustraties. Voorzitter prof. dr. W. Waterschoot leest alle teksten in drukproef na als neerlandicus. De interdisciplinaire en interacademische samenstelling van de Commissie is een belangrijke troef voor deze publicatie.

De KVAB, de KANTL en de KAGB zijn er dan ook zeer verheugd over dat de editie van het NBW als nationaal biografisch repertorium in de Nederlandse taal kan worden voortgezet, met gemiddeld om de twee en een half jaar een volume van zo'n 120 tot 150 biografieën, dat wordt samengesteld door een equipe van meer dan 150 auteurs van het hoogste wetenschappelijke niveau. De voorbereidingen voor het volgende nummer zijn gestart. De editie van deel 22 is voorzien in 2016.

De missie van de nationale wetenschappelijke comités is de promotie en coördinatie van verschillende wetenschappelijke disciplines in België, hoofdzakelijk in een internationale context. De voorwaarde voor de oprichting van een Nationaal Comité is het bestaan van een internationale wetenschappelijke unie in dezelfde discipline, die op haar beurt verbonden is aan ICSU.

De Belgische wetenschappelijke comités werken onder voogdij van de Académie royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique (ARB) en de KVAB, gecoördineerd door RASAB.

Activiteiten

Het verslag van de activiteiten van de Nationale Comités wordt jaarlijks gepubliceerd op de website van RASAB (www.rasab.be).

Elke benoeming van nieuwe leden en elke nominatie van een afgevaardigde voor een algemene vergadering van een internationale wetenschappelijke unie moet goedgekeurd worden door de Klassen voor Wetenschappen van de KVAB en de ARB. Deze benoemingen en nominaties worden doorgaans gegroepeerd en 2 maal per jaar aan de Klassen voorgelegd. In 2014 gebeurde dit in mei en in december.

De KVAB geeft aan Nationale Comités ook de kans om gratis over haar zalen te beschikken voor het organiseren van evenementen (zie lijst externe evenementen). Zij maken hiervan gebruik voor het organiseren van internationale congressen, maar ook voor nationale activiteiten om de uitstraling van hun discipline te bevorderen, zoals de jaarlijkse Kristalgroeiwedstrijd voor middelbare scholen, de jaarlijkse themadag van het Nationaal Comité voor bodemkunde en de tweejaarlijkse PhD-day van het Nationaal Comité voor Wiskunde.

Via RASAB, dat gezamenlijk bestuurd wordt door de KVAB en de ARB, beheren de Belgische Academiën ook het jaarlijkse budget van de Nationale Comités en hun bijdragen aan de internationale wetenschappelijke unies. In voorbereiding op de besparingsmaatregelen op budgetten van Belspo, die aangekondigd werden in het regeerakkoord, werd dit budget in 2014 extra grondig doorgelicht en werd besloten tot enkele besparingen.

Lijst van Nationale Wetenschappelijke Comités

- Antarctisch Onderzoek
- Astronomie
- Biochemie en Moleculaire Biologie
- Biologische Wetenschappen
- Biomedical Engineering
- Biofysica
- Bodemwetenschappen
- Kristallografie
- Fysica
- Fysiologie and Farmacologie
- Geodesie en Geofysica
- Geografie
- Geologische Wetenschappen
- Logica, Geschiedenis en Filosofie van de Wetenschappen
- Mechanica
- Microbiologie
- Oceanologie
- Psychologische Wetenschappen
- Quaternair Onderzoek (BELQUA)
- Radio-Elektriciteit
- Ruimte-onderzoek
- Scheikunde
- International Geosphere-Biosphere Programme
- Wiskunde

Lijst van de Internationale Wetenschappelijke Unies

- Committee on Space Research (COSPAR)
- International Astronomical Union (IAU)
- International Geographical Union (IGU)
- International Geosphere-Biosphere Programme (IGBP)
- International Federation for Medical and Biological Engineering (IFMBE)
- International Mathematical Union (IMU)
- International Union for Physical and Engineering Sciences in Medicine (IUPESM)
- International Union for Quaternary Research (INQUA)
- International Union of Biochemistry and Molecular Biology (IUBMB)
- International Union of Biological Sciences (IUBS)
- International Union of Crystallography (IUCr)
- International Union of Geodesy and Geophysics (IUGG)
- International Union of Geological Sciences (IUGS)
- International Union of History and Philosophy of Science (IUHPS),
 - Division of History of Science and Technology (IUHPS-DHST)
 - Division of Logic, Methodology and Philosophy of Science (IUHPS-DLMPS)

- International Union of Microbiological Societies (IUMS)
- International Union of Pharmacology (IUPHAR)
- International Union of Physiological Sciences (IUPS)
- International Union of Psychological Science (IUPsyS)
- International Union of Pure and Applied Biophysics (IUPAB)
- International Union of Pure and Applied Chemistry (IUPAC)
- International Union of Pure and Applied Physics (IUPAP)
- International Union of Radio Science (URSI)
- International Union of Soil Sciences (IUSS)
- International Union of Theoretical and Applied Mechanics (IUTAM)
- Scientific Committee on Oceanic Research (SCOR)
- Scientific Committee on Solar-Terrestrial Physics

Bilaterale uitwisselingen

In 2014 ontving de KVAB 7 aanvragen voor bilaterale uitwisselingen. 3 Vlaamse wetenschappers bezochten een collega in het buitenland, 4 buitenlandse wetenschappers bezochten een Vlaamse instelling.

Deze uitwisselingen werden voornamelijk gebruikt voor het opstarten van nieuwe samenwerkingen, het bespreken en publiceren van resultaten van bestaande samenwerkingen en voor het uitwisselen van expertise.

Activiteiten

Uitwisselingen Vlaamse wetenschappers

- **Zuid-Afrika**

4-18/11/2014

Bezoek van prof. Christian Van den Broeck (UHasselt) aan prof. Hugo Touchette (Universiteit van Stellenbosch).

Onderzoeksdomein: natuurwetenschappen

Doel: bestuderen van de overlap tussen de onderzoeksdomeinen en versterken van bilaterale contacten

Resultaten:

- Identificatie van interessante onderwerpen voor een gemeenschappelijke aanpak
- Contacten voor een overeenkomst tussen UHasselt en Universiteit van Stellenbosch
- Plannen voor de organisatie van een conferentie te Stellenbosch in 2016 met participatie van voornamelijk Vlaamse theoretische fysici en collega's uit Zuid-Afrika

- **Italië**

17/11-21/11/2014 en 15/12-19/12/2014

Bezoek van prof. Luc Steels (VUB) aan prof. Vittorio Loreto (Sapienza University of Rome).

Onderzoeksdomein: artificiële intelligentie

Doel: bespreking van de mogelijkheden tot samenwerking

Resultaten:

- Gesprekken met 3 verschillende onderzoeksgroepen over het opzetten van Europese onderzoeksprojecten

- Uitwerking van een eerste schets voor een project, dat zal ingediend worden in de volgende call van het H2020 programma
- Voordracht voor het departement Fysica van La Sapienza
- Bezoek aan de Accademia dei Lincei, met inbegrip van de bibliotheek

14/09-19/09/2014

Bezoek van prof. Koen Janssens (UA) aan prof. B. Brunetti en dr. C. Miliani (Universiteit van Perugia) en aan dr. R. Terzano (Universiteit van Bari).

Onderzoeksdomein: scheikunde

Doel: Bespreking van toekomstige samenwerking + voordracht

Resultaten:

- Planning van toekomstig gezamenlijk experiment
- Voordracht voor het departement Wetenschappen

Bezoekende wetenschappers

- **Estland**

3/05-10/05/2014

Bezoek van dr. Olga Velts aan prof. Tom Van Gerven (KU Leuven).

Onderzoeksdomein: chemische ingenieurstechnieken

Doel: opvolging van de bestaande samenwerking

Resultaten:

- Aanleren en uittesten van nieuwe technieken in het gastinstituut
- Bespreking van gezamenlijk onderzoek en toekomstige gezamenlijke activiteiten

- **Slovakije**

2-15/9/2014

Bezoek van dr. Terézia Salaj aan prof. Rony Swennen (KU Leuven).

Onderzoeksdomein: genetica en biotechnologie

Doel: uitvoering van een gezamenlijk experiment rond cryopreservatie

Resultaten:

- Succesvol experiment
- Mogelijk gezamenlijke publicatie

16-29/10/2014

Bezoek van dr. Anna Prnová aan prof. Isabel Van Driessche (UGent).

Onderzoeksdomein: anorganische chemie

Doel: gezamenlijk experiment

Resultaten:

- Lezing door dr. Prnová
- Gezamenlijke publicatie

- **Roemenië**

15-28/11/2014

Bezoek van dr. Elena Faur aan prof. Klaas Willems (UGent).

Onderzoeksdomein: linguïstiek

Doel: uitwisseling van expertise en kennis

Resultaten:

- Bezoek aan de bibliotheek
- Discussie over de 'contemporary cognitive theory of metaphor'

RASAB

De KVAB is soms rechtstreeks, soms via RASAB, lid van verschillende federaties en samenwerkingsverbanden van academiën, zowel op Europees niveau als op wereldniveau. Een overzicht van de lidmaatschappen en de Belgische vertegenwoordigers is te vinden op www.rasab.be.

Activiteiten

EASAC

Deelname Council meeting op 20-21/11 in Genève: Prof. Freddy Dumortier

Vertegenwoordiging in permanente adviescommissies:

- Energy Steering Panel: Prof. Jan Kretzschmar (KTW)
- Biosciences Steering Panel: Prof. Marc Van Montagu (KNW)

Experten genomineerd door de KVAB in werkgroepen van EASAC in 2014:

- Shale gas extraction: issues of particular relevance to the European Union: Prof. Rudy Swennen (KNW)

ICSU

Deelname aan de jaarlijkse bijeenkomst van de Europese subgroep van ICSU op 20-21/03 in München, ter voorbereiding van de General Assembly van ICSU: Prof. dr. Freddy Dumortier. Hij is tevens lid van de Management Group van ICSU-EU, een mandaat dat afloopt in 2014.

Deelname aan de GA van ICSU op 30/8-3/9 in Auckland, Nieuw-Zeeland: Prof. dr. Freddy Dumortier.

CAETS

CAETS (Council of Academies of Engineering and Technological Sciences) is de wereldvereniging van ingenieursacademies. De KVAB was vertegenwoordigd op de

International Conference on Engineering Science and Technology in Beijing, China, met 1500 deelnemers. Naast bestuursverkiezingen, afvaardiging in de WMO, ICSU, IAC en IAP waren de grote thema's urbanisatie en industrialisatie, schallegas, de maakindustrie, ingenieursopleidingen, kernreactoren, opkomende technologieën, waarschuwingssystemen, grote rampen en het nieuwe leren.

KTW-lid Achiel Van Cauwenberghe nam deel aan deze conferentie voor KVAB / BACAS. Hij werd als ere-voorzitter van CAETS ontvangen door president Xi Jinping.

Bespreking

Sinds 2010 gebruiken de Belgische academiën, op initiatief van de KVAB, hun unieke ligging op wandelafstand van de Europese instellingen, om via de Europese federaties de invloed van academiën op het Europese beleid te verhogen. Hiervoor hebben zij een verbindingskantoor opgericht, onder coördinatie van RASAB, dat gezamenlijk bestuurd wordt door de KVAB en de ARB.

Dit verbindingskantoor heeft in de voorbije jaren hoofdzakelijk voor de federatie EASAC gewerkt, dat wetenschappelijke adviezen geeft aan het Europees beleid binnen de domeinen energie, biowetenschappen en milieu. Via EASAC kan ook de KVAB wegen op het Europese beleid in deze domeinen.

De federaties kunnen ook gebruik maken van het Paleis der Academiën als ontmoetingsplaats. Hiervan wordt dankbaar gebruik gemaakt, niet alleen door de vaste partner EASAC, maar tevens door andere federaties zoals ALLEA en Euro-CASE.

In 2014 was er tevens een nauwe samenwerking met ALLEA, waarbij de KVAB ALLEA ondersteunde in haar interactie met het Europese beleid. ALLEA is een interdisciplinaire federatie van academiën in geografisch Europa, die zich vooral richt op wetenschapsbeleid en Europese identiteit. Door haar focus op menswetenschappen laat zij de stem horen van een deel van de Europese onderzoekers, die momenteel ondervertegenwoordigd worden in het Europese beleid.

Karel DIERICKX (19 april 1940 – 6 december 2014)

Lid van de Klasse van de Kunsten

Geachte mevrouw Dierickx, Beste Griet,

Geachte familieleden van Karel, Vast secretaris, Voorzitter van de Academie, Bestuurder van de Klasse, Geachte genodigden, Consorores en Confraters,

Karel Dierickx was die avond niet komen opdagen. We hadden hem allemaal verwacht op de vernissage in de Zebrastraat van onze vriend fotograaf Dirk Vermeirre; een tentoonstelling van

kunstenaarsportretten die door de artiesten op hun beurt waren bewerkt.

De foto van Karel was eenvoudig; zittend in zijn atelier starend met een neerwaartse blik. Karel had er zich eigenlijk gemakkelijk van af gemaakt. Gewoon een tekeningetje op de foto geplakt. Een vage zenuwachtige schets van een doodshoofd. Onderaan het met zwart omrande blad onder de handtekening en de datering 2011 had hij nerveus “La Muerte” gekrast. Zijn afwezigheid was een kwestie van balans. Hij zou de pret niet drukken. Een kwestie van pudeur.

De dag na de vernissage trof ik Karel bij de vriendelijke apothekeres van de Zwijnaardsesteenweg. Hij wachtte als een kwajongen geduldig tot de winkel goed volgelopen was om dan van helemaal achteraan luidop te vragen hoeveel van die pillen, die gekend zijn als stimulerend voor de man, hij al dan niet voor of na het eten moest slikken. Zonder antwoord maar met een “smile” als een sint jakobsschelp, nodigde hij mij uit voor een koffie bij boekhandel Walry iets verderop, waar hij mij met een breed gebaar uitlegde dat hij deze nacht alweer een mislukt schilderij had omgetoverd tot een “parel van Karel”. “Le rire est la politesse du désespoir” zei Boris Vian. Karel was een zeer beleefd man...

Zoals de baanbrekende humanisten van de 16de eeuw, die schizofreen filosoof waren in het leven en zot in hun werk of net omgekeerd, zo ook was Karel een averechtse Bruegel. De verfijning van het oeuvre, de poëzie van de toets, de equilibrist die strijdige kleuren verzoende, de elegantie waarmee met de kunstgeschiedenis werd omgesprongen, Matisse, Morandi, Gust de Smet, de dialectiek met de beelden uit het verleden die hij “par coeur”, vanuit het hart kende, dit alles moest beschermd en afgeschermd worden met een dikke laag badinerie.

“Karel was een elegante mens, die zijn eigen paradox goed bewaakt heeft. Hij was heel dikwijls het tegenovergestelde van zichzelf, hij was rauw en hij was hoffelijk” schreef confrater Lukas Vandenabeele. *“Hij was een zeer betrokken, welgemutste en*

tegelijk serieuze kunstenaar-docent. Zijn humor kon mensen uit de put helpen. Hij kon meedogenloos zijn, manipulatief en zeer meedogend" (Anne-Mie Van Kerckhoven).

In 1995 werd Karel lid van de Koninklijke Vlaamse Academie van België. Paul Van Gysegem was zijn peter. In 2006 werd hij bestuurder van deze Klasse.

Hij was in de jaren zestig vertrokken vanuit "De Nieuwe Figuratie" om, in de zeventiger jaren een heel eigen vorm van impressionisme te ontwikkelen. Jean Clair, de toekomstige conservator van het *Musée Picasso* in Parijs en lid van de *Académie Française*, merkte hem op, en plaatste hem in een nieuwe kunststroming die hij waarnam, en die hij de naam "*La nouvelle Subjectivité*" meegaf. Karel prijkte in het kortstondige maar uitstekende kunsttijdschrift *Clés* naast o.a. Ronald Kitaj en David Hockney. In 1984 vertegenwoordigde hij ons land op de Biënnale van Venetië. Tot aan zijn overlijden op 6 december volgden tentoonstellingen in belangrijke galerieën en musea in snel tempo, alsmede publicaties: Jean Biance en *Clivages* in Parijs, Isy Brachot, Brussel, Hachmeister, Münster, College of Art, Kanazawa, Japan, het S.M.A.K., Gent, het Museum van Elsene, publicaties door Jean Clair, Roland Jooris, Stefan Hertmans, Bernard Dewulf, Jan Hoet om er maar enkele te noemen.

Karel hield van tekeningen en schetsboekjes, die hij op een quasi erotische manier koesterde; het intieme idiolect van de kunstenaar waarmee het leven zelf wordt ondervraagd in haar onbestendigheid en metamorfoses. "*Potlood, leven scheppend, gom, dodend, laten gemakkelijk de overgang van de ene naar de andere wereld weergeven, van begin naar einde*" (Willem Elias). "*Hij veegde, verfrommelde, herstelde, kwetste, bestrafte, depte (...). Telkens moest het bestaan overgedaan worden*" (Lukas Van den Abeele). In de complexiteit van de tekening lag ergens het ware referent verscholen, door de toeschouwer te ontdekken en waarschijnlijk voor eenieder verschillend.

Schilderijen, sculpturen en tekeningen vochten dezelfde oorlog uit maar met andere middelen. Ze begeleidden allen wat onze zuiderburen "*l'évanescence*", het quasi onmerkbaar verdwijnen, noemen. De ene wat tactieler en zwaarder dan de andere. De patina met de bunsenbrander, met verweerde penselen of met het vlakke van de handpalm. Ze evolueerden van zachte vervagende stillevens en landschappen naar de stoere picturale taal van de tachtiger jaren om te eindigen met wat ik de valse grijzen van de laatste decennia zou willen noemen. Vals omdat ze uiteindelijk ontstonden uit het fragiele evenwicht tussen kleuren die complementair zijn en elkaar zouden uitsluiten of fagocyteren, ware het niet dat de hand van Karel, de purpers, de blauwgroenen, het paars, het oranje en het geel zo ordende, dat ze elkaar ondersteunden en soms versterkten in een soortement grijs dat allesbehalve grijs was! Ik zou willen eindigen met Karel zelf. In zijn bijdrage in "*Mee met Morgen*" lezen we: "*Interessante schilderijen dragen een mysterie in zich dat leidt naar ontroering. Dat is volgens mij de essentie*".

Meer heb ik nu niet te zeggen.

Michel Buylen

Elisabeth DHANENS (10 mei 1915 – 11 maart 2014)

Erelid van de Klasse van de Kunsten

Geachte consorores en confraters,

Ik dank confrater Luc Devliegheer voor een tekst waarop een gedeelte van dit In Memoriam is gebaseerd.

Op 11 maart jl. overleed op 99-jarige leeftijd consoror Elisabeth Dhanens.

Ze behaalde in 1946 een doctoraat in de oudheidkunde en de kunstgeschiedenis aan de UGent met een studie over de 16de-eeuwse schilder Jan van Roome onder promotorschap van prof. Domien Roggen. Tussen 1946 en 1952 deed ze inventariswerk aan het toen pas opgerichte Centraal Iconografisch Archief voor Nationale Kunst en Centraal Laboratorium (ACL).

In 1952 werd Elisabeth Dhanens benoemd tot inspectrice bij het Provinciebestuur van Oost-Vlaanderen, met als opdracht het opmaken van een wetenschappelijke inventaris van het Kunstpatrimonium. In deze reeks heeft ze tussen 1953 en 1971 acht delen uitgegeven.

Ze werd opgenomen in de Academie als corresponderend lid in 1973, werd werkend lid in 1979 en was bestuurder in 1983.

Alhoewel Elisabeth Dhanens ook gepubliceerd heeft over edelsmeedwerk en tapijtkunst was haar onderzoek in de eerste plaats gericht op de kunst van de Vlaamse Primitieven. Met betrekking tot het Lam Gods en de gebroeders Van Eyck, was ze één van de meest productieve academiëleden. Haar eerste belangrijke publicatie op dit gebied was een apart volume over het Lam Gods in de inventaris van het kunstpatrimonium van Oost-Vlaanderen in 1965. Hierin was ze zo scherp in haar historische kritiek van de bronnen, die ze trouwens voorbeeldig publiceerde, dat de evidentie van het aandeel van Hubert van Eyck, althans vanuit het standpunt van de geschreven bronnen, onweerlegbaar werd. Haar eigen op stijlkritiek gebaseerde handenscheiding, kan niet langer onderschreven worden.

Haar verdienste ligt er m.i. vooral in dat haar bronnenkritiek ons dwingt om steeds met nieuwe technieken en methoden het probleem aan te pakken, hetgeen nu trouwens tijdens de huidige restauratie gebeurt.

Na haar inventarisvolume uit 1965, publiceerde ze verscheidene bijdragen over aparte aspecten: over oppervlaktegeometrie, over compositiewijzigingen, en opmerkelijk in 1976 een groot aantal nieuwe archiefbronnen uit het kathedraalarchief. Hierin kwamen onder meer gegevens aan het licht over de 16de- en 17de-eeuwse conditie en restauratiecampagnes, die bij de huidige stand van de restauratie extreem relevant

blijken te zijn.

In 1973 publiceerde Elisabeth Dhanens haar eerste boek in het Engels over het Lam Gods in een reeks 'Art in Context', onder leiding van John Fleming en Hugh Honour. Hierdoor vonden haar historische vondsten voor het eerst hun weg naar een groter internationaal publiek.

Met haar door het Mercatorfonds in vier talen uitgegeven monografie, *Hubert en Jan Van Eyck*, consolideerde Dhanens in 1980 haar internationale reputatie als één van de meest vooraanstaande Eyckiaanse experts. Dit boek blijft nog steeds de belangrijkste referentie.

In 1983 gaf de Academie haar *De artistieke uitrusting van de Sint-Janskerk te Gent in de 15de eeuw* uit, een vernieuwende contextuele studie op basis van inventarissen uit 1439 en 1467.

In 1987 verscheen een artikel in de *Academiae Analecta* over de Blijde Intrede van Filips de Goede te Gent in 1458, toen het Lam Gods als *tableau vivant* werd opgevoerd. In dezelfde reeks schreef ze nog een artikel in 1989 over de fontein van het centrale paneel.

In de jaren '90, concentreerde Dhanens zich op de complete bronnenuitgave m.b.t. Rogier Van der Weyden en poogde ze de vergeten Gentse school te reconstrueren. Deze laatste poging mondde uit in een opnieuw opmerkelijke monografie bij het Mercatorfonds over Hugo Van der Goes.

Haar laatste wetenschappelijke inspanning leverde ze met een bijdrage aan het boek *Pre-Eyckian panel painting in the Low Countries* o.l.v. confrater Cyriel Stroo.

Ze had het plan opgevat om begin maart nog naar het restauratie-atelier in het MSK naar de vorderingen van de reiniging te komen kijken. Het bezoek werd op het laatste moment afgelast. Elisabeth Dhanens overleed enkele dagen later.

Maximiliaan Martens

Jean FAVIER (2 april 1932 – 12 augustus 2014)

Buitenlands lid van de Klasse van de Menswetenschappen

Geachte Consorores en Confraters,

Op 12 augustus jl. overleed Prof. Jean Favier op de leeftijd van 82 jaar. Hij zou volgend jaar dertig jaar buitenlands lid van onze Klasse zijn geweest.

Favier was om verscheidene redenen een zeer markante persoonlijkheid. Hij was op de eerste plaats een veelzijdig man. Hij wist een schitterende loopbaan als historicus-mediëvist, te combineren met topfuncties binnen de cultuuradministratie van de Franse republiek, nl. als directeur-generaal van de *Archives de France* van 1975 tot januari 1994 en nadien als eerste voorzitter van de nieuwe *Bibliothèque nationale de France* – vandaag beter bekend als de BnF –, die hij in 1996 in aanwezigheid van de Franse president François Mitterrand plechtig mocht openen. Het jaar nadien, in 1997, ging hij met emeritaat.

Jean Favier studeerde aan de Sorbonne bij befaamde leermeesters en aan de *École nationale des Chartes*, het gerenommeerd opleidingscentrum voor mediëvisten-paleografen en archivarissen, waar hij na vier jaar studie in 1956 een proefschrift verdedigde over *Enguerrand de Marigny*, een raadsman van Filips de Schone dat in 1963 in boekvorm verscheen. In 1959 trad hij toe tot het korps van *conservateurs* bij het nationaal archief en zes jaar later werd hij directeur van de prestigieuze *École pratique des hautes études* te Parijs, een functie die hij tot het einde van zijn loopbaan bekleedde. In 1967 behaalde hij het diploma van *docteur en lettres*. Hij doceerde aan de universiteiten van Brest, Rennes, Rouen en Parijs IV (Sorbonne) meer bepaald over de economische geschiedenis van Frankrijk tijdens de Middeleeuwen, over de geschiedenis van de Babylonische ballingschap van de pausen in Avignon in de 14de eeuw, over de ontwikkeling van Parijs tijdens de Middeleeuwen en over diplomatiek en archiefwetenschappen. Hij was 26 jaar lang de voorzitter en drijvende kracht van het algemeen historisch Franse tijdschrift *Revue historique*.

Favier liet een indrukwekkend oeuvre na. Met zijn *Les finances pontificales* uit 1966 bewees hij in staat te zijn om technische tekstedities te kunnen realiseren op basis van oerdegelijk archiefwerk. Het synthesewerk *Finance et fiscalité au bas Moyen Âge*, gepubliceerd in 1971, over de financiële geschiedenis van de Middeleeuwen, was decennialang verplichte lectuur voor aankomende specialisten middeleeuwse geschiedenis, ook in Vlaanderen. Het cultuurhistorisch werk over de figuur van *François Villon* uit 1982 dat ook in het Russisch en het Spaans werd vertaald, kon zowel de literatuur- als de sociaal-historici bekoren. In *De l'or et des épices* uit 1987 – ook vertaald in het Nederlands – toonde hij aan hoe de middeleeuwse zakenlui evolueerden van eenvoudige handelaars tot gehaaide 'gens d'affaires' die in staat waren hun financiële risico's in te schatten en hun zaken technisch te beheren. Favier had de leiding van de reeks *Histoire de France*, uitgegeven door Fayard, waarin hij de periode

van het jaar 1000 tot 1515 voor zijn rekening nam. Hij was verder editor – in 1993 – van de *Dictionnaire de la France médiévale*, waarin de kennis werd samengebracht over tien eeuwen geschiedenis. Na zijn emeritaat in 1997 bleef hij publiceren. In 2001 verscheen een indringend portret over Lodewijk XI die werd getypeerd als *le plus terrible roi qui fut jamais en France*. Drie jaar later publiceerde hij een standaardwerk over de eerste Franse koningen, *Les Plantagenêts* (11de-14de eeuw) en in 2006 wijdde hij een boek aan de *Pausen van Avignon*.

Als leidinggevend ambtenaar van het nationaal archief en de nationale bibliotheek nam hij de coördinatie op zich van tientallen publicaties, o.a. acta van bijeenkomsten van Franse en buitenlandse archivariissen, gelegenheidspublicaties over de geschiedenis van de instellingen, catalogi van tentoonstellingen en *last but not least* een zeer lezenswaardig werkje getiteld *Les Archives* verschenen in 1959 in de bekende reeks *Que sais-je?* (heruitgave in 1997).

Dat Favier ook ver buiten academische kringen een groot prestige genoot mag onder meer blijken uit zijn lidmaatschap van de beheerraad van de *École normale supérieure* en van het *Institut national de l'audiovisuel* van de *Académie des inscriptions et belles-lettres* (ooit opgericht door Colbert in 1663) en van de Franse nationale commissie bij de UNESCO, om slechts vier van zijn mandaten op te noemen. Van deze twee laatste organisaties was hij lange tijd voorzitter, respectievelijk vanaf 1995 en 1997.

Sta me toe Jean Favier nog vanuit drie invalshoeken te belichten: Favier als mediafiguur, Favier als manager en Favier als mens.

Vooreerst de mediafiguur Favier. Jean Favier bezat de gave om met zijn historisch werk ook het grote publiek te bereiken. De bekendheid die hij bij diverse media genoot, kwam hier van pas. Favier werd haast maandelijks geïnterviewd door journalisten van de geschreven pers en van radio en televisie. Hij zag reeds in de late jaren 1970 het belang in van de audiovisuele media voor de verspreiding en popularisering van historische kennis. Hij was een graag gezien figuur in het wekelijks programma *Apostrophe* van Bernard Pivot op Antenne 2 en hij was de bezieler van een eigen uitzending *Question pour l'Histoire* van France Inter.

Ten tweede was Jean Favier een uitstekend beheerder. Hij had een breed netwerk en onderhield goede relaties met de politieke Klasse. Tijdens zijn driejarig mandaat als hoofd van de *Très grande bibliothèque* heeft hij er vooral voor gezorgd dat de nieuwe instelling in de best mogelijke omstandigheden van start kon gaan en herhaaldelijk op een positieve manier in de media kwam, onder meer door de organisatie van grandioze tentoonstellingen en evenementen voor het grote publiek. Zijn verdienste als hoofd van de Archives de France zijn relatief groter, rekening houdend met de duur van zijn ambtsperiode (19 jaar). Hij lag aan de basis van de Franse archiefwet van 3 januari 1979, introduceerde vanaf de jaren 1980 de informatica in het Frans archiefwezen en lanceerde in 1981 het programma *Constance*, een programma voor wat wij vandaag digitale archivering zouden noemen. In 1993 liet hij alle toenmalige vakkennis op het terrein van de archiefwetenschappen bundelen in de eerste uitgave

van *La pratique archivistique française*, een handboek dat ruime verspreiding kende in de Franstalige archiefwereld. De oprichting van een departement voor hedendaagse archieven – de archiefbronnen voor de volgende generaties –, de modernisering van het bezoekerscentrum van de AN in de Marais, bij historici onder ons beter bekend als “le CARAN” – *Centre d'accueil et de recherche des archives nationales*, de oprichting van de *Archives du monde du travail* in Roubaix en tot slot de bouw van 60 nieuwe archiefgebouwen in de departementen, zijn realisaties die in zeer belangrijke mate aan zijn charisma, gedrevenheid en werkkraft te danken zijn. Na het internationaal archiefcongres van Parijs in 1988 werd Favier vier jaar lang voorzitter van de internationale archiefraad die uitgroeide tot een contactforum voor archivariissen uit alle werelddelen.

Ten slotte was Jean Favier een beminnelijk en vriendelijk man, die – ondanks zijn rijzige gestalte – niet over de hoofden van medewerkers en bezoekers heen keek. Hij had een groot inlevingsvermogen, meer bepaald ten aanzien van jonge historici en archivariissen uit binnen- en buitenland. Zijn brede interesse voor cultuur, politiek en maatschappij, zijn natuurlijke vlotheid en gevoel voor humor, maakten hem tot een gewaardeerd collega en vriend.

Karel Velle

Klasse van de Natuurwetenschappen

Gewone leden:

1. Thys van den Audenaerde D. (1978)	29. Steels L. (2009)
2. Vanquickenborne L. (1986)	30. Van Damme E. (2009)
3. Van Montagu, baron M. (1987)	31. Van Maldeghem H. (2009)
4. Thas J. (1988)	32. Backeljau T. (2010)
5. De Schryver F. (1989)	33. Hofkens J. (2010)
6. Gomes W. (1989)	34. Schoofs L. (2010)
7. Kühn E. (1990)	35. Swennen R. (2010)
8. Schamp N. (1990)	36. Tavernier J. (2010)
9. Vandekerckhove J. (1990)	37. Van Tendeloo G. (2010)
10. Hirsch C. (1994)	38. Aerts C. (2011)
11. Van Landuyt J. (1994)	39. Baets R. (2011)
12. Heyde K. (1996)	40. Bogaerts A. (2011)
13. Jacobs P. (1996)	41. De Mazière M. (2011)
14. Gijbels R. (1997)	42. Gheysen G. (2011)
15. Dumortier F. (1998)	43. Martens J. (2011)
16. Kersters K. (1998)	44. Peeters F. (2011)
17. Veretennicoff I. (1998)	45. Van de Peer Y. (2011)
18. Van Broeckhoven C. (1999)	46. Moens L. (2012)
19. Van Houtte P. (1999)	47. Sevrin A. (2012)
20. Henriët J.-P. (2001)	48. Vandenaabeele P. (2012)
21. De Kimpe N. (2003)	49. Van Den Broeck C. (2012)
22. Waelkens C. (2003)	50. Cuyt A. (2013)
23. Inzé D. (2005)	51. Neyens G. (2013)
24. Van Dyck D. (2006)	52. Van Lipzig N. (2013)
25. Vincx M. (2006)	53. Van Speybroeck V. (2013)
26. Ceulemans R. (2009)	54. Darras V. (2014)
27. Maex K. (2009)	55. De Feyter S. (2014)
28. Poesen J. (2009)	56. Van der Linden A. (2014)

Ereleden:

1. Buffel K. (1958)	7. Smeyers P. (1983)
2. Geukens F. (1958)	8. Vanhecke L. (1973)
3. Maton J. (1970)	9. Coomans A. (1978)
4. Peters J. (1970)	10. Bruynseraede Y. (1988)
5. Gullentops F. (1962)	11. Vermeersch P. (1990)
6. Fiers, baron W. (1973)	

Buitenlandse leden:

1. Allen J. (1991)
2. Bourgain J. (2012)
3. Brandl H. (1992)
4. Claeson T. (2003)
5. Daubechies I. (2011)
6. de Jager C. (1967)
7. De Vincentiis M. (1988)
8. Denucé J. (1983)
9. Dézsi I. (1978)
10. Ebbesen T. W. (2011)
11. Friedel J. (1993)
12. Fukuoka M. (1986)
13. Golay M. (1990)
14. Hewish A. (1989)
15. Hirsch P. (1995)
16. Korpel A. (1987)
17. Lehn J.-M. (1990)
18. Liu S. (1990)
19. Martin J. (2011)
20. Masuhara H. (1998)
21. Nasu S. (2002)
22. Nolte R. (2000)
23. Rahmat-Samii Y. (2001)
24. Sato H. (1991)
25. Schuller I. (1998)
26. Smets E. (2012)
27. Spaepen F. (2000)
28. Srivastava H. (1991)
29. 't Hooft G. (1981)
30. Van Doninck W. (2014)
31. Van Marcke E. (1999)
32. Van Swygenhoven H. (2014)
33. Weck M. (1994)
34. West R. (1981)
35. Zewail A. (2003)

Klasse van de Menswetenschappen

Gewone leden:

1. Van Gerven, baron W. (1977)
2. Prevenier W. (1985)
3. Peeters T. (1985)
4. Dewachter W. (1986)
5. Witte, barones E. (1988)
6. Steel C. (1989)
7. Willems D. (1989)
8. van Outryve d'Ydewalle, ridder G. (1992)
9. Van Rompuy, baron P. (1994)
10. Bocken H. (1994)
11. Lesthaeghe R. (1996)
12. Simons L. (1997)
13. Verhofstadt-Denève L. (1997)
14. De Dijn H. (1997)
15. Tasmowski L. (1998)
16. Van der Cruysse D. (1998)
17. Clarysse W. (1998)
18. Van Uytfanghe M. (1998)
19. Waelkens, ridder M. (1998)
20. Weyembergh M. (1999)
21. Alen, baron A. (1999)
22. Billiet J. (2001)
23. De Nauw A. (2001)
24. Versluys K. (2001)
25. Foblets, barones M. (2001)
26. Cousy H. (2002)
27. Batens D. (2002)
28. Symoens H. (2003)
29. Cantillon, barones B. (2003)
30. Standaert N. (2003)
31. De Grauwe P. (2004)
32. Maresceau M. (2004)
33. Laureys G. (2007)
34. Boone M. (2008)
35. Wouters J. (2008)
36. Van Damme M. (2009)
37. Vandenbergen A.-M. (2009)
38. Van Goethem H. (2009)
39. Verschaffel L. (2009)
40. Veugelers R. (2009)
41. De Clercq M. (2010)
42. Tollebeek J. (2010)
43. Van Den Berghe L. (2010)
44. Velle K. (2010)
45. Wagemans J. (2010)
46. Bourgeois J. (2011)
47. Buysse A. (2011)
48. Konings J. (2011)
49. Lamberigts M. (2011)
50. Geens K. (2012)
51. Praet D. (2012)
52. Schokkaert E. (2012)
53. Vandorpe K. (2012)
54. Velaers J. (2012)
55. Davidse K. (2013)
56. Deneckere G. (2013)
57. Maes B. (2013)
58. Pauwels C. (2013)
59. Verhetsel A. (2013)
60. Heirbaut D. (2014)
61. Onghena P. (2014)
62. Van Hulle C. (2014)
63. Verhulst S. (2014)

Ereleden:

1. Vervliet H. (1968)
2. van Caenegem, baron R. (1974)
3. Van der Wee, baron H. (1977)
4. Krings, baron E. (1981)
5. Huyse L. (1994)
6. Van der Haegen H. (1988)
7. Storme M. (1982)
8. Blanpain R. (1992)
9. Eyskens M. (1988)
10. Dobbelaere K. (1992)
11. De Mey M. (1994)
12. Derolez A. (1992)

Buitenlandse leden:

1. Ahrweiler H. (1981)
2. Andrews N. (2014)
3. Babcock R.G. (2005)
4. Barten A. (1990)
5. Blockmans W. (2004)
6. Blok D. (1990)
7. Burkhard H. (2010)
8. Cadiet L. (2010)
9. Carpi F. (1997)
10. Cox H. (1989)
11. De Boeck P. (2012)
12. de Vries J. (2003)
13. Dupré L. (1985)
14. Fenik B. (1988)
15. Fontaine J. (1988)
16. Frijhoff W. (2005)
17. Gottwald P. (2005)
18. Haegeman L. (1994)
19. Hooghe L. (2011)
20. Jacobs F. (2005)
21. Janssen F. (2004)
22. Kaufmann F.-X. (1991)
23. Lairg, Lord Irvine of (2005)
24. Lerchner G. (1994)
25. Lesger C. (2008)
26. Levelt W. (1999)
27. Ma J. (2010)
28. Mackey W. (1979)
29. Maeijer J. (1983)
30. Markesinis, Sir B. (1990)
31. Mathias P. (1988)
32. McConica J. (1988)
33. McGing B. (2008)
34. Moureau F. (2005)
35. Nijkamp P. (2000)
36. Nowotny H. (2014)
37. Quirk, Sir R. (1975)
38. Schuyt C. (2001)
39. Shetreet S. (2014)
40. Skafte-Jensen M. (1997)
41. Sorabji R. (2008)
42. Stein P. (1991)
43. Stronach D. (1988)
44. Tax P. (1999)
45. Vansina J. (1999)
46. Victor B. (2013)

Klasse van de Kunsten

Gewone leden:

1. Marijnissen R. (1970)
2. Van Gysegem P. (1981)
3. Van de Velde C. (1986)
4. Van Reeth B. (1990)
5. Boenders F. (1991)
6. Coryn R. (1993)
7. Dr. Heyrman H. (1993)
8. D'Haene R. (1993)
9. De Poorter N. (1994)
10. Dierickx K. (1995)
11. De Keersmaecker A.-T. (1998)
12. Fabre J. (1998)
13. Strauven F. (2000)
14. Van Hove L. (2001)
15. De Jonge K. (2001)
16. Balis A. (2002)
17. De Bondt W. (2003)
18. Elias W. (2003)
19. Stroo C. (2003)
20. Van der Stighelen K. (2003)
21. Delaere M. (2005)
22. Panamarenko (1998)
23. Coninx, baron S. (2004)
24. Robbrecht P. (2005)
25. Van der Stock J. (2005)
26. Buylen M. (2006)
27. Decraemer H. (2006)
28. Van Hee M.-J. (2007)
29. Bergmans A. (2007)
30. Brewaeys L. (2008)
31. Van Kerckhoven A.-M. (2008)
32. De Buck S. (2009)
33. Maes F. (2009)
34. Posman L. (2009)
35. Smets M. (2009)
36. Van der Wee B. (2009)
37. Vermote P. (2009)
38. Delrue R. (2010)
39. Martens M. (2010)
40. Ruyters M. (2010)
41. Vandenbroeck P. (2010)
42. Verschaffel B. (2010)
43. Coomans de Brachène T. (2011)
44. De Keyzer C. (2011)
45. Rathé F. (2011)
46. Bergé P. (2012)
47. Swerts P. (2012)
48. Van Landeghem J. (2012)
49. Vandenabeele L. (2012)
50. Baert B. (2013)
51. Troch F. (2013)
52. Van Parys A. (2013)
53. Vermeersch V. (2013)
54. Borremans M. (2014)
55. De Zegher C. (2014)

Ereleden:

1. Devlieghe L. (1986)
2. Goris A. (1994)
3. Nivelle A. (1988)
4. Servais R. (1973)
5. Laporte A. (1990)
6. Bekaert G. (1990)
7. Bossuyt I. (1993)
8. Vandereycken R. (1996)
9. Delmarcel G. (1999)
10. Huys B. (1980)
11. Tinel K. (1986)
12. Sabbe H. (1999)
13. Vlieghe H. (1990)

Buitenlandse leden:

1. Châtelet A. (1990)
2. Colomina B. (2009)
3. DaCosta Kaufmann Th. (1997)
4. de Bodt S. (2003)
5. De Jongh E. (1988)
6. Eötvös P. (2014)
7. Erni H. (1973)
8. Fillitz H. (1988)
9. Foucart J. (1991)
10. Frampton K. (2010)
11. Gerszi T. (1992)
12. Goezu A. (1990)
13. Haverkamp-Begemann E. (1984)
14. Hennel-Bernasikowa M. (1995)
15. Hirsch K. (1995)
16. Husa K. (1974)
17. Lachenmann H. (1997)
18. Lasala J. L. (1997)
19. Lebic L. (2004)
20. Marrow J. (1997)
21. Mayer-Meintschel A. (1988)
22. McGrath E. (2003)
23. Neutelings W.-J. (2011)
24. Ottenheim K. (2012)
25. Roussev S. (2004)
26. Sauerländer W. (1988)
27. Schuijjer M. (2008)
28. Spronk R. (2009)
29. Strazza G. (2000)
30. Trémois P.-Y. (1971)
31. Van de Wetering E. (1994)
32. Van Grevenstein-Kruse A. (2010)
33. Vlad R. (1991)
34. Von Moos S. (2009)
35. Winner M. (1990)
36. Zhong H. (1992)

Klasse van de Technische Wetenschappen

Gewone leden:

1. Van Cauwenberghe A. (1988)
2. Gelders L. (1989)
3. Kretzschmar J. (1996)
4. Lagasse P. (1996)
5. Vandewalle J. (1996)
6. Leuridan J. (1998)
7. Vanderleyden J. (1998)
8. Van Vaerenbergh I. (1998)
9. Verstraete W. (1997)
10. De Moor B. (2000)
11. Vandamme E. (2000)
12. Van Overschée W. (2000)
13. Berlamont J. (2001)
14. Willems, baron J. (2001)
15. Verhoeven R. (2002)
16. Verstraeten P. (2002)
17. Bossyns L. (2004)
18. Gosselin D. (2004)
19. Michiels L. (2004)
20. Van Landeghem H. (2004)
21. Verdonck P. (2004)
22. Verpoest I. (2004)
23. Van Roost J. (2005)
24. Beazar G. (2006)
25. Belmans R. (2006)
26. D'haeseleer W. (2006)
27. Lox E. (2006)
28. Moldenaers P. (2006)
29. Oosterlinck, baron A. (2006)
30. Tambuyzer E. (2006)
31. Heynen H. (2009)
32. Höfte M. (2009)
33. Malcorps C. (2009)
34. Schoukens J. (2009)
35. Wauters D. (2009)
36. Bernard A. (2010)
37. Fransaer D. (2010)
38. Taerwe L. (2010)
39. Van Walle E. (2010)
40. Wevers M. (2010)
41. Bonte L. (2011)
42. Thienpont H. (2011)
43. Van Campenhout J. (2011)
44. Velge H.-J. (2011)
45. Verbauwhede I. (2011)
46. De Bruycker P. (2012)
47. De Schutter J. (2012)
48. Monard E. (2012)
49. Buelens C. (2013)
50. Hubin A. (2013)
51. Berbers Y. (2014)
52. Delcour J. (2014)
53. Marin G. (2014)

Ereleden:

1. Vandepitte D. (1962)
2. Froment G. (1984)
3. Van Bladel J. (1984)
4. Van den Balck V. (1989)
5. Haemers G. (1992)
6. Jongbloet J. (1992)
7. Meers U. (1992)
8. Van Belle N. (1992)
9. Van Keymeulen J. (1992)
10. Van Remortel J. (1992)
11. Wissaert R. (1992)
12. Gobin R. (1994)
13. Beernaert S. (1995)
14. Naze M. (1995)
15. Depaemelaere J.-P. (1996)
16. Aernoudt E. (1997)
17. Deman J. (1998)
18. Deroo H. (1998)
19. Maes R. (1988)
20. Soens M. (1998)
21. Ulens S. (1988)
22. Van der Perre G. (1988)
23. Beeckman J.-P. (2001)
24. Lenaers R. (2002)

25. De Man H. (1990)
26. Frimout, burggraaf D. (1994)

27. Van Brussel H. (1990)
28. Verbaeten P. (2000)

Buitenlandse leden:

1. Adriaens P. (2012)
2. Bird Robert Byron (1994)
3. de Hoop Adrianus T. (1997)
4. Ferrero A. (2010)
5. Mareels I. (2010)
6. Monostori L. (2011)
7. Noterdaeme J.-M. (2012)
8. Rabaey J. (2011)

9. Sweldens W. (2011)
10. Vandebroek S. (2010)
11. Van Houten F. (2011)
12. Van Wassenhove L. (2010)
13. Verriest E. (2012)
14. Waterman R. (2010)
15. Zwaenepoel W. (2010)

Commissies van de Academie

Kandidaturencommissie

Klasse van de Natuurwetenschappen:

Van Houtte P., bestuurder
Henriet J.-P., onderbestuurder
Veretennicoff I., aftredend bestuurder
Dumortier F., vast secretaris

De Schryver F. (2014-2016)
Gijbels R. (2015-2017)
Thas J. (2014-2016)
Van Damme E. (2014-2016)
Vinckx M. (2015-2017)

Klasse van de Menswetenschappen:

Velle K., bestuurder
Laureys G., onderbestuurder
Bocken H., aftredend bestuurder
Dumortier F., vast secretaris

Derolez A. (2014-2016)
Dewachter W. (2015-2017)
Van Damme M. (2013-2015)
Van der Cruysse D. (2014-2016)
Verhofstadt-Denève L. (2015-2017)

Klasse van de Kunsten:

De Buck S., bestuurder
Posman L., onderbestuurder
Buylen M., aftredend bestuurder
Dumortier F., vast secretaris

Bergmans A. (2015-2017)
Brewaeys L. (2015-2017)
Coryn R. (2014-2016)
Vandenbroeck P. (2012-2014)
Verschaffel B. (2015-2017)

Klasse van de Technische Wetenschappen:

Vandewalle J., bestuurder
Verstraeten P., onderbestuurder
Willems J., aftredend bestuurder
Dumortier F., vast secretaris

Gelders L. (2013-2015)
Höfte M. (2015-2017)
Kretzschmar J. (2015-2017)
Malcorps C. (2015-2017)
Beazar G. (2015-2017)

Laureatencommissie

Klasse van de Natuurwetenschappen:

Van Houtte P., bestuurder
Elias W., voorzitter
Dumortier F., vast secretaris

Henriet J.-P. (2014-2016)
Martens J. (2015-2017)
Peeters F. (2015-2017)
Vandenabeele P. (2015-2017)
Van Maldeghe H. (2015-2017)

Klasse van de Menswetenschappen:

Velle K., bestuurder
Elias W., voorzitter
Dumortier F., vast secretaris

Billiet J. (2014-2016)
Clarysse W. (2013-2015)
Laureys G. (2015-2017)
Steel C. (2013-2015)

Klasse van de Kunsten:

De Buck S., bestuurder
Elias W., voorzitter
Dumortier F., vast secretaris

Delaere M. (2013-2015)
Dierickx K. (2013-2015)
Vandereycken R. (2013-2015)
Van der Stighelen K. (2015-2017)

Klasse van de Technische Wetenschappen:

Vandewalle J., bestuurder
Elias W., voorzitter
Dumortier F., vast secretaris

Monard E. (2015-2017)
Vandamme E. (2015-2017)
Van Remortel J. (2015-2017)
Willems J. (2015-2017)

Langlopende Projecten

Adviesraad Contactfora

Kretschmar J., voorzitter Adviesraad
Elias W., voorzitter
Dumortier F., vast secretaris
De Kruif A. (KAGB)
Bergmans A.
Monard E.
Schamp N.

Tasmowski L.
Ulens S.
Van Maldeghem H.
Van Parys A.
Wagemans J.
Lambrecht N., secretaris

Academisch Cultureel Forum

Boenders F., voorzitter
Eyskens M., voorzitter
Dumortier F., vast secretaris
Vandeweghe W., vast secretaris KANTL
Elias W., voorzitter KVAB
Willaert F., voorzitter KANTL
Bocken H.
Buylen M.
Kretschmar J.
Veretennicoff I.
Beazar G.
Coryn R.
Deroo H.
Gosselin D.

Hirsch C.
Huys B.
Storme M.
Strauven F.
Thys van den Audenaerde D.
Tollebeek J.
Van Caenegem R.
Van der Cruysse D.
Van Hove L.
Vanderstighelen K.
Waelkens C.
Wissaert R.
Witte E.
Serrien E., secretaris

Wetenschappelijke commissie van het Nationaal Biografisch Woordenboek

Waterschoot W., voorzitter
Symoens H., ondervoorzitter
Dumortier F., vast secretaris
Boenders F.
Geboes K. (KAGB)
Musschoot A. M. (KANTL)
Porteman K. (KANTL)
Prevenier W.
Simons L.

Strauven F.
Van der Wee, baron H.
Vandeweghe W. (KANTL)
Van Gorp H. (KANTL)
Velle K.
Witte, barones E.
Willaert F. (KANTL)
Rombaut H., redactiesecretaris

Vlaamse Academische Stem (VLAST)

Bestuur

De Bruyckere Luc
De Keersmaecker Paul
De Smedt Marcel
Dumortier Freddy (penningmeester)
Eyskens Mark (voorzitter)

Gelders Ludo
Offeciers Mieke
Van de Voorde Aloïs
Van Gorp Hendrik (ondervoorzitter)
Vandeweghe Willy (secretaris)

Leden Algemene Vergadering

Beernaert Stan
Brems Hugo
Bruynseraede Yvan

Musschoot Anne-Marie
Van Hove Luc
Waterschoot Werner

Ereleden

Boenders Frans
De Boodt-Maselis Marie-Christiane
De Schutter Georges
Duverger Erik
Jacobs Pierre
Lateur Patrick
Schamp Niceas

Van den Bremt Stefaan
Van Landuyt Jef
van Outryve d'Ydewalle Géry
Van Waeyenberge Piet
Van Wassenhove Johan
Willaert Frank
Willems Dominique

Leden

Anderson Alan
Badts Hugo
Baes Paul
Beazar Guido
Beddegenoodts Marc
Beek Maggy
Blanken Katja
Boesmans Bart
Bruyninckx Eddy
Cabus-Steens Anne-Marie
Cooreman Louis
Couwenberg Jacques
Danneels Johan
De Brouwer Carlos
De Graeve Bert
De Meester Paul
De Nolf Rik
De Schryver Johan
De Wachter Marcia

Debusscher Armande
Decraene-Jonckheere André
Delcourt-Verstraeten André
Donck-Tytgat Lieven
Dufresne Luc
Evenepoel Marleen
Firquet-Van Mooier Sven en Monique
Fransaer Dirk
Frimout Dirk
Geukens Liliane
Haegemans Luc
Hens Hugo
Hessmann Pierre
Imberechts Janine
Jaspers Michel
La Meir-Vandeputte Jeanine
Leekens René
Leroy Philippe
Loosen Erik

Luck Lucien
Moerman André
Naze Michel
Notebaert Alexandre
Peeters Alfons
Peeters Koen
Peeters Willy
Peumans Hugo
Plaitin Benoit
Proesmans Jan
Seghers Peter
Smets Urbain-Alain
Standaert Jean-Marie
Sterckx Luc
Storme Marcel
Troch Paul
Van Coppenolle Luc
Van de Steene Boudewijn

Van de Wiele Anna
Van de Woestijne-Vanagt Huguette
Van den Balck Valentin
Van der Cruysse Jacques
Van Gorp Gunhilde
Van Liefferinge Jules
Van Overschee Willy
Van Pottelberge Walter
Van Roost Joost
van Walle Eric
Vandamme Hugo
Vandenplas Robert, F.
Vandeputte Danielle
Vandeputte Gilbert
Vanvolsem-Timperman Serge
Vlassenbroeck Walter
Wauters Magda
Woolmore Kevin

Reflectiegroep Energie

Van Vaerenbergh I., voorzitter
Albrecht J.
Beeuwsaert D.
Belmans R.
D'haeseleer W.
De Buck P.
De Vogelaer D
Fransaer D.

Gosselin D.
Hens H.
Hirsch C.
Kretzschmar J.
Sterckx L.
Swennen R.
Ulens S.
Van Roost J.

Adviesraad Jonge Academie

Willems D., voorzitter
Symoens H., vice-voorzitter
Thas J.
Vandewalle J.
Vandeweghe W. (KANTL)
Van Hove L.

Van Kerckhoven A.-M.
Dumortier F., vast secretaris
Verstraeten P.
Waelkens C.
Willaert F. (KANTL)
Dejaegher S., beleidsmedewerker

Stuurgroep Wetenschapscommunicatie

Vandewalle J., voorzitter	Santermans K.
Verstraete W., voorzitter	Scheers R.
Devoghel H.	Smeyers E.
De Schryver F.	Soen V.
Frank K.	Van Broeck W.
Grieten E.	Van der Stock J.
Hautekiet J.	Van der Beken K.
Heynen H.	Van Hyfte J.
Hirsch C.	Vanpaemel G.
Moeremans L.	Velle K.
Rademaekers I.	Verheyden K.
Rams T.	Verschaffel L.
Ratinckx E.	Wauters D.
Samaey G.	Seghers B., secretaris

Commissie Historische Wetenschappen

Boone M., voorzitter	Tollebeek J.
Van Goethem H., ondervoorzitter	Van Caenegem R.
Bourgeois J.	Van der Stighelen K.
Clarysse W.	Van der Wee H.
De Jonge K.	Van de Velde C.
Deneckere G.	Vandorpe K.
Derolez A.	Dumortier F., vast secretaris
Martens M.	Velle K.
Prevenier W.	Vlieghe H.
Simons L.	Waelkens M.
Strauven F.	Witte, barones E.
Symoens H.	Rombaut H., secretaris

Wetenschappelijk Comité Humanisme in de Nederlanden

Vanden Broecke S., voorzitter	Laureys M.
Derolez A., vice-voorzitter	Papy J.
N., secretaris	Peeters H.
Bracke W.	Sacré D.
De Landtsheer J.	Sué S.
De Nave F.	Symoens H.
De Schepper M.	Tournoy G.
De Smet R.	Van Houdt T.
Forrez R.	Vervliet H.
Golvers N.	Verweij M.

Heesakkers C
Lamberigts M

Waterschoot W.
Dumortier F., vast secretaris

Wetenschappelijk Comité Klassieke Studies

Clarysse W, voorzitter
Boiy T.
De Coninck L
De Groote M.
Delattere A
Depauw M
Engels D.
Erdkamp P
Hauben H.
Huys M.
Laes C.
Ma J.
McGing B.
Melaerts H.
Mooren L.

Poblome J.
Saerens C.
Schorn S.
Schepens G
Uytterhoeven I.
Van Beek B.
Vandorpe K
Van Nuffelen P.
Van Rengen W
Van Uytfanghe M
Verreth H
Waelkens M.
Wouters A.
Zuyderhoek A.
Dumortier F., vast secretaris

Wetenschappelijk Comité Rechtsgeschiedenis

Heirbaut D., voorzitter
Van Caenegem, baron R., ere-voorzitter
Monballyu J., ere-voorzitter
Angelini P.
Avonds P.
Baelde M.
Bauer D.
Bouckaert B.
Christiaens J.
Christiaensen S.
Coppein B.
Coppens C.
Dauchy S.
Decaluwe M.
Debaenst B.
De Koster M.
Delbecke B.
De Ruyscher D.
De Win P.
Forrez R.
Janssens G.

Magits M.
Martyn G.
Oosterbosch M.
Opsommer R.
Put E.
Stevens F.
Symoens H.
Van Den Auweele D.
Van Den Broeck J.
Van Ermen E.
Van Goethem H.
Vanhemelrijck F.
Van Hofstraeten B.
Van Petegem P.
Velle K.
Verboven K.
Verhas C.
Vermeir R.
Vleeschouwers-Van Melkebeek M.
Waelkens L.
Wauters B.

Lambrecht D.
Lesaffer R.

Wijffels A.
Dumortier F., vast secretaris

Commissies voor de Academische Fondsen

O. Callebautfonds

De Octaaf Callebautprijs is bestemd om belangrijk oorspronkelijk werk te bekronen op het gebied van de kwaliteitsvoeding, en meer algemeen van de voedingsomstandigheden ook in de derde wereld. Deze prijs omvat twee luiken: de gewone prijs kan om de twee jaar toegekend worden voor een studie die betrekking heeft op hoger vermelde domein. Daarnaast kan om de drie jaar een onderzoekskrediet worden toegekend met het oog op navorsing op het hoger aangeduid terrein.

Kerstens K.

Thys van den Audenaerde D.

Van Damme E.

Schamp, baron N.,

Dumortier F., vast secretaris

Mgr. J. Coppensfonds

De Jozef Coppensprijs is bestemd om belangrijk oorspronkelijk werk te bekronen op het gebied van: de geschiedenis van de Leuvense universiteit; de geschiedenis van de Bijbelse exegese; oudtestamentische studies. De prijs wordt om de vijf jaar toegekend.

Lamberigts M.

Steel C.

Symoens H.

Dumortier F., vast secretaris

Mgr. C. De Clercqfonds

De Mgr. Charles de Clercqprijs is bestemd om belangrijk oorspronkelijk werk te bekronen op het gebied van de religieuze geschiedenis van Vlaanderen. Deze prijs wordt om het jaar toegekend.

Lamberigts M.

Steel C.

Symoens H.

Dumortier F., vast secretaris

O. Dupontfonds

Het navorsingskrediet van het Octaaf Dupontfonds is bestemd om fundamenteel wetenschappelijk onderzoek te bevorderen op het gebied van menselijke en dierlijke fysiologie en fysiopathologie, met toepassing van biotechnologische methoden. De toekenning gebeurt om de twee jaar met beurtrol tussen de Académie royale de Médecine de Belgique (2015), de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten (2017), de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België (2019), de Académie royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique (2021), enz.

Ferrant A., vast secretaris van de Académie royale de Médecine de Belgique
De Kruif A., vast secretaris van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België
Hasquin H., vast secretaris van de Académie royale de Belgique
Dumortier F., vast secretaris van de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten

E. Duvergerfonds

De Erik Duvergerprijs is bestemd om een belangrijk oorspronkelijk kunsthistorisch of historisch werk te bekronen dat handelt over de Nederlanden tot het jaar 1900 en dat in grote mate steunt op archivalische bronnen. Deze prijs wordt om de twee jaar toegekend.

Cousy H.	Van de Velde C.
Symoens H.	Vlieghe H.
Strauven F.	Dumortier F., vast secretaris

J. Gillisfonds

De Jan Gillisprijs is bestemd om belangrijk oorspronkelijk werk te bekronen op het gebied van de geschiedenis van het wetenschappelijk denken. De prijs wordt om de twee jaar toegekend.

Gijbels R.	Steel C.
Thys Van den Audenaerde D.	Dumortier F., vast secretaris

Mgr. R. Lenaertsfonds

De Mgr. Renaat Lenaertsprijs is bestemd om een verdienstelijk en onuitgegeven werk op het gebied van de muzikwetenschap te bekronen, gesteld in het Nederlands, of in een internationaal erkende congrestaal. De prijs wordt om de twee jaar toegekend.

Huys B.	Sabbe H.
Laporte A.	Dumortier F., vast secretaris

Mac Leodfonds

De Julius Mac Leodprijs is bestemd voor een verdienstelijk en oorspronkelijk werk op het gebied van de biologie in de breedste zin van het woord en in het Nederlands opgesteld. Deze prijs is bestemd voor studenten aan een universiteit of een inrichting voor hoger onderwijs.

Backeljau T.
Coomans A.
Kerstens K.
Kühn E.

Thys van den Audenaerde D.
Vincx M.
Dumortier F., vast secretaris

M.-C. Maselisfonds

De Marie-Christiane Maselisprijs is bestemd om een belangrijk oorspronkelijk werk te bekronen op het gebied van de kinderpsychotherapie en -psychiatrie. De prijs wordt om de twee jaar toegekend.

Buysse A.
De Boeck P.
De Mey M.
De Rijdt L.

Kristoffersen I.
Vandenbussche I.
Verhofstadt-Denève L.
Dumortier F., vast secretaris

H. Schoutedenfonds

De Henri Schoutedenprijs is bestemd om belangrijk oorspronkelijk werk te bekronen op het gebied van de zoölogie. Deze prijs zal om de twee jaar toegekend worden aan een studie over faunistiek (bij voorkeur van Afrika), systematiek, ecologie, ethologie of anatomie der dieren.

Coomans A.
Kerstens K.

Thys van den Audenaerde D.
Dumortier F., vast secretaris

H. Vanderlindenfonds

De Henri Vanderlindenprijs is bestemd om belangrijk oorspronkelijk werk te bekronen op het gebied van de sterrenkunde. Deze prijs wordt om de twee jaar toegekend.

Bruynseraede Y.
Van Landuyt J.

Waelkens C.
Dumortier F., vast secretaris

F. Van der Muerenfonds

De Floris Van der Muerenprijs is bestemd om oorspronkelijk en voortreffelijk wetenschappelijk werk op het gebied van de musicologie in de breedste zin van het woord te bekronen. Deze prijs wordt om de vier jaar door de Klasse der Kunsten toegekend voor het werk van een navorser, beneden de 40 jaar, dat in het Nederlands geschreven is.

Huys B.
Laporte A.

Sabbe H.
Dumortier F., vast secretaris

P. van Oyefonds

De Paul van Oyeprijs is bestemd om oorspronkelijk onuitgegeven werk te bekronen in voorkeuorde over: veldwerk op het gebied der hydrobiologie in de breedste zin van het woord; systematiek der protisten of der evertebraten; biogeografie; algemene biologie.

Backeljau T.
Coomans A.
Kerstens K.
Kühn E.

Thys van den Audenaerde D.
Vincx M.
Dumortier F., vast secretaris

F. Van Cauwelaerfonds

Het Frans Van Cauwelaert Fonds heeft tot doel Vlaams wetenschappelijk onderzoek aan te moedigen. Dit zal geschieden door het toekennen van een prijs aan auteurs van Belgische nationaliteit voor een oorspronkelijk, in de regel in het Nederlands gesteld werk van onbetwistbaar wetenschappelijke waarde, hetzij in boekvorm gedrukt of als manuscript aan het Frans Van Cauwelaert Fonds ingezonden.

Deze prijs wordt afwisselend toegekend aan: 1. natuur-, ingenieurs-, wiskundige wetenschappen, 2. morele, rechtskundige, economische en politieke wetenschappen, 3. biomedische wetenschappen, 4. filosofische, taalkundige, geschiedkundige en archeologische wetenschappen.

Van Rompuy H., voorzitter
Billiau A.
Brutsaert D.
Buysse A.
Devoldere L.
Foblets M.-C.
Gheysen G.
Laureys G.
Monard E.
Peeters T.
Simons L.
Storme M., erevoorzitter
Symoens H.

Thas J.
Tindemans L., erevoorzitter op rust
Van Cauwelaert K.
Van Cauwelaert P.
Vandamme E.
Van Damme M.
Vandekerckhove J.
Van Dyck D.
Velaers J.
Veretennicoff I.
Dumortier F., vast secretaris
Rombaut H., secretaris

Instellingen onder voogdij van de Academie

Koninklijke Commissie voor Geschiedenis

Bruneel C., voorzitter	Deploige J.
De Hemptinne T., ondervoorzitter	Duvosquel J.-M.
Vanthemsche G., secretaris- penningmeester	Janssens G.
Kupper J.- L., adjunct-secretaris- penningmeester	Piette V.
Cauchies J.-M.	Tollebeek J.
De Moreau de Gerbehaye C.	Van Goethem H.
Demoulin B.	Van Loon J.
	Velle K.
	Yante J.-M.

Ereleden:

De Schryver R.	Joris A.
Goossens J.	Prevenier W.
Goosse A.	Van Caenegem, baron R.
Milis L.	

Koninklijke Commissie voor Toponymie en Dialectologie

Baiwir E.	Mariage F.
Boutier M.-G.	Marynissen A.
Cajot J., algemeen secretaris	Mennen V., secretaris Vlaamse afdeling
Cauchies J.-M., algemeen voorzitter	Pierret J. -M.
De Grauwe L.	Renard E., voorzitter Waalse afdeling
Debrabandere F.	Roobaert B.
Devos M.	Vandenberghe R.
Fauconnier J.-L.	Van Keymeulen J.
Germain J., secretaris Waalse afdeling	Van Langendonck W.
Goossens J.	Van Loon J., voorzitter Vlaamse afdeling, algemeen voorzitter
Hanton C.	Van Nieuwenhuysen P.
Kempeneers P.	Vannieuwenhuyze B.
Lechanteur J.	Willems M.
Leenders K.	Wintgens L.
Loicq J.	

Ereleden:

Counet M.-T.	Ryckeboer H.
De Schutter G.	Taeldeman J.
Francard M.	Van Osta W.
Gaziaux J;-J.	Van Durme L.
Goosse A.	Willemys R.
Mantou R.	

Belgisch Historisch Instituut te Rome

Boone M., vertegenwoordiger KVAB (2013-2017)

Studiecentrum voor de vijftiende-eeuwse Schilderkunst in de Zuidelijke Nederlanden en het Prinsbisdom Luik

Vertegenwoordigers KVAB

N., voorzitter

Delmarcel G.

Stroo C.

Vlieghe H.

Van der Stock J.

Vertegenwoordigers ARB:

Philippot P., ondervoorzitter

Colman P.

Duvosquel J.-M.

Roberts-Jones Ph.

Stiennon J.

Belgisch Tijdschrift voor Filologie en Geschiedenis

Duvosquel J.-M., directeur

Archief- en Bibliotheekwezen in België

Daelemans F., voorzitter

Interuniversitair Centrum voor Hedendaagse Geschiedenis

N., voorzitter

Union Académique Internationale

Vertegenwoordigers van de Academie:

Steel C.

Van de Velde C.

Vlaamse Commissie voor Wetenschappelijke Integriteit (VCWI)

Van Steirteghem A., voorzitter

Seghers B., secretaris

Ameloot M.

De Houwer J.

De Nauw A., juridisch adviseur

Froyen L.

Gillis S.

Van Bendegem J.-P.

Van Damme E.

Van Doorslaer S.

Van Geet C.

Vlaamse Commissie voor Wetenschappelijke Integriteit (VCWI)
Comité van Toezicht

Willems J., voorzitter
Seghers B., secretaris
Allewijn K.
Bouillon R.
Casman H.

De Leenheer A.
De Tavernier J.
Janssen P.
Monard E.
Snyders D.

Met steun van de
Vlaamse overheid

Vlaanderen
In Actie
Pact 2020

KONINKLIJKE VLAAMSE ACADEMIE VAN BELGIE
VOOR WETENSCHAPPEN EN KUNSTEN

